

TIRA IQEDDSEN

Tibratin n Umazan Bulus i tmesmunin di Ruma, Kurintus, Galaṭiya, Afasus, Filippi, Kulussi d Tissalunika (Tibratin n Rrasul Bulus - 1)

Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ (Řeahd n Jdid s Trifit - s tira n tlatinit)

English Title: The Good News of Jesus Christ
(The New Testament in Tarifit - Latin script)

ISBN/EAN 978-90-807288-2-0

Amsawađ d iniy misen: www.tarifit.info

ver. 1.2

© 2009 DHIMH Multimedia

All rights reserved. Free and unlimited reproduction and distribution of this publication in whatever form is permitted if it serves the interest of the spread of the Good News of Jesus Christ, on the condition that the contents of this publication will not be changed and this same and complete copyright notice will be included and on the condition that its distribution does not serve any commercial purpose.

Marra řħuquq twađemnen. Itwasmeh ad itwagg wedlis-a eawed s eřam kuř ibriden u s marra tiřelli, mařa man aya ittiři di řtwee n uwezzee n Řexbar Ařebħan n Yeccu Lmasiħ maca nnebřa abeddeř n min dayes. Ittxeřř ad itwagg dayes řebda awař-a simant nnes marra zi řjihet n řħuquq am ittxeřř eawed belli awezzee nnes ad yiři nnebřa arbeħ d usebbeb.

Tabrat n Bulus i Irumaniyyen

Tamezwarut

1 ¹Bulus, ismey n Yeccu Lmasih, amazan itwařayan, itwařuz i řexbar ařebħan n Arebbi, ²řexbar ařebħan wenni izzar iwaed zzayes s imkacafen nnes deg idlisen iqeddsen, ³řexbar ařebħan x Mmis wenni i d yusin zi zzariet n Dawud zi jjihet n weysum, ⁴maca zi jjihet n Arruħ n tqeddast aqqa netta itwassbeyyen d Mmis n Arebbi s jjeħd zi tnukra nnes zeg imettinen: Yeccu Lmasih Sidityey. ⁵Aqqa zzayes i neřtef nniemet d tazant (=řxedmet n umazan), ĥima marra řegnus s liman ad řtaen i yisem nnes. ⁶Aqqa kenniw, inni itwařayan zi Yeccu Lmasih, zzaysen i teřam eawed. ⁷Yar marra imeizzen n Arebbi inni iřan di Ruma, inni itwařayan d imqeddasen: nniemet d řehna i řarwem řa iřin zi Arebbi Babatney d zi Sidi Yeccu Lmasih.

Bulus ittweħhec ad yarzef řar Ruma

⁸Amezwar ttcekkarey Arebbi inu s Yeccu Lmasih zi jjihet nwem marra, minzi liman nwem arrin as-d řexbar di ddunnit marra. ⁹Arebbi, wenni eebbdey s Arruħ inu di řexbar ařebħan n Mmis, iched xafi mammec kenniw ttidarey nnebřa abeddi di řařitin inu, ¹⁰ttzařiy řebda, ma izemmar řexxu ad iřiq ij n umur s array n Arebbi ad řarwem-d aseř. ¹¹Minzi weħħcey ad kenniw řarey ĥima ad awem wcey ca n tmewca n nniemet n arruħ i d awem řa iwcen jjeħd, ¹²ħima ad netwassfewwej jaraney s liman wenni dayney, liman nwem d wenni inu. ¹³Maca war xseř ca war tessnem, a awmaten, belli ařtas n imuren ggiy ad řarwem-d aseř, ĥima ad řari tiři řyiřet daywem eawed, amecnaw di řegnus nneđni, maca ař ass-a ead war zemmarey ad d aseř. ¹⁴Necc d bu-umarwas i Iyunaniyyen d ibarbariyyen, i ayt n tiyit d iqubbaniyyen. ¹⁵X uyenni aqqa-yi wejdey ad kenniw barrħey s řexbar ařebħan uřa i kenniw i řan di Ruma.

Jjehd n řexbar ařebħan n Yeccu Lmasiħ

¹⁶Minzi war ttředħiř ca s řexbar ařebħan n Lmasiħ, minzi netta d jjeħd n Arebbi i usenjem n marra wi yumnen, i Wuday amezwar xenni i Uyunani. ¹⁷Minzi tasegda n Arebbi aqqa tban dayes *di linjil* zi liman řar liman, am mammec tura

“*Maca amseggad s liman ad iddar.*” Hab. 2:4

Lyadaħ n Arebbi

¹⁸Minzi lyadaħ n Arebbi i d ibanen zeg ujenna x marra řeqjaħet u x marra min war isseggden deg iwdan inni issduřuyen tidett s min war iseggden. ¹⁹Minzi min izemmar ad itwassen zi Arebbi, ittban daysen, minzi Arebbi aqqa isscen asen t-id. ²⁰Minzi zeg wami tetwagg ddunnit, timesřayin nnes war twazarent zi min zzayes-d itwaxeřqen, jjeħd nnes n řebda d tifras nnes n Arebbi, aqqa twazarent s řeeqeř zi řexdayem nnes ařami nitni war řarsen bu smaħet, ²¹minzi, umi ssnen Arebbi, war t sseuęen niř war t cekkaren am Arebbi, maca dewřen d ibuħařiyyen deg ixariřsen nsen uca uř nsen afyur ibarcen. ²²Umi ħessben ixef nsen d imiřiysen dewřen d ifyař ²³uca beddřen aeuęi n Arebbi wenni war ifennin s min yarewsen di řřifet n bnaħem ifennan: ijdaħ d lħayawanat s arebea n idaħen d marra lħayawanat inni ittbusen x tmurt.

²⁴X uyenni isellem iten Arebbi eawed řar řexmej s nneawat n wuřawen nsen ħima ad ssfeďħen arrimat nsen jarasen. ²⁵Aqqa nitni beddřen tidett n Arebbi s uxarriq, eebden u xedmen i min d itwaxeřqen sennej i wenni ixerqen wenni umi řar teęa lbaraka i řebda qaε. Amin. ²⁶S uyenni isellem iten Arebbi řar aħaħi infedħen, minzi uřa d timyarin nsen beddřent abrid n řřbiεet s min war ięin d řřbiεet. ²⁷Amenni iryazen eawed jjin tamunt eħařsab řřbiεet ak-d temyarin, deeęen s nneawat ak-d wayawya, iryazen itteęgen řfedayeħ ak-d yeryazen, qebbřen deg ixef nsen řmunet i isdaħeęen axeřtu nsen.

²⁸Am war xsen ad qqimen ad ssnen Arebbi, isellem iten Arebbi řar řeeqeř war icnin ħima ad ggen min war ieeddřen, ²⁹emmaren s marra min war iseggden, s tuqeħbit d řřar d řřmee d tuεeffna uřa s řeħsed d uneqqi d umenři d teħraymect d řeqbaħet, aqqa nitni

d ixuwwajen inni itteawaden řexburat, ³⁰d inni issawařen s řyar d imcarrhen n Arebbi d imeyřaben d imeeffaren d ayt bu-uqemmmu d imesuffyen n tuęeffna d inni war iřřien i lwalidin, ³¹aqqa nitni nnebřa řefhamet uřa d teřdiqt uřa d řehnunect uřa nnebřa ařřah d areřmet. ³²Waxxa nitni ssnen řřukm iseggden n Arebbi, belli inni ittegggen aya sdaheřen řmewt, aqqa nitni war ttegggen man aya waha, maca areřřan eawed x inni t ittegggen.

Řehkamet iseggden n Arebbi

2 ¹X uyenni aqqa cek nnebřa smařet, a bnađem, kuř ijjen wenni iřekkmen, minzi di min řhekkmed x wennedni, tetthasabed ixef nnek. Minzi cek wenni iřekkmen, tetteggged timesřayin nni simant nsent. ²Neccin nessen belli řřukm n Arebbi d tidett x inni ittegggen man aya. ³Ma tettyiřed aya, a bnađem, wenni iřekkmen x inni ittegggen timesřayin-a uca uřa d cek tetteggged tent, aqqa ma tzemmed ad tarewřed zi řřukm n Arebbi? ⁴Ma tesseřqarad agra n tcuni nnes d ttasie n uraji nnes d ttasie n řxađar nnes uca war tessined ca belli tcuni n Arebbi aqqa ineddeh i cek řar ttubet? ⁵Maca di ssibbet n tyennant nnek d wuř nnek war ittuben, tyarwed i yixef nnek lyađab deg wass n lyađab, xmi i d řa iđhar řřukm iseggden n Arebbi, ⁶wenni i řa ixegřen kuř ijjen elahřab řexdayem nnes: ⁷i yinni ittšebbaren di řexdayem iřebřen uca arezzun aeuři d ccan d min war ifennin, aqqa ad asen ixegřen s tudart n řebda, ⁸maca i yinni yarezzun imcubbecen, inni war itteřřien i tidett, maca đeffaren i min war iseggden, aqqa ad asen ixegřen s tefqařt d lyađab. ⁹Řehřart d đđiqat ad asent x kuř řemar n bnađem i ittegggen řyar, x Wuday d amezwar xenni x Uyunani, ¹⁰maca aeuři d ccan d řehna ad iřin i marra wi ittegggen tcuni, i Wuday d amezwar xenni i Uyunani, ¹¹minzi Arebbi war ittegg bu řfarz. ¹²Minzi marra wi i řa ixđan nnebřa ttawrat, nnebřa ttawrat ad itwahellek uca marra wi i řa ixđan sadu ttawrat, aqqa s ttawrat ad itwahaseb, ¹³minzi war iři inni ittesřan i ttawrat nitni d imseggaden řar Arebbi, maca inni iđeffaren ttawrat aqqa nitni ad twaseggden. ¹⁴Mařa řegnus inni war řar iři bu ttawrat, ttegggen s řřbiet min dayes di ttawrat, aqqa yina d ttawrat i yixef nsen, waxxa nitni war řarsen bu ttawrat. ¹⁵Aqqa nitni sscanen belli řxedmet n ttawrat tura deg wuřawen nsen, am teched

εawed tnefsect nsen uca ixarrişen nsen deġmen uŗa ttdafaεen x ixef nsen jarasen ¹⁶deg wass min di i ȳa iŗaseb Arebbi x min innufaren deg iwdan s Yeccu Lmasiŗ εlaŗsab řexbar aŗebŗan inu.

Uday d ttawrat

¹⁷Aqqa cek, wenni itwasemman Uday, tsennaded x ttawrat uca tessemȳared di Arebbi, ¹⁸essned min ixs netta, aqqa tfarrzed min iŗebŗen, tetwassřemded zi ttawrat, ¹⁹tŗasbed ixef nnek d amgewwad n idarȳarēn d tfawt n yinni iŗan di taġest ²⁰uŗa d amseggem yarrebān ibuŗariyyen d amseřmad n iqubbaniyyen - aqqa ȳarek řřifet n tmusna d tidett di ttawrat -, ²¹iwa cek wenni isseřmaden innedni, ma war tesseřmided ca ixef nnek? Cek wenni ittbarŗen ‘war tticar’, ma tettacared? ²²Wenni iqqaren ‘war zenni’, ma tzennid? D wenni icarrhen laŗnam, ma tacared zzawect nsen? ²³Cek wenni isseȳaran di ttawrat, ma tfedŗed Arebbi umi texdid di ttawrat? ²⁴Minzi x ssibbet nwem ittetwaceqqef deg isem n Arebbi jar řegnus am mammec tura. ²⁵Aqqa axtan ineffeε maŗa tdeffared ttawrat, maca maŗa tettēdid x ttawrat, aqqa axtan nnek idweř nneŗa axtan. ²⁶Maŗa wenni nneŗa axtan ittetŗef di řumar iseggdēn n ttawrat, ma war iŗesseb nneŗa axtan nnes d axtan? ²⁷D wenni itteggēn ttawrat, waxxa netta nneŗa axtan εlaŗsab tŗbieet, ma netta war cek ittŗasab ca umi tēdid x ttawrat waxxa cek s řŗarf n ttawrat u s wextan? ²⁸Minzi Uday war iŗi d Uday s wudem waha, uŗa d axtan war iŗi d axtan s min ittbanen deg weysum waha, ²⁹maca netta d Uday wenni ittiřin d Uday di řaġaȳ (=deg wuř) u netta s wextan wenni t ittiřin deg wuř s arruŗ, war iŗi s řŗarf n ttawrat, xenni aqqa aseȳar nnes war d ittis ca zeg iwdan maca zi Arebbi.

Řefŗeř n ttawrat i Wudayen

3 ¹I xenni, man řefŗeř ȳar Wuday, niȳ man tizi n wextan? ²Aŗŗas x kuř iȳezdisen! Xenni ȳar umezwar mmewcen asen wawařen n Arebbi. ³Mammec, maŗa tȳa ca zȳaysen war uminen ca, ma xenni ad itwabŗeř řaman n Arebbi, minzi nitni war uminen ca? ⁴εemmarŗ, maca ad ȳiři Arebbi d tidett uca kuř bnadem d bu-ixarriqen, am mammec tura

“*Řima ad tetwaseggēd deg wawařen nnek
uca ad tȳellbed xmi i ȳa twaŗasbed.*”

Sbŗ. 51:4

⁵Maša min war isseggden dayney aqqa issbeyen tasegda n Arebbi, min i ya nini ead xenni? Ma Arebbi war yares bu řheqq, necc ssawařey am bnađem, umi xaney igga lyađab nnes? ⁶War xas nessiwir. Mammec i ya iħaseb Arebbi ddunnit řexdenni? ⁷Mammec maša tfeyyeđ tidett n Arebbi yar uęuęi nnes s uxarriq inu, mayemmi ead i ya twaħasbey am umednub? ⁸I mayemmi war nenni, am mammec xaney ssxarriqen uca amecnaw mammec ca zzaysen qqaren belli neccin neqqar “Ad negg tuęeffna, ħima ad zzayes-d tekk tşebħant”. Aqqa řħukm xasen s řheqq.

Uša d ijjen ittsegged qibač i Arebbi

⁹I xenni mammec? Ma neccin ħsen? Lla eemmarş, minzi qbeř aqqa neđřem iten s tnayen idsen, Udayen d Iyunaniyyen, belli nitni marra sadu dđanb, ¹⁰am mammec tura

“Uša d ijj war ięi d amseggad, ¹¹uša d ijj war ifehhem,
uša d ijj war yarezzu x Arebbi. ¹²Marra ffyen zeg webrid,
marra idsen dewřen war neffeen ca,
uša d ijj war ittegg ředrafet, uša d ijj. Sbh. 14:1-3

¹³Tmijja nsen d anđeř yarezmen, s iřsawen nsen cemmten,
ssem n ifiħran sadu iyencicen nsen, Sbh. 5:9, 140:3

¹⁴aqemmum nsen iccur s nneeřet d tarzugi, Sbh. 10:7

¹⁵s idaren nsen ttqeęiqen yar usizzeř n idammen,

¹⁶areyyeb d tamara deg ibriden nsen,

¹⁷abrid n řehna war t ssinen ca Ica. 59:7-8

¹⁸uša d tiggwudi n Arebbi war teęi qibač i titťawin nsen.” Sbh. 36:1

¹⁹Neccin nessen belli marra min teqqar ttawrat, aqqa teqqar it i inni ięan sadu ttawrat, ħima ad itwaqqen kuř aqemmum uca ad tedweř marra ddunnit sadu řħukm n Arebbi, ²⁰minzi kuř aysum war ittetwasegged ca zi řexdayem n ttawrat qibač nnes, minzi s ttawrat tettas-d tmusna n dđnub.

Tasegda s liman weħdes

²¹Maca řexxu aqqa teđhar-d tsegda n Arebbi nnebřa ttawrat, tceħhed xas ttawrat d imkacafen, ²²aqqa tasegda n Arebbi zi liman

n Yeccu Lmasiḥ ɣar marra d x marra inni yumnen, minzi war din bu řfarz. ²³Minzi marra xđan uca ineqş iten ueuđi n Arebbi ²⁴uca twaseggden s tmewci n nniemet nnes s ufekki i iđan di Lmasiḥ Yeccu. ²⁵Arebbi igg it d tayarşť n weşřaḥ s liman deg idammen nnes, ĥima ad tban tsegda nnes, umi ten ijja ad xđan zic awarni ttasie n uraji n Arebbi, ²⁶ař i d ɣa tban tsegda nnes ida, ĥima ad yiři netta d amseggad uřa xmi d ittarra d amseggad wi iđan zi liman n Yeccu. ²⁷Mani iđa usemyar? War xas nessiwiř. S man ttawrat? S man řexdayem? Lla, maca s ttawrat n liman. ²⁸Xenni neĥseb belli bnađem ad itwasegged s liman, nnebřa řexdayem n ttawrat. ²⁹Niy Arebbi n Wudayen waha? Ma war iđi n řegnus eawed? Wah, uřa n řegnus. ³⁰Minzi Arebbi d ijjen wenni i ɣa itwaseggden s liman inni itwaxetnen d yinni war itwaxtinen ca. ³¹Ma nbeťteř ttawrat s liman? Wayyaw, s řemqřub, neccin ad neđmen ttawrat.

Limán n Ibrahim

4 ¹Min i ɣa nini x Ibrahim, jedditney, min yufa elaĥsab aysum? ²Minzi mařa jedditney Ibrahim tuɣa itwasegged s řexdayem, aqqa ɣares ccan, maca war iđi ca ɣar Arebbi. ³Minzi min iqqar wedlis? “Yumen Ibrahim di Arebbi uca itwaĥseb as-d d tasegda.” ⁴Wenni ixeddmen war d as tetwaĥseseb ca řmunet x řeĥsab n nniemet maca x řeĥsab n umarwas *minzi ttursen as-d*. ⁵Maca wenni war ixeddmen uca yumen deg wenni ittseggaden akařriw, aqqa liman nnes ad as-d itwaĥseb d tasegda. ⁶Am mammec iqqar Dawud eawed sseed n bnađem wenni umi d as iĥseseb Arebbi tasegda nnebřa řexdayem

*7“Sseed n inni umi itwayřar uxeťtu nsen,
inni umi issduři Arebbi ddnub nsen. 8Sseed n bnađem
umi war d as iĥseseb ca Arebbi ddnub nnes.” sbĥ. 32:1-2*

⁹Ma sseed-a x yinni itwaxetnen waha niy eawed x yinni war itwaxtinen? S minzi neqqar belli itwaĥseb as-d i Ibrahim liman d tasegda. ¹⁰Mammec d as t-id itwaĥseb? Ma řami tuɣa s wextan niy mařa tuɣa nnebřa axtan? War tuɣi s wextan, maca tuɣa nnebřa axtan. ¹¹Uca iksi řeeřamet n wextan am ucemmie n tsegda n

liman wenni tuya itwaḥseb as-d umi tuya nnebṛa axtan, ḥima ad yiṛi d tababat i marra inni yumnen umi nitni nnebṛa axtan, ḥima ad asen-d tetwaḥseb tsegda εawed, ¹²uca ḥima ad yiṛi d tababat i yinni s wextan, war iḡi i yinni iḡan s wextan waha, maca gguren εawed deg isuraf n liman n jedditney Ibrahim umi tuya nnebṛa axtan. ¹³Minzi lwaed i Ibrahim niy i zzariet nnes belli ad yiṛi d awrit n ddunnit, war t iksi ca zi ttawrat, maca zi tsegda n liman. ¹⁴Minzi maṛa inni zi ttawrat d iwrinen, aqqa liman ixessaren uṛa d ṛwaed ibedṛen. ¹⁵Aqqa ttawrat tettaṛu lyaḍab, xenni mani war teḡi ttawrat, war din iḡi uṛa d axeṭṭu. ¹⁶S uyenni tettiṛi s liman, ḥima ad tiṛi s nniemet, maḥend ad yiṛi ṛwaed nican i qae zzariet, war iḡi i yinni iḡan zi ttawrat waha, maca εawed i inni iḡan zi liman n Ibrahim, wenni d tababat n marra idney, ¹⁷am mammec tura “Aqqa ggiy cek d tababat i waṭṭas n ṛegnus” ztat i Arebbi wenni zi tuya yumen netta, wenni issnekkaren imettinen d wenni ittṛayan min war iḡin axmi iḡa. ¹⁸Waxxa iqḍee as ṛayas, aqqa yumen s usitem, ḥima ad idweṛ d tababat i waṭṭas n ṛegnus am mammec itwannan

“Ammu i ya tiṛi zzariet nnek”.

Amz. 15:5

¹⁹Liman nnes war tuyi iqḍef, aqqa netta war d yarri ca taynit umi d tedweṛ arrimet nnes temmut am tuya ḡares εṛaḡaṛ meyya n iseggwusa, uṛa umi immut ueddis n Sara. ²⁰Netta tuya war icekk ca di ṛwaed n Arebbi am ijjen nnebṛa liman, maca imḥeḍ di liman nnes, iwca aeuḡi i Arebbi. ²¹Tuya issen nican belli min zzayes tuya iwaed netta, izemmar ad t igg tanya. ²²X uyenni εawed *liman*

“Itwaḥseb as-d d tasegda”.

Amz. 15:6

²³Maca war turi di ssibbet nnes waha “Itwaḥseb as-d d tasegda”, ²⁴maca εawed di ssibbet nney, inni d asen t-id i ya itwaḥseb, inni yumnen deg wenni d issnekkaren Siditney zeg imettinen, ²⁵wenni itwasellmen di ssibbet n ddnub nney uca itwassnekkar-d ḥima ad aney isegged.

Tayri n Arebbi s Lmasih deg wuɗawen nney

5 ¹Xenni neccin, am netwasegged s liman, aqqa ɣarney řehna ak-d Arebbi zi Siditney Yeccu Lmasih, ²wenni zzayes ɛawed idweř aney-d adaf s liman ɣar nniemet-a mindi nbedd uca nessemɣar deg usitem n ucuđi n Arebbi. ³War iđi x man aya waha, maca nessemɣar ɛawed di řehřart, nessen belli řehřart tettařu-d řřbar, ⁴d řřbar yiweđ-d taqeđebt uca taqeđebt ad tawi asitem. ⁵Asitem war ittseħcim ca, minzi tayri n Arebbi aqqa tetwafarrey deg wuɗawen nney s Arruħ Iqeddsen i d aney immewcen. ⁶Am tuɣaney ɛad neđeef, tuɣa immut Lmasih di tťwee n lkuffar di řweqt nni i d as itwaggen. ⁷Attay ad immet ħed di tťwee n umseggad, minzi di tťwee n uřebħan attay izemmar ad izem ħed ad immet. ⁸Maca Arebbi imřa aney tayri nnes, minzi umi tuɣa-neɣ ɛad d imednab, immut Lmasih di tťwee nney. ⁹Meċař qae řexxu i ɣa netwasegged s idammen nnes uca ad zzayes netwassenjem zi lyađab. ¹⁰Minzi řami tuɣa-neɣ ɛad d řeedyan, netwasseřfeh ak-d Arebbi s řmewt n Mmis, meċař qae řexxu, awarni řami nufa ařaħ, ad netwassenjem s tudart nnes. ¹¹War iđi man aya waha, maca ad nessemɣar di Arebbi ɛawed s Siditney Yeccu Lmasih wenni i zi neksi ařaħ řexxu.

Adam d Lmasih

¹²X uyenni, axmi s ijj n bnađem yudef-d dđanb ɣar ddunnit uca s dđanb tudef-d řmewt, ammu d tudef řmewt ɣar iwdan marra, am xđan marra. ¹³Minzi qbeř mma tuɣa teđa ttawrat, tuɣa dđanb di ddunnit, maca dđanb war itwaħsib ca řami war din teđi ttawrat. ¹⁴Maca řmewt tuɣa teħkem zi Adam ař Musa uřa x yinni war ixđin am Adam, wenni d řřifet n wenni i d ɣa yasen. ¹⁵Maca war iđi s uxeťtu amecnaw s min immewcen zi nniemet. Minzi mařa mmuten aťtas x ssibbet n ijj n uxeťtu, meċař qae i ɣa tfeyyed nniemet n Arebbi d tmewci s nniemet i waťtas, aqqa-tt d nniemet i iđan s ijj n bnađem, Yeccu Lmasih. ¹⁶Maca s tmewci war ittiři amecnaw s ijj n bnađem wenni ixđan. S minzi řħukm ittawi-d lħisab zeg ijj n uxeťtu, maca tamewci n nniemet tettawi-d zeg waťtas n uxeťtu ař i ɣa netwasegged. ¹⁷Minzi mařa s uxeťtu n ijjen aqqa teħkem řmewt x ssibbet n uxeťtu n ijjen nni, meċař qae i ɣa ħekmen di tudart inni iksin afeyyed n nniemet d tmewci n tsegda s yijjen, aqqa-t d Yeccu

Lmasih. ¹⁸Am mammec s ijj n uxeṭṭu aqqa idweř řhukm x marra iwdan ař lħisab, ammu eawed s ict n řxedmet n tsegda tettas-d nniemet ġar marra iwdan, ħima ad twaseggden i tudart. ¹⁹Minzi am mammec s uxeṭṭu n ijj n bnađem dewřen aṭtas d imednab, ammu eawed s ṭtaeet n ijjen dewřen aṭtas d imseggaden. ²⁰Maca sennej i man aya tusi-d ttawrat, ħima ad immarni uxeṭṭu. Maca mani immarni dđanb, temmarni nniemet ktar s waṭtas, ²¹ħima, am mammec iħkem dđanb ař řmewt, ad teħkem nniemet tanya s tsegda ař tudart n řebda s Yeccu Lmasih Siditney.

Aseyđas di Lmasih

6 ¹Min i ġa nini xenni? Ma ad neqqim di dđanb ħima ad temmarni nniemet? ²Emmarş, neccin inni immuten i dđanb, mammec ead dayes i ġa neddar? ³Ma war tessinem ca belli neccin marra inni itwassyeđşen di Yeccu Lmasih, netwasseyđeş di řmewt nnes? ⁴Aqqa netwandeř akis s useyđas di řmewt, ħima am mammec d itwasnekkar Lmasih jar imettinen ġar ueuġi n Tbabat, ammu i ġa nuyur xenni di tejdidet n tudart. ⁵Minzi mařa tuġa nedweř d ijjen akis s warwas n řmewt nnes ammu i ġa nedweř eawed d ijjen akis s warwas n tnukra nnes. ⁶Aqqa nessen belli bnađem nney aqđim itwaşelleb akis, ħima ad tebđeř arrimet n dđanb, war ndikkwiř ead d isemyan n dđnub. ⁷Minzi wenni immuten, aqqa itwafekk zi dđnub. ⁸Mařa tuġa nemmut ak-d Lmasih, aqqa numen belli ad neddar eawed akis, ⁹minzi nessen belli Lmasih, awarni řami d itwasnekkar jar imettinen, war iggur ad immet eawed. Aqqa řmewt war xas tħekkem ead. ¹⁰Minzi zeg uyezdis n řmewt i immut, aqqa immut i dđnub ijj n umur i řebda, maca zeg uyezdis n tudart i iddar, iddar itt i Arebbi. ¹¹Ammu kenniw eawed: ħesbem ixef nwem d imettinen i dđanb, maca d imeddaren i Arebbi di Lmasih Yeccu Siditney. ¹²Xenni war tejjim dđanb ad iħkem di arrimet nwem ifennan, ad as teṭtaem di nnecwat nnes, ¹³uca war ttewcim iyezdisen n arrimet nwem am dduzan i min war iseggden, maca wcem ixef nwem i Arebbi am inni idewřen ġar tudart zeg imettinen uca wcem iyezdisen n arrimet nwem i Arebbi am dduzan i tsegda. ¹⁴Minzi dđanb war xawem iħekkem ca, minzi war teġim sadu ttawrat maca sadu nniemet.

Isemyan n tsegda

¹⁵Mammec xenni? Ma ad nexða minzi war neği ca sadu ttawrat, maca sadu nniemet? Eemmarş! ¹⁶Ma war tessinem ca belli wenni umi tewcim ixef nwem d isemyan i ttaæet, aqqa kenniw d isemyan i wenni umi tettaæem, mma i ddanb ař řmewt niy i ttaæet ař tsegda. ¹⁷Tqad as i Arebbi, tuya kenniw d isemyan i ddanb maca tdewřem tettaæem s wuř i ddab n useřmed umi twassřemdem zzayes, ¹⁸uca řami twafekkem zi ddanb tdewřem d isemyan n tsegda. ¹⁹Ssawařey am bnaðem x ssibbet n tuðeef t n weysum nwem. Minzi am mammec tewcim iyezdisen nwem d isemyan i řexmej u i min iğan ðidd n ttawrat ař i ya tðaðdem ttawrat, amenni řexxu wcem iyezdisen nwem d isemyan i tsegda ař i ya tetwaqeddsem. ²⁰Minzi řami tuya kenniw d isemyan n ddanb, tuya kenniw d iħurriyyen zi tsegda. ²¹Man řyiğet i tuya ħarwem řexdenni zi tmesřayin tinni i zi tettşedħam řexxu? S minzi aneggar nsent d řmewt. ²²Maca řexxu, umi tetwafekkem zi ddanb tdewřem d isemyan n Arebbi, aqqa řyiğet i ħarwem i ya yiřin d tuqeddsi u xenni ħar uneggar d tudart n řebda. ²³Minzi řexřaş n ddanb d řmewt, maca tamewci n nniemet n Arebbi d tudart i řebda s Lmasih Yeccu Siditney.

Amettiř n řemřac

7 ¹Ma war tessinem ca, a awmaten, ssawařey ak-d yinni issnen ttawrat, aqqa ttawrat tşeğed x bnaðem min ya yekk iddar? ²Minzi tamyart tenni sadu weryaz s ttawrat, aqqa tettyima tuyer deg yiri n weryaz nnes mintra ead iddar, maca mařa immut weryaz, aqqa-tt tetwafekk zeg weryaz s ttawrat. ³Xenni mařa tedweř i weryaz nneđni, min ya yekk weryaz iddar, tetwasemma tezna. Maca mařa immut weryaz nnes, nettat ħares lħurriya zi ttawrat ařami war tzenni mařa temřec ak-d weryaz nneđni. ⁴Xenni, a awmaten, kenniw eawed aqqa temmutem i ttawrat s arrimet n Lmasih, ħima ad tdewřem i wenneđni i wenni d itwassnekkaren jar imettinen, ħima ad newc řyiğet i Arebbi. ⁵Minzi umi d aney tuya deg weysum, tuya ccehwat n ddnub xedment deg iyezdisen n arrimet nney s ttawrat ařami i ya awyent řyiğet i řmewt. ⁶Maca řexxu aqqa netwafekk zi ttawrat, aqqa nemmut x min tuya di netwaħbes, ħima ad nesbed s tejdidet n arruħ, war iği s teqdimt n řħarf n ttawrat.

Amenyi ak-d ddnub

⁷Min i ya nini xenni? Ma ttawrat d ddnub? Eemmarš! Maca war ssiney ddnub myir s ttawrat waha. Eawed aqqa war ssiney nnecwet mařa war teqqar ttawrat “War ttasem!” ⁸Maca ddnub yufa lfuřa s tewřeyyet uca tegma dayi kuř nnecwet, minzi nnebřa ttawrat ddnub immut. ⁹Zic tuya ddarey nnebřa ttawrat, maca umi d tusa tewřeyyet, ibda ddnub ad iddar uca mmutey. ¹⁰Uca ufiy belli tawřeyyet tenni i tudart, aqqa-tt i řmewt. ¹¹Minzi ddnub, am yufa lfuřa s tewřeyyet, icmet ayi uca inya ayi zzayes. ¹²Xenni ttawrat iqeddsen d tewřeyyet iqeddsen, tsegged u teřbeř.

¹³Ma idweř ayi min iřan d ařebřan d řmewt? Eemmarš! Maca ddnub, řima ad iban ddnub, issegma dayi řmewt s min iřan d ařebřan, řima s tewřeyyet ad idweř ddnub d ddnub ař aneggar. ¹⁴Aqqa nessen belli ttawrat zi arruř i teđa, maca necc d aysum mmenzey sadu ddnub, ¹⁵minzi war ssiney min i ya ggey umi war tteggey min xsey, maca min carrhey d manawenni i tteggey. ¹⁶Mařa tteggey min war ttexsey, ad wafqey ak-d ttawrat, belli aqqa nettat teřbař. ¹⁷Řexxu necc war tteggey man aya ead, maca ddnub i d ayi izeddyen ittegg it. ¹⁸Minzi ssney war dayi izeddey min icnan, d man aya ixš ad yini deg weysum inu, minzi nneyyet aqqa-tt dayi, maca řexdayem n tcuni, war tent ufiy ca. ¹⁹Minzi war tteggey řxar i xsey, maca řyar i war ttexsey ca, d manawenni i tteggey. ²⁰Mařa tteggey min war ttexsey, war iři ead d necc i itteggen man aya, maca ddnub wenni d ayi izeddyen. ²¹Xenni ttafey ttawrat-a dayi: xmi xsey ad ggey řxar, aqqa dayi řyar. ²²Minzi farhey s ttawrat n Arebbi zi jjihet n daxeř n bnađem, ²³maca ttwařiy din ttawrat nneđni deg iyezdisen *n arrimet* inu, tettmenya ak-d ttawrat n řeqeř inu uca třebbes ayi s ttawrat n ddnub tenni iřan deg iyezdisen *n arrimet* inu. ²⁴Ayeřřat mana wemcum-a n bnađem i řiy! Wi d ayi i ya issnejmen zi arrimet-a n řmewt? ²⁵Ttqadiy Arebbi s Yeccu Lmasiř Siditney! Ammu aqqa necc simant inu s řeqeř i xeddmey i ttawrat n Arebbi, maca s weysum i ttawrat n ddnub.

Tudart s Arruř Iqeddsen

8 ¹Xenni war dinni bu lřiřab řexxu x yinni di Lmasiř Yeccu, inni igguren war iři deg webrid n weysum maca *deg webrid* n Arruř. ²Minzi ttawrat n Arruř n tudart di Lmasiř Yeccu, aqqa tfekk

ayi zi ttawrat n ddanb d řmewt. ³Minzi min war tzemmar ttawrat mařar tuya teđeef s weysum, Arebbi am d issekk Mmis deg weysum yarewsen di ddanb uca man aya x ssibbet n ddanb, aqqa iřaseb ddanb deg weysum, ⁴řima ad itwakemmeř dayney řumur iseggdan n ttawrat, deg inni igguren war iři deg webriid n weysum maca *deg webriid* n Arruř. ⁵Minzi inni iřan n weysum tteggan nneyyet nsen deg weysum, maca inni n Arruř tteggan tt di Arruř. ⁶Minzi nneyyet n weysum d řmewt, maca nneyyet n Arruř d tudart d řehna. ⁷Minzi nneyyet n weysum d řeedawat i Arebbi minzi war tettegg ca array i ttawrat n Arebbi, war d as tzemmar eawed. ⁸Inni deg weysum war izemmaren ad arđan Arebbi. ⁹Maca kenniw war teđim ca deg weysum, maca di Arruř mařa izdey daywem Arruř n Arebbi. Maca mařa řed war řares bu Arruř n Lmasiř, d wenni war ittiři nnes. ¹⁰Mařa tuya Lmasiř daywem, aqqa arrimet temmut zi ssibbet n ddanb, maca Arruř aqqa-t d tudart zi ssibbet n tsegda. ¹¹Mařa Arruř n wenni i d issnekkaren Yeccu zeg imettinen izdey daywem, aqqa wenni i d issnekkaren Lmasiř zeg imettinen ad isseddar eawed arrimat nwem ifennan s Arruř nnes i izeddyen daywem. ¹²Xenni, a awmaten, neccin s umarwas, war iři i weysum řima ad neddar x řehřab n weysum, ¹³minzi mařa teddarem x řehřab n weysum, ad temtem, maca mařa tenyim řexdayem n arrimet s Arruř, ad teddarem. ¹⁴Minzi marra inni itwanedhen s Arruř n Arebbi, nitni d ayt n Arebbi. ¹⁵Minzi kenniw war teksim ca arruř n tesmuři *wenni kenniw i řa yarren d isemyan řima ad zzayes teggwedem eawed*, maca aqqa teksim Arruř i zi netwaqbeř d arrawen, i zi nettřaya ‘Abba’, *min ixs ad yini ‘Baba’ niy ‘Tababat’*. ¹⁶Arruř simant nnes icehhed ak-d arruř nney belli neccin d tarwa n Arebbi. ¹⁷Mařa neccin d tarwa, aqqa-ney eawed d iwrinen, iwrinen n Arebbi d iwrinen ak-d Lmasiř, xenni, mařa nweddeb akis, ad netwaeuři akis eawed.

Aeuři i d řa yasen

¹⁸Aqqa řessbey aweddeb i xaney ittekken iđa, war isdiheğ ca ad itwaebar s ueuři i d řa itwasseđharen dayney. ¹⁹Minzi marra min d itwaxeřqen ittraja asargab n ayt n Arebbi s mmezri ameqqran. ²⁰Minzi marra min d itwaxeřqen, aqqa Arebbi igg it di řewhi, war t iggi amenni waha, maca igg it s řyarađ, ²¹s usitem belli uřa d marra

min d itwaxeŕqen simant nnes ad itwafekk eawed zi tesmuŕi i řyecc ȳar tiřelli n ueuđi n tarwa n Arebbi. ²²Aqqa nessen belli marra min d itwaxeŕqen izehhar jmie s unezbar n tarwa ař ida. ²³War iđi man aya waha, maca neccin simant nney, inni ȳar teđa tmenzut n Arruđ, nzehhar eawed deg ixef nney, nettraja ad netwaqbeř d mmis, afekki n arrimet nney. ²⁴Minzi aqqa netwassenjem deg usitem-a. Maca asitem ittbanen war iđi d asitem, minzi min ittbanen i řed, mammec i ȳa yegg ad dayes issitem ead? ²⁵Maca mařa nessittim min war nettwiři, aqqa nettraja t s řřbar. ²⁶Amenni ad eawen Arruđ tuđeef t nney, minzi war nessin ca mammec d aneȳ i ȳa icuwwar ad nezzađ, maca Arruđ simant nnes ittceffe e dayney s izehharen war ineŕqen. ²⁷D wenni ittbeqqcen deg wuřawen issen min iđan d nneyyet n Arruđ, aqqa tettceffae deg imqeddasen am mammec t ix s Arebbi. ²⁸Neccin nessen belli marra timesřayin xeddment ak-d wayawya i řxar i yinni ittexsen Arebbi, inni itwařayan elařsab lȳarađ nnes. ²⁹Minzi inni izzar issen iten, aqqa izzar ieeđem iten řima ad iřin di řřifet n Mmis řima ad yiři netta d amenzu jar wařtas n wawmaten. ³⁰Uca inni izzar ieeđem iten aqqa d inni x d iřaya tanya u inni x d iřaya aqqa d inni isegged tanya u inni isegged aqqa d inni isseuđa tanya.

Tayri n Lmasiř

³¹Min i ȳa nini xenni di man aya? Mařa Arebbi akidney wi d aneȳ i ȳa iđadden? ³²Wenni war icetřaren ca x Mmis maca iwc it di třwe e nney marra, mayemmi war d aneȳ itticc kuřci ak-d Mmis eawed? ³³Wi i ȳa iksin tanfuč i yinni itwaxđaren zi Arebbi? Arebbi d wenni ittseggaden. ³⁴Wi xaneȳ i ȳa iřekmen? Lmasiř d wenni immuten, ead řsen, netta d wenni d itwassnekkaren, d wenni iđan tanya x ufusi n Arebbi uřa netta d wenni ittceffeen dayney tanya. ³⁵Wi d aneȳ i ȳa iđan x tayri n Lmasiř? Ma řeřřart niȳ dđiqat niȳ amarret niȳ řaz niȳ tu earyent niȳ lxařar niȳ ssif? ³⁶Am mammec tura “Aqqa x ssibbet nnek netwaney ass ikmeř, netwařseb amecnaw iřuřiyyen i tȳarřt.” ³⁷Maca di man aya marra nedweř ktar zeg inni iyellben s wenni d aneȳ ixsen. ³⁸Aqqa necc twassqeney belli niȳ řmewt niȳ tudart niȳ řmalakat niȳ řřhukkam niȳ řřulařat niȳ min n yiđa niȳ min i d ȳa yasen ³⁹niȳ řueřa niȳ rađay niȳ uřa d ict n řřařet nneđni zi min d itwaxeŕqen tzemmar ad aneȳ tebđa x tayri n Arebbi tenni di Lmasiř Yeccu Siditney.

Arebbi d weydud nnes Israyil

9¹Qqarey tidett di Lmasih, war ssxarriqey ca uca tanefsect inu tcehhed eawed s Arruḥ Iqeddsen, ²belli ɣari acḍan imɣar d řehriq war ittbeddi deg wuř inu. ³Aqqa tuɣa ssitimex, maelik ufiy simant inu twaneer̄ey zi Lmasih di t̄twee n tarwa n tmurt inu elahsab aysum. ⁴Nitni d Israyiliyyen, twaqebřen d mmis, ɣarsen ueuḡi d řeuhud d ttawrat d řxedmet n uebad *di taddart iqeddsen* d řwuēud, ⁵ɣarsen řejdud uca zzaysen Lmasih x webrid n weysum wenni d Arebbi sennej marra min iḡan, aqqa netta itwabarek i řebda qae, amin.

⁶Maca war iḡi ammu ařmi uřa d awař n Arebbi war yiwiḍ, minzi marra inni zi Israyil war ḡin ca d Israyiliyyen ⁷uřa d marra nitni war ḡin ca d tarwa n Ibrahim, minzi nitni d zzariet n Ibrahim, maca *adlis iqqar* “Di Ishaq ad ac řayan zzariet”. ⁸Xenni maci tarwa n weysum iḡan d tarwa n Arebbi, maca tarwa n řwuēud ad twaḥesben d zzariet. ⁹Minzi awař n řwaed d wa “Yar řweqt-a ad d aseɣ uca ad ɣares yiři ɣar Sara mmis.” ¹⁰War teḡi tanita waha, maca uřa d Rifqa teksi s ddeyset zeg ijjen, netta d Ishaq jedditney. ¹¹Minzi umi ead war d ixřiq ḥed, war ggin ead řxar uřa d řɣar, ḥima ad iqqim lɣaraḍ n Arebbi am t ixḍar netta, war iḡi deg webrid n řexdayem maca deg webrid n wenni ittřayan, ¹²aqqa itwana as “Aqqa ameqqran ad ixdem x umezyan”, ¹³am mammec tura “Yaεqub i xsey, maca carheɣ Isu”.

¹⁴Min i ɣa nini xenni? Ma iqedd ad yiři ɣar Arebbi min war iseggden? Eemmarř! ¹⁵Minzi netta iqqar i Musa “Ad areḥmey wi xsey, ad areḥmey uca ad ḥinneɣ x wi xsey ad ḥinneɣ.” ¹⁶Xenni tamesřact war teqqim ca ɣar wi ittexsen uřa ɣar wi ittazzřen, maca ɣar Arebbi wenni yareḥḥmen. ¹⁷Minzi adlis iqqar i Firēun “Aqqa i man aya ssnekkareɣ-d cek, ḥima ad zzayek ssecney jjehd inu uca ad itwabarreḥ isem inu di marra ddunnit.” ¹⁸Xenni netta ad yarḥem wi ix̄s uca ad isseqseḥ wi ix̄s.

¹⁹Řexxu ad ayi tinim “Mayemmi ittacetca ead, minzi wi i ɣa imeařan ak-d min ix̄s netta?” ²⁰Maca min teenid cek, a bna dem, wenni ittqacaḥen Arebbi? Ma min itwaggen izemmar ad ini i wenni t iggin “Mayemmi d ayi teggid ammu?” ²¹Ma war iḡi ɣar bu-třaxt řřulṭa x třaxt ḥima ad igg zeg ict n řeejnet ict n řqecet i lkarama u wenneḍni i ubehdeř? ²²Ma xenni, mařa Arebbi - am tuɣa ix̄s ad isscen lɣaḍab nnes uřa ad issbeyen jjehd nnes - aqqa

yarbu s waṭṭas n ttasie n řxaḍar řeqcue n lyaḍab inni itwassewjuden i uhellek, ²³ħima xenni ad issbeyyen agra n ueuġi nnes x řeqcue n areħmet inni izzar issewjed iten i ueuġi, ²⁴inni zזaysen neġa uřa d neccin umi d aney-d iřaya, inni war iġin zeg Wudayen waha, maca εawed zi řegnus. ²⁵Amecnaw mammec iqqar Husiya εawed “Ad semmiy i wenni war iġin d ayduđ inu ‘ayduđ inu’ uca i wenni war iġin d ameizz d ‘ameizz’.” ²⁶“Ad yiři deg wemcan mani d asen itwana ‘War teġim ca d ayduđ inu’, belli dinni ad asen řayan ‘tarwa n Arebbi iddaren’.” ²⁷Icaeya ittřaya zi jjiħet n Israyil “Mařa tuya řqedd n tarwa n Israyil amecnaw ijdi n řebħar, aqqa min i řa iqqimen ad injem, ²⁸minzi netta ad ikemmeř tamesřact uca ad iqḍee awař s tsegda, minzi Arebbi ad igg awař iqeḍeen x tmurt deyya.” ²⁹Am mammec izzar Icaeya inna “Maelik Arebbi n Sabaεut (=řeeskar n ujenna) war d aney iji zzariεet, ad nedweř amecnaw Sudum uca ad narwes di Gamurra.”

Nnebřa liman n Israyil

³⁰Min i řa nini xenni? řegnus inni war yarezzun tasegda, aqqa ksin tasegda, maca tasegda tenni s liman. ³¹Maca Israyil am tuya iḍeffar ttawrat n tsegda, war yiwiḍ ca řar ttawrat n tsegda. ³²Mayemmi? Minzi nitni arezzun ayenni, war iġi ca zi liman maca zi řexdayem n ttawrat, minzi nitni nderfen deg weřru n uneqraḍ. ³³Am mammec tura “Aqqa ad ggey di Siyun ařru n uneqraḍ d tařḍart n řefḍiħet u marra wi zzayes i řa yammen, war ittseḍħi ca.”

10 ¹A awmaten, řefraħet n wuř inu uca tařaġit tenni zzuġeř řar Arebbi x ssibbet n Israyil, aqqa-tt i usenjem. ²Aqqa cehhdey xasen aqqa nitni řarsen cḍaret i Arebbi, maca war iġi x řeħsab n tmusna ikemmřen. ³Minzi am tuya war ssinen tasegda n Arebbi, arezzun ad ggen tasegda n ixef nsen, war ttwaḍeen ca i tsegda n Arebbi. ⁴Minzi aneggar n ttawrat netta d Lmasiħ, aqqa-t d tasegda i kuř ijjen wenni yumnen. ⁵Minzi Musa yura zi jjiħet n tsegda tenni zi ttawrat uca iqqar “Bnadem wenni i d itteggem man aya, ad iddar zzayes.” ⁶Maca tasegda tenni zi liman teqqar ammu “War teqqar deg wuř nnek ‘Wi i řa iġaεeden řar ujenna?’ ħima ad d issehwa Lmasiħ”, ⁷niy “Wi i řa ihwan deg weħfur?” ħima ad issgaεeed Lmasiħ zeg imettinen. ⁸Maca

min i ya tini tsegda? “Awař yudes i cek, aqqa-t deg uqemmum nnek uřa deg wuř nnek”. Wa d awař n liman i zi nettbarreh.⁹Mařa tcehded s uqemmum nnek belli Yeccu d Sidi uca ad tamned s wuř nnek belli Arebbi issnekkar it zeg imettinen, ad twassnejmed.¹⁰Minzi s wuř i zi ittamen ař tasegda uca s uqemmum icehhed zzayes i usenjem.¹¹Minzi adlis iqqar “Marra wi zzayes i ya yamnen, war ittşedđi ca.”¹²Minzi war din bu řfarz jar Wuday d Uyunani, minzi Sidi d ijjen i marra, aqqa yares ařas n wagra i marra inni xas-d ittřayan.¹³Minzi “Kuř ijjen wenni i ya iřayan s yisem n Sidi ad injem.”¹⁴Mammec xas i ya iřayan x wenni i di war uminen ca? Mammec i ya yamnen deg wenni umi war sřin uca mammec i ya sřen mařa uřa d ijj war zzayes ibarreh ca?¹⁵Mammec i ya barrřen mařa war d twassekken? Am mammec tura “Mečar đarfen idaren n yinni ittbarřen s řexbar ařebħan n řehna, inni ittbarřen timesřayin tişebħanin.”

¹⁶Xenni maci marra řtaeen i řexbar ařebħan, minzi Icaeya iqqar “A Sidi, wi i ya yamnen zi tebrat nney?”¹⁷Aqqa liman zeg usħessi uca ařħessi zeg wawař n Arebbi.¹⁸Maca ad iniř “Ma zeema nitni war sřin?” Wah, sřin “Řħess nsen iffey-d řar marra timura uřa d awařen nsen řar ineggura n ddunnit.”

¹⁹Maca ad iniř “Ma Israyil war tefhim ca man aya?” Yar umezwar Musa inna “Ad daywem ggeř tusmi zeg yinni war iřin ca d řgens uca s ij n řgens afyuř ad daywem ggeř axeyyeq.”²⁰Xenni Icaeya izem ad ini “Aqqa ufin ayi, inni war xafi yarezzun, aqqa dewřey baney-d i yinni war xafi isseqsın.”²¹Maca zi jjihet n Israyil iqqar “Ass ikmeř sswizzdeř ifassen inu i weydud ieeřšan iyennen.”

Řbaqiyyet n Israyil

11 ¹Ad iniř “Ma yugi Arebbi aydud nnes?” Balak, aqqa necc simant inu eawed d Israyili zi zzarišet n Ibrahim, zi teqbič n Binyamin.²Arebbi war inetřar ca aydud nnes i tuya issen qbeř. Niř war tessinem ca min iqqar wedlis x Iliya, am mammec tuya iksi tanfuč x Israyil řar Arebbi uca iqqar³“A Sidi, nyin imkacafen nnek, areddğen aealtar. Qqimeř necc waha uca nitni arezzun řeemar inu.”⁴Maca min d xas yarra Arebbi? “Aqqa jjiř i yixef inu sebea ařaf n yeryazen war đrin ca řar idaren n Baal.”⁵Ammu di řweqt n yiđa

^{10:8} Tiř. 30:12-14 ^{10:11} Ica. 28:16 ^{10:13} Juw. 2:32 ^{10:15} Ica. 52:7; Nah. 1:15 ^{10:16} Ica. 53:1
^{10:18} Sbh. 19:4 ^{10:19} Tiř. 32:21 ^{10:20} Ica. 65:1 ^{10:21} Ica. 65:2 ^{11:3} 1 Ijğ. 19:10,14 ^{11:4} 1 Ijğ. 19:18

εawed, aqqa teqqim ict n řbaqiyyet am tt ixđar netta x řeřsab n nniemet. ⁶Mařa teęa s nniemet, aqqa war tettiři ead s řexdayem niy xenni nniemet war teęi ead d nniemet. Maca mařa s řexdayem, war teęi ead d nniemet. Mařa lla, aqqa řxedmet war teęi ead d řxedmet. ⁷Min i ya nini xenni? Min tuya tarezzu Israyil war t tetřif, maca inni itwaxđaren řřfen t uca inneđni inni iqqimen, dewřen qeřšen. ⁸Am mammec tura “Aqqa Arebbi iwc asen arruř n yiđes d tiřřawin i war ittwiřin, d imezzuyen i war ittesřin ař ass n yiđa.” ⁹Dawud iqqar “Ad tedweř tazewđa n tiyarřin nsen d taxceft d tafđuč d řenkrift d uxeęeř aeęeffan i nitni ¹⁰uca ad daryřent tiřřawin nsen řima war ttwiřin uca ad iqwes weerur nsen i řebda.”

Řefrue iřeqqmen

¹¹εawed ad iniy “Ma nderfen řima ad wđan?” εemmarř! Maca s uweřřu nsen yiweđ-d usenjem i řegnus, řima ad daysen igg tusmi. ¹²Mařa idweř uweřřu nsen d agra d ameqqran i ddunnit uca taxessart nsen d agra i řegnus, mečar qae i ya tiři řekmařet nsen ktar.

¹³Aqqa ssawařey akidwem, a řegnus, umi ğiy d amazan i řegnus uca ssemyarey di řxedmet n tsexxart inu, ¹⁴attay ad yiři ggiy tusmi deg weydud inu (=weysum inu) uca ad twassnejmen ca zzaysen. ¹⁵S minzi, mařa amendar nsen aqqa-t d ařrah n ddunnit, mammec i ya yiři weqbař nsen myir tudart zeg imettinen? ¹⁶Mařa tuya tamenzut n řřabet tqeddes, amenni uřa d řejnet n arecti tqeddes, mařa tuya aźwar iqeddes amenni uřa d řefrue. ¹⁷Maca mařa tuya itwaqeřř ca n řefrue u cek, d azemmur itwařeqqmen deg wemcan nsen, tdewřed tessnefeed zeg iźewran d zzect n tztunt, ¹⁸war tneffex ca x řefrue. Mařa tneffxed, aqqa cek war tarebbud ca aźwar, maca aźwar yarebbu cek. ¹⁹Ad tinid “Aqqa twaqeřřen řefrue řima necc ad twařeqqmey.” ²⁰Mliř! Nitni twaqeřřen umi war uminen ca uca cek s liman tetwařeqqmed. War tneffex ca, maca ggwed. ²¹Minzi mařa tuya Arebbi war ittceřřar ca x řefrue n řřbieet, attay war xak ittceřřar ca εawed. ²²Aqqa da d ředrafet n Arebbi d řewεaret nnes: řewεaret x yinni iwđan, maca ředrafet xak mařa tetřfed di ředrafet niy uřa d cek ad tetwaqeřřed. ²³Uřa d nitni, mařa war qqimen nnebřa liman, ad twařeqqmen ijj n umur nneđni, minzi yar Arebbi tizemmar řima ad ten iřeqqem εawed. ²⁴Minzi mařa cek

tetwaqëşşed zeg uzemmur wenni iğan di řexřa uca cek twařeqqmed di tztunt tenni iğan di řeeks n řřbięet nnek, meçař ihewnen ktar ad twařeqqmen inni d řefrue s řřbięet nnes di tztunt nsen?

Asenjem n Israyil

²⁵Minzi war ttexsey ca, a awmaten, ĥima war d tiřim d imiyisen ak-d yixef nwem, ad teqqimem war tfehmmem ca ssirr-a: aqqa temsar řeqsaĥet x ict n tesyart n Israyil ař i d ĥa yadef uęemmar n řegnus. ²⁶Ammu i ĥa tenjem marra Israyil am mammec tura

“Amsenjem ad d iffeý zi Siyun uca ad issbeęeed řeqjaĥet x Arebbi x Yaequb. ²⁷D wa d řeahd zzayi i nitni x minni i ĥa mĥiy ddnub nsen.”

²⁸Zi jjiĥet n řexbar ařebĥan waxxa nitni d řeedyan x ssibbet nwem, maca umi twaxĥaren zi *Arebbi* aqqa nitni d imeizzen x ssibbet n řejdud. ²⁹Minzi timewca d řřayit n *Arebbi* aqqa netta war xasent ittendemmi ca. ³⁰Minzi am mammec tuýa kenniw war tetřiem ca *Arebbi*, maca řexxu aqqa teksim areĥmet s řmuęřiyyet nsen, ³¹ammu nitni eawed war řřien ca řexxu, ĥima nitni eawed ad ksin areĥmet s areĥmet nwem. ³²Minzi *Arebbi* iĥebbes iten marra sadu řmuęřiyyet, ĥima ad ten yarĥem marra.

³³A rağay n wagra d tiýit d tmusna n *Arebbi*, mammec i ĥa ggeý ad qeğbey řeĥkamat nnes, mammec i ĥa ggeý ad afeý ibriden nnes.

³⁴“Minzi wi i ĥa issnen nneyyet n Sidi niý wi d as iğan d amcawar?”

³⁵“Niý wi d as izzaren iwc as umi d as ittxeřša ad itwaxeğeř zzayes?”

³⁶Minzi zzayes d zi ýares d ýares kuřci. Ýares aęuęi i řebda qaę. Amin.

Tiyarřin iddaren

12 ¹Ttettareý zzaywem, a awmaten, s areĥmet n *Arebbi*, ad tqeddmem arrimat nwem d tayarřt iddaren, iqeddsen, yarĥan i *Arebbi*, wa d aebad nwem icuwwaren. ²War temquddam ak-d zman-a, maca bedđrem s uřeqqem n řeęeř nwem zi jdud ĥima ad tqeğbem min ixš *Arebbi*: min icnan d min yarĥan d min ikemmřen. ³Aqqa s nnięmet tenni i d ayi immewcen, qqareý i kuř

ijjen zzaywem, war ttxarreş sennej i min ittřiq uxarraş nnes, maca xarreş di min ittřiqen řqedd n liman i d awem iwca Arebbi i kuř ijjen zzaywem. ⁴Am mammec řarney ařtas n iyezdisen deg ict n arrimet uca marra iyezdisen *n arrimet* war řarsen bu řxedmet d icten, ⁵ammu neccin, waxxa neccin d ařtas, aqqa-neř d ict n arrimet di Lmasiř d iyezdisen ijjen i wenneđni. ⁶Aqqa řarney timewca imsebđan ełařsab nniemet tenni i d aney immewcen: ma akacaf ełařsab liman, ⁷niř wi ixeddmn di tsexxart, niř wi isseřmaden deg useřmed, ⁸niř wi ičeřmen deg ueřam, niř wi iwcin s tecrimet, niř wi ittđebbaren s umħađ, uřa wi yareħħmen s řefraħet.

Tayri jar wawmaten

⁹Ad tiři tayri nnebřa nnifaq. Carhem řyar, tcebbarem di min icnan. ¹⁰Iřim mliř ijjen ak-d wenneđni s tayri n tawmat, izzarem ad tcennem ijjen wenneđni, ¹¹war ttiřim d ifinyanen deg umħađ, iřim d timessi di arruħ, eebdem Arebbi, ¹²farħem di min tettrajam, di řeřart řbarem, řřfem di tzařit nwem řebda. ¹³Wcem afus di min iħđajen imqeddasen, rekkzem di tnewjit i ibarraniyyen. ¹⁴Barkem inni kenniw imarrten, barkem war neeřem ca. ¹⁵Farħem ak-d inni ifarħen, rum ak-d inni ittrun. ¹⁶Iřim s nneyyet d icten ak-d wayawya. War ttceřřem ca s tmesřayin yueřan maca ruħem ak-d imwađsen. War ttiřim ca d imiřisen ak-d yixef nwem. ¹⁷War ttarrim ca ħed x řyar s řyar. Ĥđam min icnan i marra iwdan. ¹⁸Mařa tzemmarem, meċař mma i d ittasen zzaywem, řeřħem ak-d marra iwdan. ¹⁹War ttentiqimem ca, a imeizzen, maca wcem amcan i lyađab minzi tura “Nneqmet i necc, necc ad xeğřey” iqqar Sidi. ²⁰Mařa iğuz řeedu nwem, seccem t, mařa ifud, wcem as ad isu, minzi mařa teggid aya, ad tyarwed iřefđawen itteħduduřen x uzeğif nnes, ²¹war xak ittyellib ca řyar, maca yelleb x řyar s řxar.

Aswađee i inni iħekkmen

13 ¹Kuř řeemar ad iwađee i řşulřa n yinni iħekkmen, minzi war din řşulřa mřyr s Arebbi, d tinni iğan aqqa issbedd itent Arebbi. ²X uyenni wenni i řa imeařan ak-d řşulřa, ittemeařa ak-d min issbedd Arebbi, d yinni ittemeařan ad ksin řħukm nsen. ³Maca řħukkam war ġin i tiggwudi n řexdayem iřebħen, maca i řexdayem

tieffanin. Ma tixed ad tiřid nnebřa tiggwudi zi řřulřa? Egg min icnan, ad ac yiři ccan zzayes, ⁴minzi netta d amsexxar n Arebbi i řefdeř nnek. Maca mařa teggid řřar, ggwed, minzi war ikessi ca ssif bařeř umi netta d amsexxar n Arebbi, aqqa ineqqem s lyađab x wenni itteggem řřar. ⁵Xenni ittxeřř ad as neřřaε, war iđi x ssibbet n lyađab waha, maca εawed x ssibbet n tnefsect. ⁶Xenni x ssibbet-a ad txeđsem đđariba umi nitni d ixeddamen n Arebbi iheřřtan x man aya simant nnes. ⁷Wcem i marra min d asen ittxeřřan: đđariba i wenni umi d tusa đđariba, řexřař i wenni umi d yusa řexřař, aweqqar i wenni umi d yusa uweqqar, ccan i wenni isdaheđem ccan.

Syarđem ixef nwem s Sidi Yeccu Lmasiđ

⁸War tteggem amarwas řar řed myř wenni n tayri ak-d wayawya, minzi wenni ittexsen wenneđni, aqqa ikemmeř ttawrat. ⁹Minzi tiweřřa ‘war zenni’, ‘war neqq’, ‘war tticar’, ‘war cehhed zřur’, ‘war ttasem’ uca mařa din ca n tewřeyyet nneđni, aqqa-tent munent deg wawař-a ‘ad tixed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek!’. ¹⁰Tayri war ttđarri ca amqarreb. S uyenni tayri nettat d řekmař n ttawrat. ¹¹Aqqa nessen řweqt, belli řexxu d tasaεeet řima ad nfaq zeg iđeř. Aqqa řexxu asenjem nney yudes-d ktar zeg wami numen. ¹²εřayen teedu điřet, iweđ-d uziř. X uyenni ad nessars řexdayem n tađest, ad neksi řesnađ n tfawt. ¹³Ad nuyur s ucuwwar axmi d aziř, war iđi deg uraren n řefsad d uyelli uřa di ccehwat n arrimet d ufeccuđ niy deg umenyi d řeřsed, ¹⁴maca arđem Sidi Yeccu Lmasiđ, war tteggem řřweε i weysum x ssibbet n nnecwat.

Wi iđeεfen d wenni ijeħden

14 ¹Wi iđeεfen di liman, qebřem t, maca war iđi řima ad tħarrcem deg ixarriřen. ²Aqqa wenni yumnen ad icc kuřci, maca wenni iđeεfen ad icc tibbi waha. ³Wenni ittetten, war isseħqari wenni war ittetten, d wenni war ittetten, war iħekkem x wenni ittetten, minzi Arebbi iqbeř it. ⁴Min teenid cek wenni iħekkmn x ismey n wenneđni? Ma ibedd niy iwđa, d man aya i bab nnes. Maca ad ibedd, minzi Arebbi izemmar ad t issbedd d abeddi. ⁵Aqqa din řed ittyiř as aqqa din ass sennej i wass nneđni, d wenneđni ittyiř as aqqa kuř ass kifkif. Ejj kuř ijjen ad iqnee di řbař nnes nican. ⁶Wenni

iweqqaren ij n wass, i Arebbi i t ya iweqqar. Wenni war iweqqaren ass, i Arebbi i war t iweqqar. Wenni iccin, ad icc i Arebbi, minzi ad icekkar Arebbi. Wenni war iccin ca, i Arebbi i war icci ca uca netta ad icekkar Arebbi εawed. ⁷Minzi uřa d ijj zzayneq aqqa iddar i yixef nnes, uřa d ijj n mma immut i yixef nnes. ⁸Minzi mařa neddar, ad neddar i Arebbi, niy mařa nemmut ad nemmet i Arebbi. Mařa neddar niy nemmut, aqqa neccin i Arebbi. ⁹Minzi i uya i immut Lmasih, xenni ikkar-d uca idweř iddar εawed, ĥima ad iħkem x inni immuten uřa x inni iddaren. ¹⁰Maca cek, mayemmi i ya tħekmed x umac? Niy mayemmi εawed tesseħqarad umac? Minzi neccin marra ad nbedd qibač i řkursi n ccraε n Lmasih. ¹¹Aqqa tura

*“Necc ddarey, iqqar Arebbi, i necc ad ađaren marra ifadden,
kuř iřes ad iched aqqa necc d Arebbi.”* Ica. 45:23

¹²Xenni kuř ijj n ad igg řeħsab x ixef nnes qibač i Arebbi. ¹³Ejj aney war nħekkem ijj n x wenneđni, maca ĥsen ad tħekmed ammu: war teggid ca azru n uneqrađ niy min di i ya innedref uma. ¹⁴Necc ssney, aqqa twassqenεey di Sidi Yeccu, belli uřa d ict n řħajet texmej s yixef nnes, myir i wenni tt iħesben d řexmej, aqqa-tt i netta waha umi texmej. ¹⁵Mařa ixeyyeq umac x ssibbet n macca, aqqa cek war tuyured εad di tayri. War tteħħi ca s macca nnek wenni i xef immut Lmasih. ¹⁶Min iġan d řxar i cek, war tejj ĥed ad xas issiweř s řyar. ¹⁷Minzi tageldit n Arebbi war teġi di macca d tissit, maca di tsegda d řehna d řefraħet s Arruħ Iqeddsen. ¹⁸Minzi wenni isexxaren i Lmasih di man aya, aqqa yarđa Arebbi uca netta d ameqbuř yar iwdan. ¹⁹Ad neđfar xenni min iġan i řehna d řebni n ijj n i wenneđni. ²⁰War ttareddeġ ca řxedmet n Arebbi x ssibbet n macca. Marra timesřayin aqqa-tent d timezdag, maca uct x bnađem wenni i ya igg azru n uneqrađ s macca nnes. ²¹Mliħ umi war tetteted ca aysum uřa war tsessed ca binu, niy war tettegged uřa d ict n řħajet i dayes i ya inqaređ niy itwaxeyyeq umac niy i zi i ya itwađeef. ²²Ma dayek liman? Ad ac yiři i yixef nnek zzat i Arebbi. Sseed n wenni war ittemcarræ ak-d yixef nnes di min d as ittyiř mliħ. ²³Maca wenni ittcekkkan xmi ittett, itwaħaseb, minzi man aya war iġi zi liman. Qaε min war iġin zi liman, aqqa-t d dđanb.

15 ¹Maca neccin inni ɣar iɣa jjehd, ittxeṣṣ aneɣ ad narbu tuɔeef t n yinni war ɣar iɣi jjehd, war d nettiwi ca arɔa i yixef nney. ²Kuř ijjen ad issarɔa amqarreb nnes i tcuni d řebni. ³Minzi Lmasih ɛawed war issarɔi ca ixef nnes, maca am mammec tura “Tikkwura n yinni i cek ikkwaren, wɔant-id xafi.” ⁴Minzi marra min tura qbeř, tura i useřmed nney, ĥima s řřbar d ucejjeɛ s min iɣan deg idlisen ad ɣarney yiři usitem. ⁵Arebbi n řřbar d ucejjeɛ ad awem iwc ĥima ad txarrřem kifikif jarawem elařsab Lmasih Yeccu, ⁶ĥima s ijj n array d ict n tmijja ad tessemyarem di Arebbi, Babas n Siditney Yeccu Lmasih. ⁷X uyenni qeřrem ijjen wenneɔni, am mammec d aneɣ iqbeř Lmasih ɛawed i ueuđi n Arebbi. ⁸Ad iniy, aqqa Lmasih Yeccu idweř d amsexxar n wextan di řřweɛ n tidett n Arebbi, ĥima ad iɔmen řwuɛud i řejdud ⁹uca ĥima řegnus ad ssemyaren di Arebbi x ssibbet n areĥmet am mammec tura “S uyenni ad cehdeɣ xak jar řegnus uca ad ĥemdeɣ isem nnek s izřan.” ¹⁰Iqqar ɛawed “Farĥem, a řegnus, ak-d weydud nnes”. ¹¹ɛawed “Ĥemdem Arebbi, a marra řegnus, sebbĥem t, a marra iyduden.” ¹²ɛawed Icaeya iqqar “Ad yiři uzwar n Yassa uca d wenni d ikkaren ĥima ad iĥkem x řegnus, ad dayes yiři usitem n řegnus.” ¹³Arebbi n usitem ad kenniw iccur s řefrařet d řehna di liman ĥima ad tfeyyɔdem s usitem zi jjehd n Arruĥ Iqeddsen.

Bulus d amseyyar n tsexxart n Lmasih i marra řegnus

¹⁴Necc simant inu twassqeneɣ zi jjihet nwem, a awmaten, aqqa kenniw teemmarem s tcuni, teccurem s marra tamusna, ĥima ad ieřem ijjen wenneɔni. ¹⁵Maca zeg uyezdis aqqa uriɣ awem s teryast ktar, a awmaten, maĥend ad kenniw ssɛeqřeɣ zi ssibbet n nniɛmet i d ayi immewcen zi Arebbi, ¹⁶ĥima ad iřiɣ d amseyyar n Yeccu Lmasih i řegnus maĥend ad xedmeɣ am ukehhan i řexbar ařebĥan n Arebbi, ĥima ad tiři tayarřt n řegnus d tameqbuč, tetwaqeddes s Arruĥ Iqeddsen. ¹⁷Aqqa ɣari aɛuđi di Lmasih Yeccu zi jjihet n timesřayin i ɣares ɣar Arebbi. ¹⁸Minzi war zeemeɣ ad ssiwřeɣ x ca war zzayi t iggi Lmasih, ĥima ad řtaɛen řegnus s wawař d řxedmet, ¹⁹s jjehd n řeɛřamat d lmuɛjizat uca s jjehd n Arruĥ Iqeddsen ař i ɣa kemmřeɣ abarreĥ n řexbar ařebĥan n Lmasih zeg Urcalim d řeɔruf nnes ař Illirikun. ²⁰Ammu tuɣa arezzuy s mmezři ad barĥeɣ, war iɣi mani itwasemma Lmasih qbeř ĥima war benniɣ x dsas n wenneɔni,

²¹maca am mammec tura “Inni war zzayes itwabarrhen ad zaren, d yinni war xas isrin ad fehmen.” ²²S uyenni tuya war zemmarey aṭṭas n imuren maḥend ad yarwem-d asej.

Bulus igga ad yarzef yar řmumenin di Ruma

²³Maca řexxu, umi war yari bu wemcan ead di jwayeh-a uca umi tuya eawed xsey ad yarwem-d asej aṭṭas n iseggwusa zeg wami, ²⁴xmi i ya rahey yar Sbanya, ad yarwem-d asej. Minzi ssitimey ad kenniw zarey xmi xawem-d i ya kkey d abrid uca kenniw ad ayi tessqebdem yar dinni, xmi i ya fewwjej d amezwar akidwem ca n řweqt. ²⁵Maca řexxu aqqa ruhey yar Urcalim ĥima ad xedmey i imqeddasen. ²⁶Minzi tuya yarđa i Masiduniya d Axaya ad ggen ca n twiza i imezřad jar imqeddasen inni iġan di Urcalim. ²⁷Tuya arđan x man aya, maca tuya eawed daysen d amarwas. Minzi mařa tuya řegnus carcen di min yarsen yar *Wudayen* x řeřsab n arruĥ, ittxeř asen ad ten xedmen eawed s min yarsen x řeřsab n weysum. ²⁸Xmi i ya kemmrey man aya uca ad asen ssiwdey řyiġet, ad d xawem kkey d abrid xmi i ya rahey yar Sbanya. ²⁹Necc ssney belli mařa usiy-d yarwem, ad d asej s řmud iccuren s lbaraka n řexbar ašebĥan n Lmasiĥ. ³⁰Ttarey zzaywem, a awmaten s Siditney Yeccu Lmasiĥ uca s tayri n Arruĥ, ad tbeddem nican akidi di tzaġit yar Arebbi x ssibbet inu, ³¹ĥima ad twafekkey zeg inni war yuminen ca di Yahudiyya, ĥima ad tiři tsexxart inu i Urcalim d tameqbuč yar imqeddasen, ³²ĥima ad yarwem-d asej ccurey s řefraĥet s tmexsa n Arebbi uca ad areyyhey akidwem. ³³Arebbi n řehna ad kiwem yiři marra idwem. Amin.

Aseġem aneggaru

16 ¹Weřřiy kenniw zi jjihet n učmatney Fubi, tenni d tamsexxart i tmesmunt di Kinxriya, ²ĥima ad zzayes tareĥĥbem di Sidi am mammec ittriq i imqeddasen uca ad tt eawnem di min mma teĥdaj zzaywem, minzi aqqa teawen aṭṭas uřa řa d necc. ³Seġmem x Briskilla d Akwila, ixeddamen akidi di Yeccu Lmasiĥ, ⁴inni isebbřen ixef nsen x ssibbet n tudart inu. War ġiy d necc waha wenni ten ittqadan, maca marra timesmunin n řegnus. ⁵Seġmem eawed x tmesmunt tenni di taddart nsen. Seġmem x Ibanitus, ameizz inu, wenni d amenzu

n Axaya i Lmasih. ⁶Seġmem x Maryem tenni tuġa tettamar aġtas xawem. ⁷Seġmem x Andrunikus d Yuniyas inni zi teqbiċ inu d inni d imeħbas akidi, aqqa-ten d iryazen ittwassnen jar imazanen, tuġa-ten di Lmasih qber xafi. ⁸Seġmem x Ambliyas, ameizz inu di Sidi. ⁹Seġmem x Urbanus, axeddam akidi di Lmasih d Astaxis ameizz inu. ¹⁰Seġmem x Abillis wenni ibanen d amqeġeb di Lmasih. Seġmem x aytbab n taddart n Aristubulus. ¹¹Seġmem x Hirudiyun wenni zi teqbiċ inu. Seġmem x aytbab n taddart n Narkissus inni iġan di Sidi. ¹²Seġmem x Tarifina d Tarifusa tinni ittamaren di Sidi. Seġmem x Barsis, ameizz, wenni ittamaren aġtas di Sidi. ¹³Seġmem x Rufus wenni itwaxdaren di Sidi uġa x yemmas d yemma inu. ¹⁴Seġmem x Asinkritus, Fligun, Hirmas, Batrubas, Hirmis uca x wawmaten inni akisen. ¹⁵Seġmem x Filuluġus d Juliya d Niriyus d weċmas d Ulimbas d marra imqeddasen inni akidsen. ¹⁶Seġmem x wayawya s usudem iqeddsen. Timesmunin n Lmasih marra ttseġament xawem.

¹⁷Tettareġ, a awmaten, ad teħdam zi wi itteġgen amsebdi d teinkrifin s řeeks n tyuri i teyrim uca beedem xasen ¹⁸Minzi amecnaw ina war xeddmn ca Siditney Yeccu Lmasih, maca aeddissen. S řehrud iřebħen izewwqen xeddeen uřawen n inni ihednen. ¹⁹Minzi ttaet nwem twassen ġar marra. S uyenni farħeġ zżaywem, maca xsey ad tiřim d imiyisen di tcuni uġa d iqubbaniyyen i řġar. ²⁰Arebbi n řehna ad iteħħa Cciřan sadu idaren nwem deġya. Nniemet n Siditney Yeccu Lmasih ad kiwem tiři. Amin.

²¹Ittseġam-d xawem Timutiyu wenni ixeddmn akidi uġa d inni zi teqbiċ inu: Lukiyus d Yasun d Susibatus. ²²Necc, Tartiyus, wenni yuran tabrat-a, ttseġameġ xawem di Sidi. ²³Ittseġam-d xawem Xayus wenni zżayı yareħħben uġa zi tmesmunt marra. Ittseġam-d xawem Irastus wenni x řřenduq n tendint d Kwartus, umatney. ²⁴Nniemet n Yeccu Lmasih ad kiwem tiři marra. Amin. ²⁵Wenni izemmar ad kenniw issejhed eħařsab řexbar ařebħan inu d ubarreh n Yeccu Lmasih, eħařsab asargab n ssirr wenni tuġa innufaren deg ikuden n řweqt n řebda ²⁶maca aqqa itwasseđhar-d řexxu uca itwasscen i ttaet n liman i marra řegnus s idlisen iqeddsen n imkacafen eħařsab řumar n Arebbi wenni iġan i řebda, ²⁷aqqa i Arebbi wenni d bab n tiyit weħdes, i netta umi i ġa yiři ueuġi s Yeccu Lmasih i řebda qaē. Amin.

Tabrat Tamezwarut n Bulus i Ikurintiyyen

Aseğem

1 ¹Bulus, amazan itwařayan n Yeccu Lmasih̄ elah̄sab řxađar n Arebbi, d tawmat Sustinis, ²i tmesmunt n Arebbi i iğan di Kurintus, i yinni itwaqeddsen di Lmasih̄ Yeccu, inni itwařayan d imqeddasen ak-d marra inni ittřayan isem n Siditney Yeccu Lmasih̄ di kuř amcan, aqqa netta d Siditsen d Siditney. ³Nniemet xawem d řehna zi Arebbi Babatney d zi Sidi Yeccu Lmasih̄.

Aqadi

⁴Necc řebda ttqadiy Arebbi inu di ttwew̄e nwem x nniemet i d awem immewcen di Lmasih̄ Yeccu. ⁵Aqqa di marra tettejjarem dayes, di marra awař d marra tamusna ⁶amecnaw chadet n Lmasih̄ tuya twađmen daywem, ⁷ařami war daywem iqqim uřa d ijj n zzeaf n tarzef t nniemet, tettrajam asargab n Siditney Yeccu Lmasih̄, ⁸wenni kenniw i ya iđemnen eawed yar uneggar ĥima ad tiřim nnebřa řeib deg wass n Siditney Yeccu Lmasih̄. ⁹Arebbi d ařdiq, aqqa kenniw twařayam zzayes yar tmunt ak-d Mmis Yeccu Lmasih̄, Siditney.

Abettu di tmesmunt n Kurintus

¹⁰Řexxu zawgey kenniw, a awmaten, s yisem n Siditney Yeccu Lmasih̄, ad tessiwřem marra s ijjen wawař, war ttemsebđim jarawem, maca iřim tmunem nican deg ijj n uxarrař u deg ijj n lřarađ. ¹¹Minzi inni n Xluwi, ssargben ayi, a aytma inu, belli jarawem imenyan. ¹²Nniy t minzi kuř ijjen zzaywem iqqar ‘necc ġiř zi Bulus!’ u ‘necc zi Abullus’ u ‘necc zi Sifas’ u ‘necc zi Lmasih̄’. ¹³Ma aqqa Lmasih̄ itwabđa? Ma tuya Bulus itwařelleb xawem? Niř tuya kenniw twassyedřem s yisem n Bulus? ¹⁴Necc ttqadiy Arebbi war ssyedřey uřa d ijj myir Krisbu d Xayus waha, ¹⁵ĥima uřa d ijjen mma ad yini belli itwasseyđeř deg yisem inu. ¹⁶Eawed ssyedřey twacunt n Stifanus. Xenni war ssiney ca ma ssyedřey ĥed nneđni.

Tiyit n Arebbi d tiyit n ddunnit

¹⁷Maɣar Lmasiḥ war d ayi-d issekk ḥima ad sɣedɣey, maca ḥima ad barrḥey s řexbar asebhan, war iḡi s tiyit n wawařen ḥima war ittetwassbeṭṭeř řsalib n Lmasiḥ. ¹⁸Minzi awař n řsalib d tubbuḥeřya i yinni i ya iweddaren, maca i neccin, inni i ya itwassnejmen, man aya d jjehd n Arebbi. ¹⁹Minzi tura “Ad areddḡey tiyit n imiḡisen uca ad agiḡ řefhamet n ifehhamen.” ²⁰Mani iḡa umiḡis? Mani iḡa umseřmad n idlisen? Mani iḡa bu-umḡarweḡ n jjiř-a? Ma war iggi Arebbi tiyit n ddunnit-a d tubbuḥeřya? ²¹Waxxa ddunnit teḡa di tiyit n Arebbi, war tessin ca Arebbi zi ssibbet n tiyit nnes, x uyenni tuḡa yarḡa Arebbi ad issenjem inni yumnen s tubbuḥeřya n tbarreḡt. ²²Minzi Udayen ttaren řečřamat d Iyunaniyyen arezzun tiyit, ²³maca neccin nettbarreḡ Lmasiḥ wenni itwařellben, aqqa-t d taenkrift i Wudayen, d tubbuḥeřya i Iyunaniyyen, ²⁴maca i yinni itwařayan, ammu Udayen amecnaw Iyunaniyyen, aqqa Lmasiḥ d jjehd n Arebbi d tiyit n Arebbi. ²⁵Minzi tubbuḥeřya n Arebbi d tmiḡist x iwdan d tuḡeef t n Arebbi tejhed x iwdan. ²⁶Xenni, a awmaten, xzarem *mammec teḡam* ḡar wass n trayit nwem, aqqa war teḡim d aṭṭas n imiḡisen elaḡsab aysum niḡ d aṭṭas n imzemmaren niḡ d aṭṭas n tarwa n tařireṭ, ²⁷maca Arebbi aqqa ifarz tubbuḥeřya n ddunnit ḥima ad zzayes isseḡcem imiḡisen uca tuḡeef t n ddunnit ifarz itt Arebbi ḥima ad zzayes isseḡcem min ijehd n ²⁸uca min iḡan swadday di ddunnit d min itwasseḡqaren d min war iḡin d ca, aqqa ifarz it Arebbi ḥima ad ibḡeř min iḡan, ²⁹ḥima uřa d ijj war ittfeyyec ca ztat i Arebbi. ³⁰Maca zzayes i teḡam kenniw di Lmasiḥ Yeccu wenni i d aneḡ idewřen d tiyit n Arebbi d tsegda d tuqeddsi d ufekki, ³¹ḥima xenni ad yiři am mammec tura “Wenni issemḡaran, ad issemḡar di Sidi.”

řřifet n tsexxart n Bulus di Kurintus

2 ¹Uca necc, a awmaten, řami d usiḡ ḡarwem, war d usiḡ ca ḥima ad awem barḡey chadet n Arebbi s tbezzaḡt n wawař niḡ s tiyit, ²minzi aqqa tuḡa eewwřey ḥima war ttesney ca jarawem mḡir Yeccu Lmasiḥ d wenni itwařellben. ³Uca tuḡa-yi akidwem s tuḡeef t d tiggwudi d wařtas n uqdides. ⁴Ni awař inu uřa d tbarreḡt inu tuḡa-ten s wawařen izewwqen n tiyit n bna dem, maca s wesscan n arruḡ d jjehd, ⁵ḥima liman nwem war ittbeddi ca x tiyit n iwdan,

maca x jjehd n Arebbi. ⁶Xenni nessawař s tiyit i yinni t iwđen, aqqa s ict n tiyit tenni war iğin n řweqt-a niy n řřhukkam n řweqt-a ina inni i ya itwahellken, ⁷maca nessawař tiyit n Arebbi i iğan di ssirr i tuya inuffaren, tenni tuya izzar ineyyec it Arebbi i ueuği nney qbeř mma ad tiři řweqt. ⁸Uřa d ijj zi řřhukkam n řweqt-a war t issin, minzi mařa tuya ssnen t, emmarř mma ad iři řellben Sidi n ueuği. ⁹Maca am mammeç itwari “Min war tezri tiřt d min war isři umezzuy d min war yudifen ca yar wuř n bnađem, aqqa man aya issewjed it Arebbi i yinni t ittexsen. ¹⁰Maca Arebbi immeř aney t s Arruř, minzi Arruř tarezzu kuřci uřa d řağay n Arebbi. ¹¹Minzi man wen zeg iwdan issnen min iğan n bnađem myř arruř n bnađem wenni dayes iğan? Ammu eawed uřa d ijj war issin ca min iğan n Arebbi myř Arruř n Arebbi. ¹²Aqqa neccin war neksi ca arruř n ddunnit, maca Arruř wenni i d yusin zi Arebbi, řima ad nessen min d aney iwca Arebbi. ¹³X man aya i nessawař xenni, war iği s wawařen inni itwassřemden s tiyit n bnađem, maca s wawařen inni itwassřemden s Arruř Iqeddsen, řima ad nemqudda min iğan n arruř ak-d min iğan n arruř. ¹⁴Maca tubbart (=řřbiçet) n bnađem war tqebbeř ca min iğan n Arruř n Arebbi, minzi řšesb it d tubbuheřya uca war tzemmar ad t tefhem, minzi man aya izemmar ad itwafarř s Arruř waha. ¹⁵Maca arruřani (=wenni zi Arruř) aqqa iřekkem x kuřci, maca netta war xas iřekkem uřa d ijj. ¹⁶Minzi wi issnen axemmem n Sidi? Man wen i t řa issřemden? Maca neccin yarney axemmem n Lmasiř.

Nneyyet n weysum u řxedmet d řmunet nney di Lmasiř

3 ¹Xenni necc, a awmaten, war zemmarey ad kiwem ssiwřey amecnaw inni iddaren ełařsab Arruř, maca amecnaw inni iddaren ełařsab aysum waha, amecnaw iseyman di Lmasiř. ²Aqqa wciy awem ad teswem ayi, war iği ařeqqim, minzi tuya war d as tzemmarem, uřa řexxu war d as tzemmarem ead, ³s minzi aqqa kenniw ead n weysum. Maca mařa din ead jarawem řřšesd d imenyan d umsebđi, ma war teğim ead n weysum niy teggurem ead am bnađem? ⁴Minzi mařa ijjen iqqar ‘necc aqqa-yi zi Bulus’ u wenneđni ‘necc aqqa-yi zi Abullus’, ma kenniw war teğim ca ead zeg weysum? ⁵Xenni ead, min iena Abullus u min iena Bulus, aqqa-ten d imsexxaren waha, zzaaysen tdewřem tumnem uca man aya

am mammec iwca Sidi i kuř ijjen. ⁶Aqqa necc zzuɣ, Abullus issu, maca Arebbi isseyimi. ⁷Xenni wenni ittezzun war iđi d ca uřa d wenni ittessun, maca Arebbi wenni issyemmayen. ⁸Wenni ittezzun d wenni ittessun d ijjen, waxxa kuř ijj tekkar as-d řmunet nnes amecnaw řxedmet nnes. ⁹Minzi neccin d ixeddamen ak-d Arebbi uca kenniw d tafeđađt n Arebbi d řebni n Arebbi i teđam. ¹⁰Elahsab nniemet tenni i d ayi immewcen, necc, amecnaw řemeđem abennay, ggiɣ dsas u wenneđni ad yarni xas, maca kuř ijj ad iđa mammec xas i ya ibna. ¹¹Minzi uřa d ijjen mma izemmar ad igg dsas nneđni x wenni iđan, aqqa-t d Yeccu Lmasiđ. ¹²Uca mařa x dsas nni řed ad ibna s wureɣ, nnuqart, izra iɣřan, tefrewt, řum niɣ s uxexcuc, ¹³řxedmet n kuř ijjen ad tban, minzi ass ad tt isscen, minzi s tmesi ad tetwasseđhar uca timessi ad tqeđeb mammec teđa řxedmet n kuř ijjen. ¹⁴Mařa teqqim řxedmet i tuɣa ibna ca n ijjen, aqqa netta ad iđtef řmunet nnes, ¹⁵mařa tecmeđ řxedmet n ca n ijjen, aqqa netta ad yarbu taxessart nnes, maca netta simant nnes ad injem, waxxa axmi ikka timessi. ¹⁶Ma war tessinem ca belli teđam d taddart iqeddsen n Arebbi uca belli Arruđ n Arebbi izeddeɣ daywem? ¹⁷Mařa řed yareyyeb taddart n Arebbi, Arebbi ad t yareyyeb, minzi taddart iqeddsen n Arebbi, tenni teđam kenniw, tqeddes i teđa. ¹⁸War teji řed ad issecmet ixef nnes! Mařa din řed jarawem ittyiř as ixef nnes d amiɣis di zman-a, ad idweř d abuhaři mađend ad yiři d amiɣis. ¹⁹Minzi tiyt n ddunnit-a teđa d tubbuheřya yar Arebbi. Aqqa tura “Iđtef imiɣisen s teđraymect nsen”, ²⁰uca eawed “Sidi issnen ixarriřen n imiɣisen, aqqa d řbařeř.” ²¹Ammu xenni uřa d ijj war issemyari ca zeg iwdan, minzi marra nwem, ²²mma d Bulus, mma d Abullus, mma d Sifas, mma d tudart, mma d řmewt, mma d iđa niɣ d tiwecca, aqqa marra nwem, ²³maca kenniw n Lmasiđ uca Lmasiđ n Arebbi.

Imazanen n Lmasiđ

4 ¹Ejj ad iřseb kuř bnađem ammu, belli aqqa-neɣ d imsexxaren n Lmasiđ d iwkiřen n tmesřayin innufaren n Arebbi. ²Xenni ittexeř i iwkiřen ad twafen d iřdiqen. ³Necc war d ayi icqi ca mařa twađekmey zzaywem niɣ zeg ict n taddart n ccrae n bnađem uca uřa d necc war řekkmey ca x ixef inu. ⁴Minzi necc s yixef inu war

ssiney walu, maca s man aya war twaseggdey, maca aqqa Sidi d wenni i xafi iħekkmen. ⁵S uyenni war ħekmmem ca x walu aħ i d ya yas Sidi wenni i ya issuffyen ħar tfawt min innufaren di taġest, ad isseħhar ixarrišen n wuħawen uca řexdenni kuř ij ad ħares yiři usemyar zi Arebbi. ⁶Aqqa man aya, a awmaten, iwyey t-id xafi u x Abullus amecnaw ij n umedyā di ttweww n wem, ħima ad zzayney třemdem maħend war tettxarrišem ca barra i min iġan di tira, ħima uħa d ij di ttweww n yijjen war ittneffex ixef nnes emmarř x wennedni. ⁷Minzi min teggid x innedni? Niħ min ħarek, xenni war t tetřifed? Uca maħa tetřifed t, mayemmi tettecenned axmi war t tetřifed ca? ⁸Aqqa kenniw tejjiwne, aqqa tetejjarem, nneħra neccin aqqa tħekmmem am ijeġiden. Maelik kenniw tħekmmem am ijeġiden, ad yiři neccin xenni ad neħkem ewwed akidwem!

⁹Minzi ittyiř ayi belli Arebbi igga aney, neccin inni iġan d imazanen, ħar tisit axmi xaney ħekmen s řmewt, minzi aqqa nedweř d asfurrej i ddunnit d lmalakat d iwdan. ¹⁰Neccin neġa d ibuhařiyyen x ssibbet n Lmasiħ, maca kenniw teġam d imiyisen di Lmasiħ. Neccin nheyef, kenniw tjeħdem. Kenniw tetwacennem, neccin netwasseħqara. ¹¹Ař řexxu neccin dayney řaz d ufadi d tueryent, ccaten aney s řbuniyyat, war ħarney bu tzeddiyt ¹²uca narebber, nxeddem s ifassen nney. Maħa neřen xaney, aqqa ad nbarek, maħa darrcen xaney, aqqa ad neksi armeħ ¹³uca maħa ceqqfen dayney, aqqa nettarra-d s ředrafet. Ař řexxu nedweř amecnaw tazubač n ddunnit d ifurađ n marra. ¹⁴War ttariy aya ħima ad kenniw sseħcimey, maca ttziyyarey kenniw amecnaw tarwa inu ieizzen. ¹⁵Waxxa maħa tuħa din ħarwem eecra ařaf n inni i kenniw yarebban di Lmasiħ, aqqa war ħarwem ařas n ibabaten, minzi necc jjiy-d kenniw di Lmasiħ Yeccu s řexbar asebħan. ¹⁶X uyenni ttcejjeey kenniw ad ayi tarewsem. ¹⁷X uyenni ssekkey awem-d Timutiyyu wenni iġan d aħenjir inu ieizzen d ařdiq di Sidi, wenni kenniw i ħa issfekkaren ibriden inu di Lmasiħ am mammec sseřmadey di marra iyezdisen di marra timesmunin. ¹⁸Maca ca zzaywem aqqa tneffaxen axmi necc war ħarwem ttiwiđiy. ¹⁹Maca necc ggurey ad ħarwem-d aseyy deħya, maħa ix Sidi, uca ad t ssney, war iġi awařen n inni ineffxen, maca jjeħd nsen. ²⁰Minzi tageldit n Arebbi war teġi ca deg wawařen,

maca di jjehd. ²¹Min tixed? Ma ad ɣarwem-d aseɣ s ukeccuɗ niɣ s tayri d arruħ n temhint?

Asħeyyed n ij n umednub zi tmesmunt

5 ¹Řħasuř, itwana belli aqqa din jarawem tuqeħbit uca anect n tuqeħbit tenni war iğin qaε jar řegnus belli ijjen ɣares tamɣart n babas. ²Ma kenniw tettarram ixef nwem tsekkwam, waxxa ittxeşş awem di tidett ad tcednem, ħima wenni iggin man aya ad itwaħeyyed zi řwestę nwem? ³Nican necc, waxxa ɣabey di arrimet, aqqa ħɗareɣ di arruħ, aqqa ħekmey axmi ħɗareɣ x wenni iggin man aya ammu. ⁴Mařa tmunem deg isem n Siditney Yeccu Lmasiħ, kenniw ak-d arruħ inu s jjehd n Siditney Yeccu Lmasiħ ⁵maħend ad t nsellem i Cciħan i txessart n weysum ħima arruħ nnes ad itwassenjem deg wass n Arebbi. ⁶War d xawem yusi ufeyyec! Ma war tessinem ca belli cwayt n wentun issmemm marra arecti? ⁷Sizedgem ixef nwem xenni zeg wentun aqdim ħima xenni ad tiřim d arecti n jdid, am kenniw s tidett nnebřa antun. Minzi εawed Lmasiħ wenni d *izmar* n “Basxa” nney, aqqa itwayarş xaney. ⁸Ammu xenni jjem aney ad nœeyyed, war iği s wentun aqdim niğ s wentun n tuεeffna d řyar, maca s weyrum nnebřa antun s *weyrum* n tazdugi d tidett. ⁹Aqqa uriğ awem-d di tebrat ħima war tteacarem iqeħbiyyen, ¹⁰war iği marra iqeħbiyyen n ddunnit-a niğ iɗemmaεen niğ iyεaccacen niğ inni iεebdden lařnam, mařa ammu, iři ad teffym zi ddunnit-a qaε, ¹¹maca uriğ awem-d řexxu ħima war tetteacarem ca ħed, waxxa qqaren as uma maca aqqa-t d aqeħbi niğ d aɗemmaε niğ d wenni iεebdden lařnam niğ d amceqqaf niğ d aεeffan niğ d askarji niğ d ayeccac, ak-d ħed am wanita war kis ttettem! ¹²Minzi man řħeqq ɣari necc ħima ad ħekmey x inni iğan barra? Ma war tħekmem kenniw inni iğan daxer? ¹³Maca inni iğan barra, Arebbi ad xasen iħkem. “Sħeydet xawem aεeffan!”

Imcubbac jar wawmaten

6 ¹Ma izεem ħed zɣaywem, xmi ɣares ccraε ak-d wenneɗni, ad yuyur ɣar taddart n ccraε zɣat n yinni war iseggdan, war iği zɣat i imqeddasen? ²Niğ war tessinem ca belli imqeddasen ad ħekmen ddunnit? Uca mařa kenniw tħekmem x ddunnit, xenni

ma war tzemmarem ad tædřem timesřayin timezyanin *jarawem*?
³Niy war tessinem ca belli ad neħkem x lmalakat? Meħař ead ktar
i ya neħkem x tmesřayin n tudart-a? ⁴Xenni, mařa din jarawem
timesřayin n tudart-a ittxeřsa ad twaħakment, ma tetteggem
inni yar ięa drus n uweqqar waha di tmesmunt ħima ad ħekmen?
⁵Qqarey t ħima ad tşedħam. Ma xenni war dinni ħed jarawem d
amiyis, *ma war dinni uřa d ijj wenni izemmaren ad iħkem jar*
wawmaten? ⁶Ma xenni umas ad icarree ak-d umas d man aya qibač
i yinni war yuminen ca? ⁷Ammu xenni s tidett d taxessart i kenniw
mařa temcarrasem jarawem. Mayemmi war tqebbřem ca min war
iseggden? Mayemmi war tqebbřem ca ad kenniw yeccen? ⁸Maca
kenniw tetteggem min war iseggden uca tetteyccam, d man aya i
tetteggem i wawmaten. ⁹Ma war tessinem ca belli inni war iseggden
war warrten ca tageldit n Arebbi? War ttraħem ca di ęalař! Ni
iqeħbiyyen niy inni iæbdden lařnam niy inni itteggem zzina niy
inni issneemiřen aqqa-ten d timyarin, niy zzwameř ¹⁰niy iceffaren
niy iđemmaeēn niy iskarjiyyen niy imceqqafen uřa d iyeccacen ad
warten tageldit n Arebbi. ¹¹Uca ammu tuęa ca zżaywem, maca aqqa
kenniw twasizedgem, aqqa twaqeddsem, aqqa twaseggdem s isem
n Sidi Yeccu Lmasiħ u s Arruħ n Arebbi nney.

Arrimet d taddart n Arruħ Iqeddsen

¹²Marra timesřayin ğant ħeĝřent, maca marra war neffēent. Marra
timesřayin twaħeĝřent ayi, maca necc war ttejiy ad ayi tđebber
uřa d ict n tmesřact. ¹³Macca i uæddis uca aæddis i macca, maca
Arebbi ad ten imħa s tyuya, ijj anect wenneđni. Maca arrimet war
teĝi i tuqeħbit, maca i Sidi uca Sidi i arrimet. ¹⁴Uca Arebbi wenni
d issnekkaren Sidi ad aney-d issnekkar eawed s jjeħd nnes. ¹⁵Ma
war tessinem ca belli arrimat nwem ğant d iyezdisen n Lmasiħ? Ma
ad ksiy xenni iyezdisen n Lmasiħ maħend ad ten ggey d iyezdisen
n řqeħba? Eemmarř! ¹⁶Niy war tessinem ca belli wi imunen ak-d
řqeħba, aqqa-t d ict n arrimet akis? Minzi iqqar “Nitni s tnayen
ad iřin d ijj n weysum”. ¹⁷Maca wenni imunen ak-d Sidi, aqqa-t
d ijj n arruħ akis. ¹⁸Arewřem zi tuqeħbit. Kuř ca n dđanb i ittegg
it bñadem, aqqa-t barra i arrimet, maca wenni ittqeħħben, aqqa
ixetřa đidd n arrimet nnes. ¹⁹Ma war tessinem ca belli arrimet

^{6:16} Amz. 2:24

nwem d taddart n Arruḥ Iqeddsen tenni i daywem iḡan, tenni i d awem-d yusin zi Arebbi, uca xenni kenniw war teḡim ca i yixef nwem? ²⁰Aqqa temmesyem-d s ttaman. Semyarem xenni Arebbi di arrimet nwem u di arruḥ nwem tinni iḡan n Arebbi.

Řemřac

7 ¹Zi jjihet min d ayi turim, aqqa mliḥ i bna dem war ittḥidi ca tamyart. ²Maca zi ssibbet n tuqeḥbit, kuř ijj ad ɣares tiři tamyart nnes uca kuř ict ad ɣares yiři aryaz nnes. ³Aryaz ittkemmař ak-d temyart min d as-d tusa, ammu εawed tamyart ak-d weryaz. ⁴Tamyart war tettḍebbari ca di arrimet nnes, maca aryaz. Uca ammu εawed aryaz war ittḍebbari ca di arrimet nnes, maca tamyart. ⁵War tt qeṭṭem ca x wayawya, myır mařa tekksem deg wawař ca n umur ḥima ad tceyřem s uzummi d tzaḡit, xenni munem εawed ḥima war kenniw ittjarrib Cciřan řami kenniw inqeř ḍdebt n nnefs nwem. ⁶Qqarey man aya s webrid n řxaḍar, war iḡi s řumur. ⁷Xsey εad mliḥ mařa marra iwdan ad iřin amecnaw necc, maca kuř ijj ɣares tamewci n nniemet nnes zi Arebbi, ijjen ammu, wenneḍni ammu. ⁸Maca i yinni war imřicen u i tijjař qqarey, aqqa mliḥ mařa qqimen amecnaw necc. ⁹Maca mařa war zemmaren ad menseen ixef nsen, ad meřcen, minzi d man aya ḥsen zeg wecmaḍ n nnecwet.

¹⁰Maca i yinni imeřcen weřřiy, war iḡi d necc, maca Sidi, belli tamyart war tbeṭṭi x weryaz. ¹¹Uca mařa tebḍa, ad teqqim nnebřa řemřac niy ad temmesseřreḥ ak-d weryaz nnes uca xenni aryaz war ittejji tamyart nnes. ¹²Xenni necc qqarey i innedni, war t iqqar Sidi, mařa ḥed ɣares tamyart war ittimnen, uca nettat teqbeř ad tezdey akis, war tt ineṭṭar ca. ¹³Uřa d tamyart tenni ɣar iḡa weryaz war yuminen u netta iqbeř ad kis izdey, war t tneṭṭar ca. ¹⁴S minzi aryaz war yuminen itwaqeddes di temyart uřa d tamyart war yuminen tetwaqeddes deg weryaz, mařa mammec nneḍni ad iřin iḥenjiren nwem d imengas, maca řexxu aqqa nitni qeddsen. ¹⁵Maca mařa wenni war ittimnen itteḡef, ejj it ad iḡef. Xenni tawmat niy tawečmat war ḡin d isemyan, aqqa Arebbi iřaya aneḡ-d ɣar řehna. ¹⁶Minzi manis tessned cem, a tamyart, ad tessnejmed aryaz nnem? Niy manis tessned cek, a aryaz, ad tessnejmed tamyart nnek?

¹⁷Maca kuř ijj amecnaw mammec t igga Sidi uca amecnaw mammec d iřaya Arebbi i kuř ijj, ejj it ad iddar ammu, man aya i umurey di marra timesmunin. ¹⁸Mařa itwařaya i řed yar umuni ak-d Lmasih s wextan, wanita war yarezzu ad t ibđeř, mařa itwařaya i řed nnebřa axtan, wanita war itteji ad itwaxten ixef nnes. ¹⁹Axtan d walu u nnebřa axtan d walu, maca ařeřtu n tweřša n Arebbi. ²⁰Kuř ijjen di řrayit i d as-d itwařayan ad dayes iqqim. ²¹Mařa tuya cek tetwařayid d ismey, war tessřissifed ca i man aya, maca eawed mařa tzemmed ad tetwařeřhed, egg it maca. ²²Minzi wenni itwařayan di Sidi am tuya-t d ismey, aqqa-t d ařurri n Sidi, am mammec wenni itwařayan d ařurri, aqqa-t d ismey n Lmasih. ²³Aqqa temmesyem-d s ttaman, xenni war tettiřim ca d isemyan n iwdan. ²⁴A awmaten, kuř ijjen ad iqqim di min di itwařaya qibač Arebbi.

²⁵Deg wazzay n teezariyyin, aqqa war řari bu řamur n Sidi, maca ad wcey array inu, amecnaw wi yiwđen s areřmet n Sidi řima ad yiři d ařdiq. ²⁶X uyenni ittyiř ayi mliř i řeyben i iřan, belli aqqa icna i bnađem ad yiři ammu. ²⁷Ma řreřqed di temyart, war arezzu ca řefraq. Ma twasarřhed zi temyart? War arezzu ca tamyart. ²⁸Maca mařa teggured ad tmeřced, war teggured ca ad texđid. Uca mařa taezarect temřec, uřa d nettat war txeřti ca. Maca amecnaw ina, tettraja ten řeřřart deg weysum i xsey ad tt x awem kksey.

²⁹Maca d man aya i qqarey, a awmaten, aqqa řřař imři. X uyenni inni yar iřa temyart, ejj iten ad iřin axmi war řarsen teři. ³⁰Inni ittrun axmi war ttrun u inni ifarrřen axmi war friřen u inni issayen axmi war mellken, ³¹inni istenfaeen zi ddunnit axmi war zzayes istenfieen kuřci, minzi uđem n ddunnit ad iedü. ³²Aqqa xsey ad tiřim nnebřa amnus. Wenni war imřicen ad iksi s wemnus i tmesřayin n Sidi d mammec i ya yarıđa Sidi. ³³Maca wenni imeřcen, ad iksi s wemnus i tmesřayin n ddunnit-a d mammec i ya yarıđa tamyart nnes. ³⁴Aqqa din ij n řfarq jar temyart d teezarect. Tazarect teksi s wemnus i tmesřayin n Sidi, řima ad tiři tqeddes ammu di arrimet amecnaw di arruř, maca tenni imeřcen, teksi s wemnus i tmesřayin n ddunnit, i mammec i ya tarđa aryaz nnes. ³⁵Degga qqarey awem-d i tizi nwem, war iři řima ad awem ggey taxceft, maca zi jjihet icuwwaren uca řima ad teqqimem di Arebbi nnebřa asarři. ³⁶Maca mařa řed ixarreř belli aqqa d řeib i yeřiis tazarect

tenni xas edun wussan n temzi, uca ittxeşsa ad yiři ammu, ad igg min ixş, netta war ixetți ca, ejj iten ad meřcen. ³⁷Maca wi iğan nican deg wuř nnes, nnebřa ma yuca s uziyyar, uca řares řşulřa x yixef nnes, ikkess deg wuř nnes ad yejj taězarect nnes teşfa, mliř i yegga. ³⁸Wenni tt issmeğcen, ittegg mliř, d wenni war tt issmeğicen ca, igga mliř ařtas. ³⁹Tamyart teqqen řar weryaz nnes s ttawrat min řa yekk weryaz nnes iddar, maca mařa aryaz nnes immut, aqqa-tt tsarreř zzayes, tzemmar ad temřec ak-d wi teks, maca di Sidi waha. ⁴⁰Maca necc řari, aqqa nettat ad tetwabarek ktar mařa teqqim amenni, uca ttwařiy belli necc řari Arruř n Arebbi eawed.

Macca n tiyarşin i laşnam

8 ¹Zi jjihet n tyarşin i laşnam, aqqa nessen, belli marra řarney tamusna. Tamusna tettegg tuffet, maca tayri tessbedda. ²Mařa din řed ittyiř as belli issen ca, ead war issin walu anect mammec ittxeşş ad issen. ³Maca mařa řed ittexş Arebbi, aqqa d wa itwassen zzayes.

⁴Xenni deg wazzay n macca tenni itwayarşen i laşnam, neccin nessen aqqa laşnam war iği d walu di ddunnit, uca xenni war din Arebbi myiř d ijjen. ⁵Xenni, waxxa aqqa din inni umi qqaren irebbiten mma deg ujenna niy di tmurt, amecnaw mammec ġan din ařtas n irebbiten d wařtas n isiditen, ⁶i neccin xenni aqqa din ij n Arebbi waha, aqqa-t d Tababat tenni zzayes i d yusin marra timesřayin uca neccin i netta i neğa, uca aqqa din ij n Sidi, aqqa-t d Yeccu Lmasiř wenni zzayes iğan marra timesřayin uca aqqa zzayes i neğa.

⁷Maca tamusna war teği daysen marra, minzi din ca inni tanefsect nsen ead ak-d laşnam, aqqa ttetten tt am tayarşit i laşnam u tanefsect iđeefen nsen, aqqa-tt tetwassexmej. ⁸Xenni macca war d aney tessiwid ca řar Arebbi, minzi mařa necc, aqqa war dayney yarenni ca, niy mařa war necci, aqqa war dayney bu řexşeş. ⁹Maca řarwem, aqqa ttesriř nwem war d tusi ad tiři d azru n uneqrađ i inni iđeefen. ¹⁰S minzi mařa řed ittwařa cek, cek i řar iğa tamusna, tettetted di mani eebdden laşnam, ma tanefsect n wenni iđeefen war tetwajebbed ca ad tekkar mařend netta ad yecc min řarşen i laşnam, ¹¹uca xenni s tmusna nnek ad tetwahellek tawmat iđeefen, wenni i xef immut Lmasiř. ¹²Xmi txeřtim ammu x tawmat uca

tessyezzmem tuđeġft n tnefsect nsen, aqqa txeṭṭim x Lmasiħ. ¹³S uyenni, maħa macca aqqa-tt d řefđiħet i uma, war ttettey aysum eemmarş, ħima war ssendrifej ca uma.

Ttesriħ n umazan

9 ¹Ma war ġiy d amazan? Ma war ġiy d aħurri? Ma war zriy Yeccu Lmasiħ Siditney? Ma war teġim kenniw d řxedmet inu di Sidi? ²Maħa war ġiy d amazan i wenneđni, i kenniw nican eniy t minzi kenniw d acemmie n tazant inu di Sidi.

³Man aya d ddfae inu x yinni xafi iħekkmen. ⁴Ma war ħarney ttesriħ ħima ad necc, ad nsu? ⁵Ma war ħarney ttesriħ ad nawi akidney ict n twečmat d tamyarť amecnaw eawed imazanen inneđni d wawmaten n Sidi d Sifas? ⁶Niy waha necc d Barnabas war ħarney bu ttesriħ ħima war nxeddem? ⁷Man wen i ħa irahen ħar řeeskar i ħa ixegħsen řmunet nnit i yixef nnes? Man wen i ħa iźzun aħwic n tzayart war ittett ca zi řyiġet nnes? Niy man wen i ħa yarekkwesen ict n tħimart war isess ca ayi n tħimart? ⁸Ma qqarey man aya am bnadem waha niy ma uħa d ttawrat war teqqar man aya? ⁹Minzi tura di ttawrat n Musa “War ttegg ca tacmant i uyenduz xmi issarwat.” Ma Arebbi iħeṭṭa x iyenduzen s tidett? ¹⁰Niy iqqar it marra di tṭwee nney? Wah, man aya tura di tṭwee nney, minzi wenni icarrzen, ittxeşş as ad icarz s usitem u wenni issarwaten s usitem, ittxeşş as ad iṭṭef tasyart nnes deg usitem. ¹¹Maħa neccin aqqa nzarree jarawem min iġan n Arruħ, xenni ma d aṭṭas maħa nemjar zzaywem min d itteffyen zi tmurt? ¹²Maħa inneđni ħarsen řħeqq xawem maħend ad carcen di min iġan nwem, mayemmi neccin ktar lla? Maca neccin war nessxeddin ca ttesriħ-a, maca ad narbu marra, ħima war nettegg uħa d ict n teinkrift i řexbar asebħan n Lmasiħ. ¹³Ma war tessinem ca belli inni ittsexxaren i tmesřayin iqeddsen *di taddart n Arebbi*, ad ttetten zi *min iġan i taddart iqeddsen uca inni din ittrajan i tsexxart n uealťar ad tṭfen tasyart nsen zeg uealťar?* ¹⁴Ammu eawed iweşsa Sidi i inni ittbarrħen řexbar asebħan, belli ad ddaren zi řexbar asebħan.

¹⁵Maca zi qae man aya necc war zzayes arebħey ca u necc war t uriy ca ħima ad itwagg man aya i necc, mři ufiy ad mtey necc ħsen qbeř mma ca n ijjen ad issebđeř asemyar inu. ¹⁶Xenni maħa necc

ttbarrhej s řexbar ařebħan, necc war ħari ca min di i ħa ssemyarej, minzi ittxeř aji man aya. Ayeħħat xafi mařa war barrhej ca řexbar ařebħan! ¹⁷X uyenni, mařa ggiy tt s řxađar tecna, ad ħari yiři řheqq di řmunet, maca mařa war tt tteggij s řxađar, aqqa ad iqqim řumur deg ufus inu. ¹⁸Man ten qaε iġan d řmunet inu? Aqqa-tt d ta: am ttbarrhej s řexbar ařebħan ad sseħđarej řexbar ařebħan n Lmasiħ bařeř, war ksiy ca ttesriħ inu kuři di řexbar ařebħan.

¹⁹Necc, umi tuya ħari tiřelli zzat i marra *iwdan*, aqqa arrey ixef inu d ismey n marra ħima ad arebhej ařtas n *iwdan* i linjil. ²⁰I Wudayen dewřey amecnaw Uday ħima ad arebhej Udayen, i yinni iġan sadu ttawrat dewřey amecnaw wenni sadu ttawrat ħima ad arebhej inni sadu ttawrat. ²¹I yinni iġan nnebřa ttawrat dewřey amecnaw wenni nnebřa ttawrat - war ġiy nnebřa ttawrat qibač i Arebbi, maca sadu ttawrat qibač i Lmasiħ - ħima ad arebhej inni iġan nnebřa ttawrat. ²²Tuqa-yi đeefey ħar inni iđeefen, ħima ad arebhej inni iđeefen, aqqa dewřey d marra i marra, ħima beeda ad ssnejmey ca *zaysen*. ²³Qaε man aya tteggey t di řtweε n řexbar ařebħan, ħima uřa d necc s yixef inu ad dayes řřfey tařart.

²⁴Ma war tessinem ca belli inni itteggjen řammat n tazzařa di řmeřeeb, marra nican aqqa ttazzřen, maca ijjen *zaysen* i ħa yarebħen waha? Xenni azzřem ammu ař d ħa tarebħem. ²⁵Marra inni itteggjen řammat, ħekkmen x yixef nsen di marra, nitni ħima ad arebħen ict n temrist tfenna, maca neccin ħima ad narbeħ icten war tfenni. ²⁶X uyenni necc war ttizzřey ca amenni waha, war ttmenyiy ca s řbuniyyat am wenni iccaten di řeewin, ²⁷maca ttmarratey arrimet inu, ad as qetmarey, ħima necc war twassuffuyey ca barra awarni řami barrhej innedni.

Amettiř n Israyil

10 ¹Minzi war xsey, a awmaten, ad tjeħřem, belli řejdud nney tuya-ten marra sadu useynu uca marra cuqgen di řebħar, ²uca marra twassyeđřen di Musa deg useynu u di řebħar, ³uca marra ccin macca taruħect d ict, ⁴uca marra swin tisessit tarruħect d ict, minzi nitni swin zi teřđart tarruħect tenni iten iđfaren uca tařđart nni tuya-tt d Lmasiħ. ⁵Maca Arebbi tuya war yarđi x wařtas *zaysen*, minzi aqqa-ten mmurđsen dinni di řexřa.

⁶Man aya imsar d lmatal i neccin, ħima xenni war dayney ittiři mmezri di min ieffnen, am mammec tuya nitni daysen mmezri. ⁷War tdikkwiřem ca ad tēbdem lařnam, amecnaw ca zzaysen, am mammec itwari “Aydud iqqim ħima ad icc ad issu uca kkaren ħima ad iraren.” ⁸Ejj aney war nettqehħeb ca amecnaw ca zzaysen. Aqqa mmuten din třata u eicrin ařaf deg ijj n wass. ⁹War ttqegħeb ca Sidi am mammec ggin ca zzaysen uca twahelken s ifiřan. ¹⁰War ttesfixixem axmi ca zzaysen uca twahelken zeg umhellek. ¹¹Man aya imsar asen, aqqa d lmatal i neccin uca tura d aeřam i neccin, neccin mixef d iwđen ineggura n zman.

¹²X uyenni wenni umi ittiřiř aqqa ibedd, iwa ad iħđa war iwetři. ¹³Aqqa war xawem ikki ca n ujarreb i war yiwiđen ca řar bñadem, maca Arebbi d ařdiq, wenni war kenniw itteřjan ad twajarrbem sennej i min tzemmarem, maca netta itticc ufuy ak-d ujarreb, ħima tzemmarem ad tarbum ajarreb.

Řkas n Arebbi d řkas n ccwařen

¹⁴X uyenni, imeizzen inu, arewřem zeg uebad i lařnam. ¹⁵Ssawařey akidwem axmi ssawařey ak-d imiřiisen, xenni ħekmem s yixef nwem x min d awem qqarey.

¹⁶Řkas n lbaraka wenni nettbarak, ma war iři d tamunt ak-d idammen n Lmasiř? Ařrum wenni nfarreq, ma war iři d tamunt ak-d arrimet n Lmasiř? ¹⁷S minzi, waxxa neccin deg wařtas, aqqa-ney d ijj n weřrum d ict n arrimet, aqqa ncarrec marra deg ijj n weřrum. ¹⁸Xzarem řar Israyil n weysum, ma wi ittetten zeg weysum war řares tamunt ak-d uealřar? ¹⁹Min i řa iniři di man aya? Ma belli min immewcen d tayarřt i lařnam d ca niři belli lařnam d ca? ²⁰S řeeks, aqqa min wcin řegnus d tayarřt, wcin tt i ccwařen, war iři i Arebbi. Uca necc war xsey ad tarcem ak-d ccwařen. ²¹War tzemmarem ad teswem řkas n Sidi uřa d řkas n ccwařen, war tzemmarem ad tarcem tazewđa n Sidi uřa d tazewđa n ccwařen. ²²Niři ad nessekkar tusmi n Sidi? Ma nejhed xas neccin?

Tiřelli n řmumen

²³Marra ittheřeř ayi, maca marra war ineffe. Marra ittheřeř, maca marra war ibenni. ²⁴Uřa d ijj war yarezzu ca tizi nnes, maca tenni

n wenneḍni. ²⁵Ccem marra min ittmenzan di ssuq n igezzaren, war tesseqsim ca x ssibbet n tnefsect, ²⁶minzi “i Sidi teġa tamurt d řekmařet nnes”. ²⁷Mařa ca n yijjen zeg inni war yuminen iearḍi cek u texsed ad traħed, ecc zi marra min d ac i d ęa issars, war tesseqsi ca x ssibbet n tnefsect. ²⁸Maca mařa ħed inna ac “Degga itwayarř i lařnam”, war zzayes ttett di ttwew n wenni i d ac ieeřmen uřa di ttwew n tnefsect, “s minzi i Sidi teġa tmurt d řekmařet nnes”. ²⁹Necc nniy di ttwew n ‘tnefsect’, war teġi tnefsect nnek, maca n wenneḍni. Minzi mayemmi i ęa tetwaħakem tiřelli inu s tnefsect n wenneḍni? ³⁰Mařa necc carcey s uqadi, mayemmi i ęa twaceqqfey di ssibbet mixef ttqadiy? ³¹Xenni mařa tettettem niy tsessem, ggem tt marra i ueuęi n Arebbi. ³²War ttiřim d taenkrift uřa i Wudayen uřa i Iyunaniyyen uřa i tmesmunt n Arebbi, ³³amecnaw necc eawed arezzuy ad d asey ak-d marra di kuřci, war ięi ħima ad arzuy nnfac inu, maca n wařtas, ħima ad twassnejmen nitni.

***Lmasiħ d azeęif n kuř aryaz, aryaz d azeęif n temyart
uca Arebbi d azeęif n Lmasiħ***

11 ¹Đfarem ayi-d am mammec đfarey Lmasiħ. ²Ttqadiy kenniw, a awmaten, minzi tetteffkarem dayi di marra, uca tetteřfem di tewřeyyat mammec d awem tent wciy.

³Xenni xsey ad tessnem belli Lmasiħ d azeęif n kuř aryaz uca aryaz d azeęif n temyart uca Arebbi d azeęif n Lmasiħ. ⁴Kuř aryaz wenni ittzaęan niy ittkacafen am iřeħħef x uzeęif nnes, ifeřteħ azeęif nnes. ⁵Maca kuř tamyart tenni ittzaęan niy ittkacafen am war třeħħef x ixef nnes, tfeřteħ azeęif nnes, minzi nettat am tenni iħeffen. ⁶Minzi mařa tamyart war třeħħif, ad tħeff eawed. Maca mařa d řefđiħet i temyart mařa tqeřř *acuwwaf* niy tħeff, ħsen mařa třeħħef. ⁷Minzi aryaz war itteħwiji ca ad iřeħħef azeęif, aqqa-t d řřifet d aeuęi n Arebbi, maca tamyart teġa d aeuęi n weryaz. ⁸Minzi aryaz war d iqqarř ca zi temyart, maca tamyart zeg weryaz. ⁹Uca eawed war d ixřiq ca weryaz i temyart, maca tamyart i weryaz. ¹⁰X uya ittxeřř as i temyart ad tegg *ict n řeeřamet n řsulťa* x uzeęif nnes x ssibbet n lmalakat. ¹¹Maca di Sidi tamyart nnebřa aryaz war teġi d ca, uřa d aryaz nnebřa tamyart *war ięi d ca*. ¹²Minzi amecnaw tamyart tusi-d zeg weryaz, amenni eawed aryaz *itekk-d* zi temyart,

maca marra min iğan aqqa-t zi Arebbi. ¹³Ĥekmem kenniw simant nwem, ma tusi-d x temyart ad tezzağ i Arebbi s uzeğif war iřeħħfen? ¹⁴Ma tubbart simant nnes war d awem tesscan belli acuwwaf d azirar d řefđihet i weryaz? ¹⁵Maca i temyart d aeuği maña ġares yiři ucuwwaf d azirar, minzi immewc as ucewwaf d azirar am uřeħħaf. ¹⁶Maca maña ħed ixš ad ixarweđ, neccin war ġarney bu tnamit nni uřa d timesmunin n Arebbi.

Amensi iqeddšen

¹⁷Am weşşiy timesřayin-a řexxu, aqqa war d awem tteggey ccan, minzi war tmunem ca i řxar, maca ktar i řyar. ¹⁸I umezwar, maña tmunem am tmesmunt, sřiy aqqa din jarawem amsebđi, uca aqqa ttamney ca zi man aya, ¹⁹s minzi ittxeşş ad din yiři jarawem amsebđi n tebridin, ħima ad iban man wen zzaywem iğan d imqeğaben.

²⁰Řami tmunem, degga war iği ħima ad teccem amensi n Sidi. ²¹Minzi am tettetem, kuř ij izzar ad iksi amensi nnes uca ijjen dayes řaž uca nneđni iscara. ²²Ma war ġarwem tudrin mani i ġa teccem u mani i ġa teswem? Niğ tesseħqaram tamesmunt n Arebbi uca tessħeccamem inni war ġar iği ca? Min d awem i ġa iniy? Ma ad awem ggey ccan? Di degga war d awem t tteggey ca. ²³Minzi min tťfey zi Sidi, ssiwđey awem t-id, belli Sidi Yeccu di ġiřet i di itwasellem, iksi ayrum, ²⁴uca awarni řami iqada, yarza it, inna “Ksim, ta d arrimet inu i xawem yarzen, ggem aya uca idarem ayi.” ²⁵Uca ammu awarni amensi iksi řkas, inna “Řkas-a d řeahd n jdid deg idammen inu. Ggem aya, meħař mma zzayes teswim, i řidaret inu. ²⁶S minzi meħař mma i ġa teccem ayrum-a uca ad teswem zi řkas-a, aqqa tettbarrħem s řmewt n Sidi ař i d ġa yas.” ²⁷X uyenni man wen mma i ġa iccen ayrum-a niğ ad isu zi řkas n Sidi nnebřa aweqqar, ad yiři s umarwas i arrimet d idammen n Sidi. ²⁸X uyenni ejj bnadem ad iqeğeb ixef nnes, uca ejj it ad icc ammu zeg weyrum u ad isu zi řkas. ²⁹Minzi wi i ġa iccen d wi i ġa iswen nnebřa aweqqar d wenni i ġa issiwđen řħukm ġar ixef nnes am ittett u am isess, minzi netta war ifarrez ca arrimet n Sidi. ³⁰X uyenni aqqa din ařtas n yinni ideefen d yinni iħeřcen jarawem uca ařtas dewřen ttetřšen. ³¹Mařa negga ad neħkem ixef nney, xenni war xaney itwaħkem. ³²Maca mařa netwaħkem zi Sidi, aqqa netwarebba, ħima war

netwaḥakem ca ak-d ddunnit. ³³Ammu xenni, a awmaten, xmi i ya tmunem ḥima ad teccem, rajam ijjen wenneḍni. ³⁴Maṣa ḥed dayes řaz, ad icc di taddart nnes, ḥima war tettmunem i ccrae. Min iqqimen, ad t eedřey xmi i d ya yasey.

Timewca n Arruḥ

12 ¹War xsey ca, a awmaten, ad tjeḥřem di timesřayin n Arruḥ. ²Aqqa tessnem belli umi tuya kenniw ead d *ibarraniyyen* zi řegnus, tetwassweddarem yar lařnam ignawen. ³X uyenni ssarggbey kenniw, aqqa war din wi issawařen s Arruḥ n Arebbi ad ini ‘aqqa itwaneeř Yeccu’ uca war din wi izemmaren ad ini ‘Yeccu d Sidi’ myir s Arruḥ Iqeddsen waha.

⁴Aqqa din timewca ifarzen, maca Arruḥ iḡa d ijjen. ⁵Uca aqqa din řexdayem n tsexxart ifarzen, maca Sidi aqqa-t d ijj. ⁶Uca aqqa din afraz n řexdayem, maca Arebbi i d itteggen marra di marra, aqqa iḡa d ijj. ⁷Maca asargab n Arruḥ ad itwammewc i kuř ijj di tṭwee n marra. ⁸Aqqa s Arruḥ itwammewc i yijjen awař n tiyit, i wenneḍni awař n tmusna s Arruḥ d ijjen, ⁹i wenneḍni liman s Arruḥ d ijjen, i wenneḍni timewca i usgenfi s Arruḥ d ijjen, ¹⁰i wenneḍni maḥend ad igg řeejayeḅ, i wenneḍni akacaf *n wawař n Arebbi*, i wenneḍni řfarz n arruḥat, i wenneḍni eřam kuř n iřsawen uca i wenneḍni afessar n iřsawen. ¹¹Maca man aya marra ittegg it Arruḥ d ijjen wenni ibeṭṭan i kuř ijj anect mammec ix s netta.

Arrimet n Lmasiḥ d icten

¹²Minzi am arrimet teḡa d ict uca yares aṭṭas n iyezdisen u xenni marra iyezdisen n arrimet, waxxa nitni aṭṭas, aqqa ttegggen ict n arrimet, ammu eawed Lmasiḥ. ¹³Minzi netwasseyḍeř marra s ijj n Arruḥ deg icten arrimet, niy Udayen niy Iyunaniyyen niy isemyan niy iḥurriyyen uca immewc aney marra ad nsu zeg ijj n Arruḥ. ¹⁴Uřa d arrimet war teḡi ca d ijj n uyezdis, maca s waṭṭas n iyezdisen. ¹⁵Mařa aḍar ad ini minzi war ḡiy d afus, war ḡiy zi arrimet, ma xenni war ittiři zi arrimet? ¹⁶Uca mařa amezzuḅ inna, minzi war ḡiy d tiṭṭ, war ḡiy zi arrimet, ma xenni war ittiři zi arrimet? ¹⁷Mařa marra arrimet tuya-tt d tiṭṭ, manis d ikka useḡi? Mařa marra *arrimet* tuya-tt d aseḡi, manis d ikka ucemmi? ¹⁸Maca řexxu Arebbi

igga iyezdisen di arrimet, kuř ijj zzaysen am mammec ixš netta. ¹⁹Minzi mařa marra tuřa d ijj n uyezdis, mani teřa arrimet xenni? ²⁰Maca řexxu aqqa din ařas n iyezdisen, maca d ict n arrimet waha. ²¹Tiřř war tzemmar ad tini i ufus “War cek řwıjey ca” niř Ɣawed azeřif i idaren “War kenniw řwıjey ca”. ²²S řeeks, aqqa iyezdisen n arrimet inni ittbanen řeefen ktar, aqqa nitni twařdajen ktar. ²³Uca iyezdisen n arrimet i d aney ittyřen s drus n ccan, nettegg asen ccan ktar uca iyezdisen inni war ittbinen icnan, ad asen nessřinneb s wařas n řehzut. ²⁴Minzi inni řar iřa řehzut, war řdajen man aya, maca Arebbi igga arrimet ammu, belli iyezdisen i iřan d qell, aqqa iwc asen ccan ktar, ²⁵řima war ittiři ubeřřu di arrimet, maca iyezdisen ad ewcen taynit ijjen i wenneđni deg uqaren d ijjen. ²⁶Mařa ij n uyezdis tettekk xas tamara, marra iyezdisen ad ksin tamara akis uca mařa ij n uyezdis itwacennee, ad farřen marra ixfawen akis. ²⁷Xenni kenniw d arrimet n Lmasiř d iyezdisen kuř ijjen weřdes.

²⁸Uca Arebbi aqqa igga di tmesmunt d amezwaru imazanen, xenni imkacafen, wiss řřata imseřmaden, xenni řeeyayeb, awarni asen timewca n usgenfi, řexdayem n twiza d uđebber uca eřam kuř iřsawen. ²⁹Ma zeema marra nitni d imazanen? Ma marra d imkacafen? Ma marra d imseřmaden? Ma marra nitni tteggan řeeyayeb? ³⁰Ma marra řarsen timewca n usgenfi? Ma ssawařen marra s iřsawen? Ma tfessaren marra iřsawen? ³¹Arzum xenni di tmewca tiřebřanin uca necc ad awem ssecney abrid yuěran qae.

Tayri

13 ¹Maelik necc ssawařey s iřsawen n iwdan d lmalakat, maca war řari bu tayri, aqqa dewřey d nnřas ittentunen niř d ařun iddendunen.

²Maelik řari tamewci n ukacaf n wawařen n Arebbi, fehmeey marra řesar d marra tamusna, uca tuřa řari marra liman ař d ssmuřıyey idurar, maca war d ayi teři tayri, necc d walu i řıy.

³Maelik bđıy marra agra inu, maelik wciy arrimet inu řima ad tecmed, maca war dayi teři tayri, war d ayi tneffee di walu.

⁴Tayri teřa řares ttasie n řxađar d řeđrafet.

Tayri war dayes bu tusmi, tayri war tettefeyyec s yixef nnes,

war dayes bu nnfaxet, ⁵war tettqemmeε hed,
war tarezzu tizi nnes, war tetwassarzag
uca war teqqim txemmam di min iġan d aεeffan.

⁶Aqqa war tfarreħ ca zi min war isegġden, maca tfarreħ zi tidett.

⁷Aqqa třeħħef marra, tettamen di marra,
tessatem marra uca tarebbu marra.

⁸Tayri war tfenni εemmarş,
maca akacaf n wawařen n Arebbi ad ibdeř,
iřsawen ad gnun u tamusna ad tebdereř.

⁹Minzi aqqa nessen ġar ij n uyezdīs waha uca nettkacaf mȳir ij n wezyen. ¹⁰Maca xmi i d ġa yas ukemmeř, řexdenni min iġan ġar ij n wezyen ad ibdeř. ¹¹Řami tuġa-yi d aseymi, ssiwřeġ amecnaw aseymi, fekkareġ amecnaw aseymi, xarşeġ amecnaw aseymi. Ařami dewřeġ d aryaz, jjiġ awarni ayi min iġan n useymi. ¹²Řexxu nettwařa s ict n tisit ibarcnen, maca xenni ad nřar tīfras ġar tīfras. Řexxu ssney ġar ij n wezyen waha, maca xenni ad ssney mammec tuġa twassney necc. ¹³Xenni řexxu ad iqqim liman, asitem d tayri, aqqa třata-ya, maca ameqqran nsen aqqa-tt d tayri.

Tamewci n ukacaf u tmewci n iřsawen

14 ¹Dfarem tayri u njebdem ġar tmewca n Arruħ, maca x ukacaf n wawařen n Arebbi d amezwaru. ²Minzi wenni issawařen s ij n iřes, war issiwiř ca i iwdan, maca i Arebbi, minzi uřa d ijj war d as ifehhem, maca issawař řesrar s Arruħ. ³Maca wenni ittkacafen awařen n Arebbi issawař ak-d iwdan ħima ad ten ibna, ad ten iziyyar uca ħima ad ten izezza. ⁴Wenni issawařen s ij n iřes, ibenna ixef nnes, maca wenni ittkacafen ibenna tamesmunt. ⁵Ammu xenni, xseġ kenniw marra ad tessiwřem s iřsawen, maca mliħ εad ad tkacfem, minzi amenzu wi ittkacafen x wi issiwiřen s iřsawen, mȳir mařa wanita ad t ifessar ħima ad tetwabna tmesmunt. ⁶Maca řexxu, a awmaten, mařa usiġ-d ġarwem uca ad kiwem ssiwřeġ s iřsawen, man nnfaε i ġarwem mařa war d awem ssiwřeġ ca s usargeb niġ s tmusna niġ s ukacaf niġ s useřmed? ⁷Mařa řeħwayec war iddaren, amecnaw tamja niġ řġambri, ggin řħess nnebřa mma ad itwafarz řħess nsen, mammec i ġa idweř itwassen min ittiraren s tamja niġ

s řgambri? ⁸Uca mařa řbuq igga řřess war yeřfi, wi i řa isswejden i umenyi? ⁹Ammu eawed kenniw, mařa war tessiwřem ca awař iřfa s iřes, mammec i řa fehmen min teqqarem? Minzi ad tiřim am wenni issawařen di řewhi. ¹⁰Aqqa din wi issnen meřař n ddabat n tmijjawin di ddunnit uca uřa d icten zzaysent war teęi nnebřa řřess nnes. ¹¹Xenni mařa war ssiney jjeħd n řřess, ad iřiř necc d ij n ubarrani i wenni issawařen, d wenni issawařen ad yiři d ubarrani i necc. ¹²Ammu eawed kenniw, umi tenjebdem řar tmewca n Arruħ, arzum ad tfeyyđem di řřwee n řebni n tmesmunt.

¹³X uyenni, wenni issawařen s ca n iřes, ad iřzaę ħima izemmar i ufessar nnes. ¹⁴Minzi mařa necc zzuęey s ca n iřes, arruħ inu aqqa iřzuę, maca řeeqeř inu ad iqqim nnebřa řyięet. ¹⁵Mammec tegga? Ad zzaęey s arruħ, maca ad zzaęey eawed s řeeqeř, ad řennjeř izřan n usemyar s arruħ, maca ad řennjeř eawed s řeeqeř. ¹⁶Minzi mařa tqadid s arruħ *waha*, xenni mammec i řa yini ħed wenni din iqqimen “Amin” i tzaęit n uqadi nnek, am war issin min teqqared. ¹⁷Minzi waxxa cek tqadid mliħ, maca wennedni war itwabenni ca zi *man aya*. ¹⁸Necc ttqadiy Arebbi aqqa ssawařeř s iřsawen ktar zwaywem marra. ¹⁹Maca di tmesmunt aqqa maelik ufiř ad iniř xemsa n wawařen s řeeqeř inu ħima ad ssřemdey eawed innedni uřa eecra n ařaf n wawařen s ij n yiřes.

²⁰A awmaten, war ttiřim d iřenjiren di řeeqeř, maca iřim d iřenjiren di tuęeffna, maca iřim tiwđem di řefhamet. ²¹Aqqa tura di ttawrat “Ad ssiwřeř i weydud-a s iřsawen d iyencicen n ibarraniyyen, waxxa ammu war d ayi ttesřin ca”, inna Sidi. ²²Ammu xenni iřsawen d řeeřamet, war ięi i yinni yumnen, maca i yinni war yuminen ca, maca akacaf *n wawařen n Arebbi* war ięi i yinni war yuminen, maca i yinni yumnen.

²³Xenni mařa marra tamesmunt tuřa tessmun uca marra tuřa ssawařen s iřsawen uca udfen inni ijeħřen niř inni war yuminen, ma nitni war qqaren belli aqqa kenniw tettxeřfem? ²⁴Maca mařa marra kacfen uca yudef-d ħed war yumin niř ħed ijheř, xenni wanita ad itwasseqnee zi marra uca ad itwaħakem zi marra ²⁵uca min innufaren deg wuř nnes ad idweř řar tfawt, ad yađar s wudem nnes, ad isjed i Arebbi, ad ibarreħ, aqqa s tidett Arebbi aqqa-t jarawem.

Aɛbad n tmesmunt i Arebbi ad yiři s usettef

²⁶Mammec xenni, a awmaten? Mařa tmunem, kuř ijjen zżaywem ad ęares yiři ij n usebbih nię ict n tęuri nię ij n usargeb nię ij n yiřes nię ij n ufessar. Ejj ad yiři marra i řebni. ²⁷Mařa din řed issiweř s ij n iřes, *ejj iten* ad ssiwřen s tnayen nię s wařtas řřata yidsen uca kuř ijjen zżaysen s nñubet nnes, xenni ijjen ad ifessar. ²⁸Uca mařa war din ięi wi izemmaren ad ifessar, ad isqar netta di tmesmunt, ad issiweř i yixef nnes u i Arebbi. ²⁹Ad ssiwřen imkacafen s tnayen nię řřata uca innedni ad řekmen. ³⁰Uca mařa wennedni iqqimen din ad itwassargeb x ca, xenni ad isqar umezwar. ³¹Minzi tżemmarem ad tkacfer *awařen n Arebbi* marra ijjen awarni wennedni, řima marra ad řemden uca ad daysen itwagg wuř marra. ³²Uca arruřat n imkacafen, aqqa-tent sadu imkacafen, ³³minzi Arebbi war ięi d Arebbi n uxařweđ maca n řehna, amecnaw di marra timesmunin n imqeddasen ³⁴tusi-d x temęarin *nwem* ad ssusment di tmesmunin, minzi war d asent ismiř ad ssiwřent, maca icuwwar asent ad řřaęent am mammec teqqar ęawed ttawrat. ³⁵Uca mařa xsent ad řemdent ca, ad sseqsant iryazen nsent di taddart nsen, minzi war d tusi i temęart ad tessiweř di tmesmunt. ³⁶Ma zeema iffey-d zżaykent awař n Arebbi? Nię yiweđ-d ęarwem waha? ³⁷Mařa řed ittyiř as d amkacaf nię d bñadem arruřani, ad ięeř mliř belli min d awem ttarię, aqqa-tent d tiweřša n Sidi. ³⁸Maca mařa řed ijheř, ijheř waha. ³⁹Ammu xenni, a awmaten, njebdem ęar ukacaf, war mennem ca awař s iřsawen. ⁴⁰Ad imsar marra s ladab u s usettef.

Tanukra n Lmasiř

15 ¹Xenni ad kenniw ssargbey, a awmaten, řexbar ařebřan wenni d awem barręey, d wenni tqebbřem, x minxf tbeddem, ²i zi i ęa tetwassnejmem ęawed mařa tetřfem dayes am mammec d awem t baręey, nię *axmi* zeema tumnem bařeř. ³Minzi amezwar sseeduy awem-d min tuęa řřfey necc s yixef inu, aqqa Lmasiř immut x ddñub nney ęlařsab min izemmen deg idlisen, ⁴aqqa itwandeř uca itwassnekkar deg wass wiss řřata ęlařsab idlisen, ⁵uca idhar-d ęar Sifas, xenni ęar teneac *n imeřdaren*. ⁶Awarni as iban-d i tiwwa n xemsa meęya n wawmaten deg umur d ijjen, ařtas zżaysen ęad ddaren uca innedni aqqa řřšen. ⁷Awarni

as idhar-d i Yaεqub, xenni i marra imazanen. ⁸Uca yar uneggaru marra, idhar ayi-d amecnaw i wenni d ixeŋqen barra i řweqt nnes.

⁹Minzi necc ġiy d amazuz qaε zeg imazanen, war sdihijey ad ayi řayan amazan, minzi necc tuya darrcey tamesmunt n Arebbi. ¹⁰Maca s nniemet n Arebbi i ġiy min ġiy uca nniemet nnes i necc war teġi bařeř, minzi necc xedmey mahu qaε xasen marra, maca war iġi d necc, maca nniemet n Arebbi tenni iġan akidi. ¹¹Xenni ma d necc niy d nitni, ammu i nettbarreħ, ammu i tettamnem.

Tanukra n imettinen

¹²Xenni mařa itwabarreħ s Lmasiħ belli aqqa itwassnekkar-d zeg imettinen, mammec xenni zemmaren ca jarawem ad inin belli war din bu tnukra n imettinen? ¹³Minzi mařa war din bu tanukra n imettinen, uřa d Lmasiħ war d itwassnekkar xenni, ¹⁴uca mařa Lmasiħ war d itwassnekkar, xenni bařeř i teġa tbarreħt nney, bařeř i yeġa xenni liman nwem, ¹⁵uca neccin nban d řechud issxarriqen n Arebbi, minzi neched x Arebbi belli aqqa issnekkar-d Lmasiħ, wenni war d issnekkar ca, mařa nican imettinen war d twassnekkaren ca. ¹⁶Minzi mařa imettinen war d ttetwasnekkaren ca, aqqa Lmasiħ war d itwasnekkar xenni. ¹⁷Uca mařa Lmasiħ war d itwasnekkar ca, aqqa liman nwem bařeř, xenni teqqimem εad di ddnub nwem, ¹⁸uřa inni ittettřen di Lmasiħ awarni řami mmuten, aqqa twahelken. ¹⁹Mařa tuya nessitim di Lmasiħ i tudart-a waha, aqqa-ney qaε d imcumen n marra iwdan.

²⁰Maca řexxu, aqqa Lmasiħ itwassnekkar-d zeg imettinen am umenzu n yinni ittettřen *deg wendeř*. ²¹Umi d tusa řmewt zeg ijjen bna dem uřa d tanukra n imettinen teġa zeg ijjen bna dem. ²²Minzi am mammec marra mmuten di Adam, ammu εawed ad twassneddaren marra di Lmasiħ. ²³Maca kuř ij di n nubet nnes: Lmasiħ d amenzu, xenni inni iġan n Lmasiħ yar twasit nnes. ²⁴Awarni man aya d aneggaru, xmi i ya iwc tageldit i Arebbi Tababat, xmi i ya ibdeř marra řeħkamat d marra řsulťa d marra jjeħd. ²⁵Minzi ittxeřř as ad iħkem ař i d ya yegg marra řeεdyan nnes sadu idaren nnes. ²⁶Uca řeεdu aneggaru wenni i ya itwabdřen, aqqa-t d řmewt. ²⁷Minzi *aqqa tura* “aqqa igga marra sadu idaren nnes”. Maca xmi iqpar belli marra itwagg sadu netta, aqqa iban *mliħ* belli wenni d as iggin marra sadu netta, aqqa netta simant nnes war iġi sadu netta. ²⁸Xenni řami d as itwagg marra sadu

i netta, řexdenni Tamemmit ɛawed ad itwagg sadu i wenni umi d as iggin marra sadu i netta, ħima ad yiři Arebbi di min di mma.

²⁹Niy, min i ɣa ggen inni itwassyeđšen di ttwew n imettinen? Mařa war d ttetwasnekkaren imettinen ɛemmarš, maɣar mayemmi i ɣa twassyeđšen ɛad di ttwew n imettinen? ³⁰U mayemmi neccin ɛad di lxařar di kuř tsaɛet? ³¹A awmaten, aqqa ttmettiy kuř ass s usemyar nwem i iġan ɣari di Lmasiħ Yeccu Siditney. ³²Mařa tuɣa-yi menyey am bnađem ak-d řewħuc di Afasus, man řefdeř i ɣari? Mařa imettinen war twasnekkaren ca, ad necc, ad nsu, minzi tiwecca ad nemmet. ³³War tteyccim yixef nwem, tamunt war iħřin tjeyyaħ ttwbaye ɥiřebħanin. ³⁴Iřim tfaqem nican, war ttexřim ca, minzi ca zzaywem war ssinen ca Arebbi. I řehya nwem qqarey t.

Arrimet n řmewt d arrimet n tnukra

³⁵Maca ad ini ħed “Mammec i ɣa twasnekkaren imettinen? S man arrimet i d ɣa yasen?” ³⁶A afyuř, min tzarřeed cek, war itteddar mařa war immut qbeř. ³⁷Zi min tzarřeed war tzarřeed ca arrimet, maca taɛeqqact waha, aqqa-tt n yirden niy n ca nneđni. ³⁸Maca Arebbi iwc as arrimet mammec ixš netta uca i kuř ɛeqqa n zzariet arrimet nnes. ³⁹War iġi marra aysum d aysum d ijj, maca aysum n iwdan imsebđa x weysum n řmař uca aysum n iseřman wenneđni n weysum n ijđad. ⁴⁰Aqqa din arrimat n ujenna d arrimat n tmurt, maca ɛeuġi n yinni n ujenna wenneđni n yinni n tmurt. ⁴¹Ijjen d ɛeuġi n tfuct, wenneđni d ɛeuġi n uyur d yitran, minzi itri ibđa x itri nneđni deg ueuġi. ⁴²Ammu xenni i ɣa tiři d tanukra n imettinen. Aqqa arrimet tetwazarree di min ifennan uca ad twasnekkar-d di min war ifennin. ⁴³Aqqa itwazarree di min war icniɛen uca ad d itwassnekkar deg ueuġi, itwazarree di teđeɛft uca ad d itwassnekkar di jjeħd. ⁴⁴Aqqa tetwazarree arrimet n ttwbiɛet uca ad d tetwassnekkar arrimet n Arruħ.

Aqqa din arrimet n ttwbiɛet, ammu aqqa din uřa d arrimet n Arruħ. ⁴⁵Ammu xenni tura “Aryaz amezwaru, Adam, idweř d řeɛmar iddaren uca Adam aneggaru d arruħ issneddaren.” ⁴⁶Maca min iġan zi Arruħ war d yusi ca d amezwaru, maca min iġan n ttwbiɛet, xenni awarni man aya min iġan zi Arruħ. ⁴⁷Bnađem amezwaru ikk-d zi tmurt, aqqa netta zeg ucař n tmurt. Bnađem wiss tnayen d Sidi i d

ikkin zeg ujenna. ⁴⁸Am mammec iġa wenni zeg ucař n *tmurt*, ammu iġan xenni inni itwaggen zeg ucař n *tmurt*, uca am mammec iġa wenni n ujenna, ammu xenni inni iġan n ujenna. ⁴⁹Uca am mammec narbu řřifet n wenni itwaggen zeg ucař n *tmurt*, ammu xenni ad narbu řřifet n wenni zeg ujenna.

⁵⁰Maca, a awmaten, qqarey degga, aqqa aysum d idammen war zemmaren ad warten tageldit n Arebbi uřa d min ifennan war izemmar ad iwart min war ifennin. ⁵¹Xzarem, ad kenniw ssaregbej x ijjen ssirr, aqqa-nej war nettettes ca marra, maca marra ad netwabeddeř ⁵²deyya, deg warmac n wabriw řar řbuq aneggaru. Minzi řbuq ad izemmar uca imettinen ad d twassnekkaren řar min war ifennin uca neccin ad netwabeddeř. ⁵³Minzi min ifennan ittxeřř as ad yard min war ifennin u min i řa imten ittxeřř as ad yard min war ittmettin. ⁵⁴Uca xmi min ifennan ad yard min war ifennin u min i řa imten ad yard min war ittmettin, řexdenni ad ikemmeř wawař i itwarin

“Řmewt aqqa tetwařarđ deg uyelleb. Ica. 25:8

⁵⁵A řmewt, mani iġa usennan nnem?

Mani, a jahennama, ayelleb nnem?” Huc. 13:14

⁵⁶Aqqa asennan n řmewt d ddanb uca jjehd n ddanb aqqa-t d ttawrat. ⁵⁷Maca aqadi i Arebbi, wenni d aney iwcin ayelleb s Sidi Yeccu Lmasiř. ⁵⁸Ammu xenni, a awmaten ieizzen, beddem nican u nnebřa anhezzi, arnim řebda di řxedmet n Sidi s ufeyyeđ, am tessnem belli řxedmet nwem di Sidi war teġi bařeř.

Asmuni n řřdaqi i imqeddasen di Urcalim

16 ¹Zi jjihet n usmuni n řřdaqi i imqeddasen, ggem kenniw eawed am mammec đebbrey it-id di tmesmunin n Galařiya. ²Kuř ass amezwar n simana kuř ijjen zzaywem ad iřuz ca n tesyart ełahřab mammec iwessee, řima, xmi i d řa awđey, war ibeddi ead řexdenni usmuni n řřdaqi. ³Uca xmi i d řa awđey, ad ssekkey inni xef řtesbem meřřđen, řima ad awyten tecrimet n řřdaqi nwem ak-d tbratin řar Urcalim. ⁴Uca mařa tuya icuwwar ad rařey necc eawed, xenni ad kkaren ad rařen akidi.

Taneggarut

⁵Ad ɣarwem-d aseɣ xmi i d ɣa kkeɣ x Masiduniya, minzi ad d kkeɣ x webrid n Masiduniya. ⁶Izemmar ad qqimeɣ niɣ ead ad sseɣduɣ řmecta akidwem, řima xenni kenniw tzemmarem ad ayi tessqebbdem mani i ɣa rařey. ⁷Minzi war xseɣ ad kenniw zareɣ řexxu am d xawem i ɣa kkeɣ abrid waha, minzi ssitimeɣ ad qqimeɣ akidwem ca n řweqt, mařa ismeř Sidi. ⁸Maca ad qqimeɣ ead di Afasus ař ass n řeid n xemsin. ⁹Minzi aqqa tennurzem ayi-d tewwart tameqqrant ijehden ařas, uca aqqa din ij n ubarru n řeɣdyan.

¹⁰Mařa yiweđ-d Timutiyyu, řdam, mařend netta ad din yiři jarawem nnebřa tiggwudi, minzi netta ittegg řxedmet n Sidi amecnaw necc. ¹¹X uyenni uřa d ijjen mma ad t isseřqar, maca qebbdem t di řehna, řima ad ɣari-d yas, minzi necc ttarjij t ak-d wawmaten. ¹²Zi jjihet n tawmat Abullus, aqqa zawgeɣ t ařas, řima ad ɣarwem-d yas ak-d wawmaten, maca netta tuɣa war iɣewweř ad d yas řexxu, maca ad d yas xmi d as i ɣa isarreř řweqt.

¹³Řdam, beddem nican di liman, řezmem s teryast, iřim tmeřdem ¹⁴Marra min i ɣa imsaren jarawem ad yiři s tayri.

¹⁵Zawgeɣ kenniw, a awmaten, aqqa tessnem belli řağ n taddart n Stifanus, aqqa-ten d imenza di Axaya, xenni nitni řewween ixef nsen i tsexxart di řtwee n imqeddasen. ¹⁶Ggem ixef nwem sadu ufus n yinni amecnaw nitni uca sadu kuř ijjen i d aney itteawanen uca *sadu kuř ijjen* i ixeddmen akidney. ¹⁷Aqqa farřey s twasit n Stifanus d Furtunatus d Axayikus, minzi nitni kemmřen ead min kenniw ittxeřšan, ¹⁸s minzi nitni ssareyyřen arruř inu d wenni nwem. Weqqarem *iwdan* amecnaw ina.

¹⁹Timesmunin n Asiya ttseğament-id xawem. Akwila d Briskilla ak-d tmesmunt i iğan di taddart nsen ttseğamen-d xawem ařas di Sidi. ²⁰Ttseğamen-d xawem marra awmaten. Ttseğamem-d x wayawya s usudem iqeddsen.

²¹Necc, Bulus simant inu, ttariy awem-d sřam s ufus inu. ²²Mařa řed war ix Sidi Yeccu Lmasiř, ad yiři d ameneuř. 'Maranata' (= 'A *Siditney*, as-d' niy '*Siditney aqqa yusi-d*'). ²³Nniemet n Sidi Yeccu Lmasiř ad kiwem tiři. ²⁴Tayri inu aqqa-tt akidwem marra di Lmasiř Yeccu. Amin.

Tabrat wiss Tnayen n Bulus i Ikurintiyyen

Aseğem

1 ¹Bulus, amazan n Yeccu Lmasiḥ ełahsab řxaḍar n Arebbi d tawmat Timutiyyu, i tmesmunt n Arebbi tenni iğan di Kurintus ak-d marra imqeddasen inni iğan di marra Axaya: ²nniemet xawem d řehna zi Arebbi Babatney u zi Sidi Yeccu Lmasiḥ.

Arebbi n marra asfewwej

³Lbaraka aqqa-tt i Arebbi, Tababat n Siditney Yeccu Lmasiḥ, Tababat n areḥmet d Arebbi n marra afewwej, ⁴wenni xaney ittessfewwajen di marra řeḥşart nney, ḥima xenni nqedd ad nessfewwej x inni iğan di mammecc mma řeḥşart s ufewwej i zi netwassfewwej neccin s yixef nney zi Arebbi. ⁵Minzi amen ifeyyed dayney aweddeb n Lmasiḥ, ammu ifeyyed εawed ufewwej nney s Lmasiḥ. ⁶Maca mařa ḥşaren aney, aqqa man aya i ufewwej d usenjem nwem inni i d ya yawyen řyiğet nsen mařa kenniw εawed teksim aweddeb amecnaw d neksi uřa d neccin, niy mařa netwassfewwej aqqa man aya i ufewwej d usenjem nwem εawed. ⁷Asitem nney i kenniw imten, minzi nessen, belli amecnaw tcarrcem deg uweddeb, ammu i ya tcarrcem deg ufewwej. ⁸Minzi war nexs ca, a awmaten, ad tjeḥrem x řeḥşart nney i xaney ikkin di Asiya, aqqa tekka xaney aneggaru sennej x tzemmar nney, ařami eřaḥař neqḍee řayas zi tudart nney, ⁹wah, neccin s ixef nney tuya nḥesseb belli ad xaney itwahkem s řmewt, ḥima war nettiqqi ca deg ixef nney, maca di Arebbi wenni d issnekkaran imettinen. ¹⁰Netta aqqa ifekk aney zi řmewt tameqqrant uca ittfekka aney uca neccin nettiqq dayes belli ad aney ifekk εawed, ¹¹Iři kenniw εawed ad aney tεawnem s tzağit nwem, ḥima ad qaden ařtas x ssibbet n min d aney immewcen zeg wařtas.

Abeddeř n usafar n Bulus

¹²Minzi wa d asemyar nney, chadet n tnefsect nney, belli aqqa-ney nuyur di ddunnit s řeşfayet d tazdugi n Arebbi, war iği s tiyrit

n weysum, maca s nniemet n Arebbi uca d amezwaru i kenniw. ¹³Minzi war d awem nuri uŕa d ict n tmesŕact myir min teqqarem uca εawed tfehmem, iwa ssitimey ad tfehmem aŕ aneggaru, ¹⁴am mammec εawed tessnem zzayneŕ drus, belli aqqa-ney d asemyar nwem, ammu εawed kenniw d asemyar nney deg wass n Sidi Yeccu. ¹⁵Di řaman-a tuŕa xsey ad řarwem-d aseŕ zic, řima ad řarwem tiři ict n tmewci n nniemet i twaŕa nneđnit ¹⁶uca tuŕa ggiŕ ad εduŕ x tendint nwem řar Masiduniya, řima ad řarwem-d εeqbey εawed zi Masiduniya, řima kenniw ad ayi tessqebbdem řar Yahudiyya. ¹⁷Ma řami tuŕa εewwŕey ad ggeŕ man aya, ma qeđqey? Niŕ min xarsey ad t ggeŕ, ma xarsey t εlařsab aysum, axmi d ‘wah-wah’ inu d ‘lla-lla’? ¹⁸Aqqa Arebbi d ađdiq i yeđa, awaŕ nney i kenniw war iđi ‘wah’ uŕa d ‘lla’. ¹⁹Minzi Mmis n Arebbi, Yeccu Lmasiř, wenni i zi itwabarreř jarawem zzayneŕ, zzayi d zi Silbanus d zi Timutiyyu, aqqa netta war iđi d ‘wah’ uŕa d ‘lla’, maca ‘wah’ dayes i yeđa. ²⁰Minzi mečaŕ mma n řwuεud n Arebbi i iđan, aqqa dayes iđa d ‘wah’, x uyenni zzayes εawed iđa d ‘amin’ i ueuđi n Arebbi. ²¹Wenni d aney iđemnen akidwem di Lmasiř uca idhen aney, netta d Arebbi, ²²wenni iggin xaney εawed acemmie nnes uca iwca aney Arruř d řearbun deg wuŕawen nney. ²³Maca necc ttŕayiŕ Arebbi d acehhad x řeemar inu, umi tuŕa-yi d ařnin xawem, řami war d usiŕ tawaŕa nneđnit řar Kurintus. ²⁴War iđi xenni mařend ad nřelleř x liman nwem, maca neccin d ixeddamen i řefrařet nwem, minzi zi liman tbeddem tmetnem.

2 ¹Degga aqqa ggiŕ t, aqqa war řarwem-d usiŕ tawaŕa nneđnit s wecđan. ²Minzi maŕa zeema necc sffugmey kenniw, wi xenni d ayi i řa issfarřen myir wenni i di ggiŕ afugem? ³Uca uriŕ awem-d nican man aya, řima necc, xmi i d řa yawdeŕ din, war twassffugmey ca zeg inni ittxeřša ad zzaysen farřey. Aqqa ttiqueŕ daywem marra, belli řefrařet inu, aqqa-tt d řefrařet nwem marra. ⁴Minzi necc uriŕ awem-d di řeřsart temŕar ařtas uŕa s wuŕ yarejfen u s wařtas n imetřawen, war iđi řima ad tffugmem, maca řima ad tessnem tayri i řari i kenniw s ufeyyeđ.

Smaħet i umednub

⁵Maca mařa din wenni issffugmen, netta war d ayi issffugem waha, maca - zeg ij n uyezdis maħend war t qqarey s jjeħd - i kenniw marra. ⁶Cfa yas i wanita, aqqa azyen ameqqran zwaywem tuya iwebbex it, ⁷ammu xenni ittxeřř awem řexxu ad as tsamħem uca ad xas tfewwjem, ħima war xas yarenni ufugem ař aneggaru. ⁸X uyenni zawgey kenniw maħend ad as tesstebbttem tayri, ⁹minzi eawed i man aya uriy awem-d, ħima ad ssney mammec iġa řxađar nwem, ma tettaem di marra. ¹⁰Wenni umi tsamħem, necc eawed ad as samħey. Minzi mařa tuya din x mixef samħey, mixef umi samħey, samħey t di ttwee nwem qibač i wudem n Lmasiħ, ¹¹ħima xenni Cciřan war dayney iđemmae, minzi war njehheř ixarriřen nnes.

Imsexxaren i řeahd n jdid

¹²Xenni řami d iwđey ġar Truwas ħima ad barrħey s řexbar ařebħan n Lmasiħ uca tennurzem ayi-d tewwart di Lmasiħ, ¹³tuya war areyyħey ca di arruħ inu, minzi war ufiy ca uma Titus. Maca mmsebđiy xasen uca uyurey ġar Masiduniya. ¹⁴Maca aqadi i Arebbi wenni d aney-d ittawyen ayelleb di Lmasiħ řebda uca isscan zwayney řefwaħet n tmusna zzayes di marra imucan. ¹⁵Minzi i Arebbi neġa d ict n řefwaħet icnan n Lmasiħ i inni i ġa itwassnejmen uca i inni i ġa itwahellken, ¹⁶i degga d řřah d arriħet n řmewt i řmewt uca i deggin d řefwaħet n tudart i tudart. Maca man wen d as iqedden i ssuq-a? ¹⁷Minzi war neġi anect ubarru inni ittsebbaben s wawař n Arebbi, maca nessiweř di Lmasiħ s řeřfayet amecnaw zi Arebbi qibač i Arebbi.

3 ¹Ma ad nebda tawařa nneđni ad nessemyar deg ixef nney niy neħđaj, am ca nneđni, tibratin n uweřři i kenniw niy tibratin n uweřři zwaywem? ²Aqqa kenniw d tabrat nney i yuran deg wuřawen nney, itwassen u itwassyaren zeg iwdan marra, ³am temřam belli aqqa kenniw d tabrat n Lmasiħ i ittwaggen zi řxedmet nney, *tabrat* yuran, war teġi s smex maca s Arruħ n Arebbi iddaren, war teġi di teřwiħin n wezru maca di teřwiħin n weysum deg wuřawen. ⁴Aqqa ġarney ttiqet-a di Arebbi zi Lmasiħ. ⁵War nzemmar s ixef nney ad neħseb ca n řħajet axmi d tusa zwayney, maca tizemmar nney tusi-d

³³ Ufy. 24:12, 25:16

zi Arebbi, ⁶wenni d aney yarrin d imsexxaren i řeahd n jdid, war iđi n řħarf, maca n Arruħ, minzi řħarf ineqq, maca Arruħ issneddar.

Aeuđi n řeahd n jdid

⁷Uca mařa tuya řxedmet n tsexxart n řmewt i itwaxebcen s tira deg izra s wanect ueuđi maħend tarwa n Israyil war zemmaren ad sewden řar wudem n Musa x ssibbet n ueuđi n uyembub nnes, waxxa *aeuđi nni* ieeddun, ⁸meĉar ktar i řa tiři tsexxart n Arruħ deg ueuđi? ⁹Minzi mařa tasexxart i ineddhen řar ľħisab tuya-tt s ueuđi, mahu ead tasexxart i ineddhen řar tsegda ad d tawi aeuđi ař afeyyed. ¹⁰Ammu, aqqa min iđan itwasseuđen, war itwasseuđi ca deg wudem n ueuđi-ya i xas ieuđen. ¹¹Minzi mařa min ieeddun tuya řares aeuđi, mahu min iqqimen ad řares yiři ueuđi. ¹²S uyenni, mařa řarney asitem am wanita, xenni nessawař s wařtas n teryast, ¹³war nettegg ca amecnaw Musa, wenni iggin ltam x wudem nnes maħend tarwa n Israyil war sekkweđen ca řar uneggar n min i řa iedun. ¹⁴Maca ixarriřen nsen dewřen qeřhen, minzi ař ass-a ittyima ltam d ijjen x tiři n řeahd aqdim nnebřa mma ad itwakkes, minzi ad itwařee di Lmasiħ. ¹⁵Maca ař ass-a, xmi i d řa řaren zi Musa, ltam aqqa-t x wuř nsen, ¹⁶maca xmi i d řa idweř ĥed řar Sidi, ltam ad itwakkes. ¹⁷Aqqa Sidi d Arruħ uca mani iđa Arruħ n Sidi, aqqa din tiřelli. ¹⁸Uca marra neccin, inni s uyembub war iřeħħfen axmi nxezřar aeuđi n Sidi axmi di tisit, aqqa netwabeddeř zeg ueuđi řar ueuđi řar řřifet d icten s Arruħ n Sidi.

Řeknuz di řeqcue n třaxt

4 ¹X uyenni umi řarney řxedmet n tsexxart tenni i d aney itt waggen zi areħmet, war nxessar ca uřawen, ²maca aqqa nenđar timesřayin innufaren isseħcimen, war neggur ca s teħraymect u eawed war nettzuwwar ca awař n Arebbi, maca, am narezzem tawwart n tidett, aqqa nettweřřa ixef nney i qae tanefsect n iwdan zzat i Arebbi. ³Maca mařa řexbar ařebħan nney ead innufar, aqqa innuffar x inni i řa iweddaren, ⁴ikafriwen inni issdaryeř asen arebbi n yiđa řeeqeř nsen, ĥima xenni war xasen tareqq řtya n řexbar ařebħan n ueuđi n Lmasiħ wenni iđan d řřifet n Arebbi. ⁵Minzi war nettbarreħ ca ixef nney, maca Sidi Yeccu

Lmasih u neccin s ixef nney d isemyan nwem di t̄tweε n Yeccu. ⁶Minzi Arebbi d wenni innan “Ad tenqar tfawt zi tağest”, aqqa d wenni issruyan uřawen nney, ĥima ad aney issary s tmusna n ueuği n Arebbi deg wudem n Yeccu Lmasih.

⁷Maca ġarney řkenz-a di řeqcε n t̄řaxt, ĥima xenni amummu n jjehd ad yiři n Arebbi, war iği zzayneġ, ⁸Xenni aqqa netwaziyyar di marra, εad war netwařsar ca, aqqa-ney di řĥeyra maca war narexxu ca zeg usitem, ⁹darrcen xaney maca war nettwajj dinni weĥedney, aqqa netwahettek maca war netwahellek. ¹⁰Aqqa narebbu řmewt n Sidi Yeccu řebda di arrimet, ĥima uřa d tudart n Yeccu ad tetwasseđhar di arrimet nney. ¹¹Minzi neccin, inni iddaren, aqqa netwasellem řebda i řmewt di t̄tweε n Yeccu, ĥima xenni tudart n Yeccu ad tesseđhar deg weysum nney ittmettan. ¹²Ammu xenni řmewt txeddem dayney, maca tudart daywem. ¹³Maca am ġarney Arruĥ n liman d ijj am mammec tura “Aqqa umney, x uyenni ssiwřey”, aqqa nettamen neccin εawed, x uyenni nessawař εawed. ¹⁴Nessen belli wenni i d issnekkaren Sidi Yeccu, ad aney issnekkar εawed ak-d Yeccu uca ad aney igg akidwem zzates. ¹⁵Minzi marra timesřayin-a twaggent di t̄tweε nwem, ĥima ad tarni nniεmet i wařtas, uca ad idweř ufeyyeđ n uqadi i ueuği n Arebbi.

¹⁶X uyenni war nxessar ca uřawen, waxxa amenni bnađem nney n barra itwahellek, aqqa bnađem n daxeř idakkwař d jdid zeg wass ġar wennedni. ¹⁷Minzi řĥeřart ifsusen n warmac n wabřiw, tettawi aney-d ijj n řqedd n ueuği i iġaεeden marra s wařtas i řebda, ¹⁸am war nĥesseb ca min ittwařan maca min war ittwiřin, minzi min ittwařan aqqa i ict n řweqt waha, maca min war ittwiřin aqqa-t i řebda.

Tazeddiyt nney deg ujenna

5 ¹Minzi nessen, belli, xmi i ġa tetwaređdeğ uqiđun nney i di nzeddey danita di tmurt, ad ġarney yiři ij n řebni n Arebbi i řebda deg ujenna, ict n taddart war tettwagg ca s ifassen. ²X man aya nzeħhar, am dayney mmezri ĥima ad netwayarđ s tzeddiyt nney tenni iġan zeg ujenna. ³Maelik qaε i ġa niři nyarđ, war iği d iεeryanen. ⁴Minzi uřa d neccin, inni izeddyen deg uqiđun, aqqa nzeħhar axmi xaney đđqeř, minzi war nexs ad netwaεarra maca nexs ad nyarđ,

ħima min ifennan ad ittwařard zi tudart. ⁵Wenni i d aney-d isswejden i man aya d netta d Arebbi wenni i d aney iwcin Arruħ d řearbun.

⁶X uyenni řarney ttiiqet řebda, waxxa nessen xenni min řa nekk nzeddey di arrimet, ad niři neggwej x Sidi, ⁷minzi s liman i neggur, war iři s min ittbanen. ⁸Maca nettiqqa uca dayney mmezri, mři nufa, maħend ad nesmeħ di arrimet ħima ad nezdey ak-d Sidi. ⁹X uyenni nettceřtar *dayney mmezri* ħima ad as arđan, mma neđa di taddart niy neggwej x taddart. ¹⁰Minzi ittxeřř aney marra idney ad neđhar zzat i řkursi n řearc n Lmasiħ, ħima kuř ijjen ad itřef eļaħsab min igga řami t tuya di arrimet, tcuni niy tuęeffna.

Tasexxart n weřřaħ

¹¹Am nessen xenni tiggwudi n Sidi, aqqa nesseqnee iwdan, maca řar Arebbi aqqa neccin netwassen řares uca ssitimey aqqa netwassen řarwem eawed di tnefsect nwem. ¹²War nettweřři ca ixef nney tawařa nneđni, maca ad awem newc lfuřa i usemyar dayney, ħima ad řarwem yiři mammec d řa tarrem x yinni issemyaran di min ittbanen, war iři di min iđan deg wuř. ¹³Minzi mařa tuya nettexřef aqqa man aya i Arebbi, mařa tuya-ney s řeęeř aqqa man aya i kenniw, ¹⁴minzi tayri n Lmasiħ tearren aney, xenni niweđ-d řar man aya: mařa ijjen immut x marra, aqqa marra temmut. ¹⁵Aqqa netta immut x marra, ħima inni iddaren, war ddaren ca ead i ixef nsen, maca i wenni immuten uřa i wenni d itwassnekkaren i nitni.

¹⁶Amenni zi ssa d tsawent war nessin ca uřa d ijj eļaħsab aysum. Mařa tuya nessen Lmasiħ eļaħsab aysum, řexdenni war ittiři ead ammu řexxu. ¹⁷X uyenni mařa ħed di Lmasiħ i iđa, aqqa netta itwaxřeq-d jdidi, xenni min iđan d aqdim iędu, xřar, aqqa marra idweř d jdidi. ¹⁸Uca marra man aya yusi-d zi Arebbi wenni i d aney isseřreħ akides s Lmasiħ uca iwc aney řxedmet n tsexxart n weřřaħ, ¹⁹minzi Arebbi tuya isseřřaħ ddunnit ak-d ixef nnes di Lmasiħ di mani war d asen iħsib ca ixetřtan nsen uca issars dayney awař n weřřaħ.

²⁰Ammu i neđa d imsekkan n Lmasiħ axmi tuya Arebbi izawg xaney s isem n Lmasiħ, ruħem ad tetwařeřřem ak-d Arebbi. ²¹Wenni war issinen ca dđanb, igg it d dđanb i neccin, ħima ad nedweř d tasegda n Arebbi dayes.

6¹Aqqa neccin, am kis nxeddem, nzaweg kenniw ħima war tqebbrem ca nniemet n Arebbi baṭeř, ²minzi iqqar “Di řweqt n arđa sriy ac uca deg wass n usenjem usiy-d maḥend ad cek eawney”, xzar, aqqa da řexxu d řweqt n arđa, xzar, aqqa da řexxu d ass n usenjem.

Tamara d řeḥsarat i d ikkin x Bulus

³War netticc ca ttasie emmarř maḥend ad xaney ksin řeib, ħima war ittetwaceqqef di řxedmet n tsexxart nney, ⁴maca di marra nettweřša ixef nney amecnaw imsexxaren n Arebbi: deg wařtas n řřbar, di řeḥsart, di řeyben, di đđiqat, ⁵sadu tiyyita, di řeḥbusat, deg uyuwwey, di tamara, di ġyaři nnebřa iđeř, deg wussan n uzummi, ⁶di řeřfayet, di tmusna, di ttasie n řxađar, di ředrafet, di Arruḥ Iqeddsen, di tayri nnebřa nnifaq, ⁷deg wawař n tidett, di jjeħd n Arebbi, s řesnaḥ n tsegda yar ufusi d uzeřmađ, ⁸s ueuġi d ddeġ, s ccenēet taēeffant u s ccenēet taşebḥant, amecnaw iyekkwayen waxxa amenni d imtiqqen i neġa, ⁹war netwissen waxxa amenni netwassen, nettmetta waxxa amenni aqqa neddar, nettwarebba s useqsah waxxa amenni war netwaney ca, ¹⁰neffugem waxxa amenni nfarḥ, d imezřađ i neġa waxxa amenni aqqa nettejjar ařtas n *iwdan*, uca war yarney ca waxxa amenni aqqa yarney kuřci. ¹¹Aqemmun nney innurzem i kenniw, a lkurintiyen, uř nney imyar ařtas, ¹²kenniw war tetwaḥřarem zzayney, maca tetwaḥřarem s daxeř nwem. ¹³Řexxu arrem-d s kifkif, aqqa ssawařey axmi ssawařey ak-d iḥenjiren, swesseem ixef nwem.

War ttmunem ca deg uzayřu ifaryen ak-d lkuffar

¹⁴War ttmunem ca deg uzayřu ifaryen ak-d lkuffar, minzi man acrac i yar teġa yar tsegda ak-d min iġan đidd n ttawrat uca xenni man tamunt i yar teġa i tfawt ak-d taġest? ¹⁵Man arwas jar Lmasiḥ d Beliyar (=Cciřan) niy man tasyart n řmumen ak-d ukafriw? ¹⁶Niy man tasyunt i din jar taddart iqeddsen n Arebbi d lařnam? Aqqa neccin d taddart iqeddsen n Arebbi iddaren, am mammec inna Arebbi “Nec ad zedyeę uca ad uyurey jarasen uca ad iři y d Arebbi nsen, nitni ad iři d aydud inu.” ¹⁷X uyenni “Ffyem-d zi řwest nsen, bđam xasen”, iqqar Sidi uca “war ttħadam min iġan d amengus” u “nec ad kenniw

gebřey¹⁸u necc ad awem iřiy d Babatwem, kenniw ad ayi tiřim d iħenjiren d yessi”, iqqar Sidi wenni d Amzemmar x kuřci.

7¹A imeizzen, ařami ħarney řwueud-a, jjem aney ad nessizdeg ixef nney zi marra řexmej n weysum d arruħ, ad nkemmeř taqeddast nney *am neggur* di tiggwudi n Arebbi.

Řefraħet n Bulus

²Ggem aney amcan. Uřa d ijj war t necmit, uřa d ijj war t nyecc, uřa d ijj war zzayes nestenfiε i tizi nney. ³War t qqarey ħima ad xawem ħekmey, minzi izzarey nniy, aqqa kenniw deg wuř nney maħend ad nemmet jmiε uca ad neddar jmiε. ⁴Ttiqqet inu daywem temyar uca asemyar inu xawem imyar. Aqqa-yi ccurey s ufewwej, aqqa řefraħet tfeyyed dayi di kuřci řeħřart nney.

⁵Minzi řami d nusa ħar Masiduniya, aysum nney war yufi ca arraħet, maca tuya nessħissif zi marra iyezdisen, zi barra aqqa din imcubbecen, zi daxeř aqqa din tiggwudi. ⁶Maca Arebbi, wenni issfewwajen x imwađeen, issfewwej-d xaney s twasit n Titus, ⁷war iđi s twasit nnes waha, maca εawed s ufewwej i zi tuya netwassfewwej zzayes akidwem, umi d aney issargeb x mmezri nwem d wecđan nwem d cđaret nwem xafi ař d dewřey arniy di řefraħet εad ktar. ⁸Minzi, waxxa ssffugmey kenniw s tebrat inu, war ndimey ca, waxxa amenni nedmey. Aqqa zriy belli tabrat nni tessffugem i kenniw, maca tæeddu deyya. ⁹Řexxu farħey, war iđi řami tetwassffugem, maca umi afugem yarra kenniw ħar ttubet, minzi tffugmem ełahřab řxađar n Arebbi, ħima uřa d ict n txessart war kenniw třeqqef ca zzayney di ca n tmesřact. ¹⁰Minzi afugem wenni iđan ełahřab řxađar n Arebbi, ineddeħ ħar ttubet i ittawyen ħar usenjem i war x ineddem ca, maca afugem n ddunnit ittawi ħar řmewt. ¹¹Maca xzar, min kenniw issffugmen di ttwee n Arebbi meħař i kenniw ittejjan n cđaret d udafee n yixef nwem d warzam n uqemmum d tiggwudi d mmezri d tusmi d uwebbex! Di min di mma iffey-d aqqa kenniw s ixef nwem d imezdag di tmesřact-a. ¹²X uyenni waxxa uriy awem-d, war iđi x ssibbet n wenni ixetřan niy x ssibbet n wenni umi i di itwagg řeib, maca ħima ad xawem tban cđaret nney tenni ħarney i kenniw zzat i Arebbi. ¹³X uyenni aqqa netwassfewwej

s ufewwej nwem uca aqqa nfarreḥ s ufeyyedḥ zi řefraḥet n Titus umi arruḥ nnes itwassareyyeḥ zwaywem marra. ¹⁴Minzi mařa ssemyarey daywem cwayt řares, aqqa war twassḥecmey ca, maca am d awem nenna marra tidett ammu eawed asemyar nney řar Titus aqqa iffeý-d tidett. ¹⁵Aqqa taḥnunect nnes xawem temmarni ařtas umi ittfekkar di řtaset nwem marra, d mammec t tqebřem s tiggwudi d tarjijit. ¹⁶Farḥey umi zemmarey ad xawem ttecrey di min di mma.

Asmuni n řřdaqı i imqeddasen di Urcalim

8 ¹Xenni, a awmaten, nessargeb i kenniw nniemet n Arebbi i immewcen i tmesmunin di Masiduniya. ²Umi xasen ikka uqeřeb n řeřart, tfeyyed řefraḥet nsen uca umi daysen zzeřd yuřen, yarni ead s wařtas i wagra n tecrimet nsen, ³minzi cehdey, belli nitni řewween elahsab jjehd nsen uca xenni sennej i jjehd nsen, ⁴uca zawgen aney s jjehd maḥend ad neqbeř tacrimet d tecricit nsen di řxedmet n tsexxart řar imqeddasen. ⁵Uca nitni war ggin min tuya nessitim waha, maca, s tmexsa n Arebbi, aqqa wcin ixef nsen amezwar i Sidi, xenni uřa i neccin. ⁶X uyenni nzaweg Titus, amecnaw mammec tuya ibda qbeř, řima ad ikemmeř řarwem tecrimet-a n řřdaqı eawed. ⁷X uyenni - am tfeyyedem di marra: di liman, deg wawař, di tmusna, di marra cđaret u di tayri nwem i řarney iřan - xenni feyydem eawed di tecrimet-a n řřdaqı nwem.

⁸War ssiwiřey ca amecnaw wi ittamaren, maca arezzuy ad qeřbey tidett n tayri nwem s cđaret n inneđni. ⁹Minzi aqqa tessnem nniemet n Siditney Yeccu Lmasiḥ, belli idweř d amezřud di řtwee nwem, waxxa tuya-t s wagra, řima kenniw ad tdewřem d twajjar s zzeřd nnes. ¹⁰Ad wcey array inu di man aya, minzi aqqa d nnfae i kenniw maḥend war tteggem waha min tebdam ad teggem u mmezrem deg useggwas iedun, ¹¹maca eawed ad t tkemmřem řexxu, řima, am mammec tuya daywem mmezri, ammu eawed ad t tkemmřem elahsab min iřan řarwem. ¹²Maca mařa din mmezri, aqqa-t ittwejeb elahsab min řares, war iři elahsab min war řares iři. ¹³Minzi war ittriř řima ad din tiři řefsaset i inneđni u xenni řima ad xawem sşdeqřey, ¹⁴maca řima ad yiři řmizan di řweqt-a uca ad iemmer ufeyyedḥ nwem řeyben nsen uca afeyyedḥ nsen ad

icemmer řeyben nwem ħima xenni ad yiři řmizan. ¹⁵Am mammec tura “wenni issmunen ațtas, war d as icetț ca, d wenni tuya iyarwen drus, war dayes iqqim řexșeș”.

¹⁶Maca aqadi i Arebbi wenni iggin deg wuř n Titus cđaret d icten xawem, ¹⁷minzi, waxxa tuya itwacejjeē zzayi, aqqa yusi-d yarwem zi cđaret nnes tameqqrant. ¹⁸Uca nessekk-d akis tawmat wenni yar iğa uweqqar di řexbar așebħan di marra timesmunin. ¹⁹War iği degga waha, maca timesmunin farzent netta εawed d amεacar nney deg webrid ak-d tecrimet-a n *șșdaqi* tenni itwassiwđen zzayney i ueuği n Sidi simant nnes u ħima ad iban řxađar nwem ișebħen. ²⁰Ammu i nessebeēēed x yixef nney maħend war d aney ideğem ħed mařa nseyyar řemyaret ifeyyđen n *șșdaqi-ya*, ²¹minzi min d aney icqan ad iēdu mliħ, war iği waha qibač i Sidi maca εawed ztat i iwdan. ²²Nessekk εawed akidsen umatney, wenni umi nqeğeb cđaret nnes ațtas n twařawin deg wațtas n tmesřayin uca řexxu ittcețtar ktar minzi netta ittcař xawem ațtas. ²³Mma Titus wenni d amεacar inu d axeddam akidi yarwem niy mma aytmatney, aqqa nitni d imazanen n tmesmunin uca nitni d aēuği n Lmasiħ. ²⁴Xenni seccnem asen ztat i tmesmunin lburhan n tayri nwem d usemyar nney daywem.

9 ¹Minzi ħesbey belli nnehřa mma uriy awem-d x řxedmet n twiza i imqeddasen, ²minzi ssney nneyyet nwem ișebħen mixef xawem i ya semyarey jar inni n Masiduniya, belli Axaya tuya tewjed zeg useggwas iēdun uca cđaret nwem aqqa tesfaq azyen ameqqran. ³Maca ssekkeğ-d awmaten-a maħend asemyar nney daywem war ittiři ca bařeř di tmesřact-a, ħima ad tiřim tħezzmam am mammec nniy ⁴maħend neccin, maħend war daywem neqqar, xmi kidi i d ya yasen ca n Imasiduniyyen uca ad kenniw afen εad war tħezzmam, war netwasseħeccim umi nettegg *daywem* usemyar wanita s ict n ttiqqet ibedden nican. ⁵X uyenni ufiy ila ittxeșša ayi ad ziyyarey x wawmaten nni, maħend ad yarwen-d asen d amezwaru uca ad ssewjden qbeř lbaraka n *șșdaqi* nwem tenni i zi tuya tetwaēdem qbeř, ħima ad tiři *șședqet-a* yar ufus am ict n lbaraka, war iği axmi tt-id kksen zi teřmect nwem. ⁶Maca degga qqarey “wenni i ya izareen s tcețțart εawed ad imjar tacețțart uca wenni i ya izareen s tecrimet, ad imjar εawed s tecrimet.” ⁷Ad igg

kuř ijjen am mammec inwa deg wuř nnes, war ięi s tyennant niy s uyiř, minzi Arebbi ittexs wenni itticcen s řefrařet ⁸uca Arebbi aqqa izemmar ad awem iwc nniemet s ufeyyed, řima řebda u di marra ad řarwem yiři min teřdajem uca ad tarnim ařřas di marra řxedmet iřebřen, ⁹am mammec tura “Aqqa ibeřřa, iwca i imezřađ, tasegda nnes tettyima i řebda.” ¹⁰Ejj ad yiři wenni itticcen zzariet i wenni izarsen uřa d ařrum i macca, ad yarni di zzariet nwem uca ad issegma řyięet n tsegda nwem, ¹¹mařend ad tiřim tejjarem di marra i marra tacrimet tenni iggamen zżayney aqadi i Arebbi. ¹²Minzi řxedmet n tkehant tanita war teęi waha di řřwee n min ineqřen i imqeddasen, maca tettawi eawed řar wařřas n uqadi i Arebbi, ¹³minzi s tqeęebt n řxedmet-a, aqqa ssemřaran di Arebbi zi ssibbet n řřaet nwem di řřwee n chadet nwem i řexbar ařebřan n Lmasiř uřa zi ssibbet n tecrimet n twiza *nwem* i nitni u i marra ¹⁴uca ad xawem zřaęen am kenniw weřřcen x ssibbet n nniemet ifarzen n Arebbi tenni i daywem ięan. ¹⁵Tqad as i Arebbi x tmewci n nniemet nnes i war nżemmar ad zżayes nenęeq.

Adafee n Bulus x tsexxart nnes

10 ¹Řexxu necc Bulus simant inu, zawgey kenniw s temhint d ředrafet n Lmasiř, necc d wenni ięan d amedřuř xmi řđarey, maca xmi i řa řabey aqqa-yi s teryast. ²Zawgey kenniw, xmi kenniw i řa řđarey, nnehřa mma ad iřiř s teryast nni qibač n ca inni iřessben aqqa neccin nuyur axmi neęa n weysum.

³Minzi waxxa neggur deg weysum *di ddunnit-a*, war nettmenyi ca elašsab aysum, ⁴s minzi řesnař n umenyi nney war řin zeg weysum, maca twassjehden zi Arebbi i wareddeę n řeswar, ⁵řima ad nareyter ixarřiřen d marra řueřa igaeeden x tmusna n Arebbi uca ad nřebbes marra taxarřeř i řřaet n Lmasiř ⁶uca nekkar mařend ad nentaqem marra řmueřiyet xmi i řa tiři řřaet nwem tekmeř.

⁷Ma txezřarem řar tmesřayin s wudem? Mařa řed ittiqq deg yixef nnes belli netta n Lmasiř, xenni ad ixarřeř eawed simant nnes, belli amecnaw netta n Lmasiř amenni eawed neccin n Lmasiř i neęa. ⁸Maelik necc mařa ssemřarey s cwayt n ufeyyed ktar di ttesriř nney tenni i d aney iwca Arebbi i řebni, war ięi i wareddeę nwem, xenni war řřeđřiř ca, ⁹maca ittxeřša war d awem ittyiř ca

ad kenniw ssiggwdey s tebratin *inu*. ¹⁰Minzi nitni qqaren “tibratin *nnes* qeṣḥent jehdent, maca řḥaḍar n bna dem s *arrimet* ihey yef uca awařen nnes twasseḥqaren.” ¹¹Bna dem ammu ejj ad ifekkar, aqqa, am mammec neḡa neccin deg wawař s tebratin mařa war neḥḍar, ammu i neḡa s tidett xmi i ya neḥḍar.

¹²Minzi war nezeim ca ad neḥseb niy ad nessemqudda ixef nney ak-d ca n inni issemyaran deg ixef nsen. Aqqa nitni war fhimen ca belli nitni ebbaren ixef nsen s yixef nsen uca ssemquddan ixef nsen s yixef nsen. ¹³Maca neccin war nessemjari ca barra i řeebar, maca eļaḥsab řeebar n wazzay i d aney iwca Arebbi amecna w řeebar, ḥima ad kenniw-d naweḍ. ¹⁴Minzi war nettikkwiḍ ca ixef nney ɣar sennej n tṭarf, axmi war ɣarwem-d niwiḍ, minzi aqqa niweḍ-d ɣarwem s řexbar aṣebḥan n Lmasiḥ. ¹⁵Aqqa war nessemjari ca am nekka sennej i řeebar s řexdayem n innedni, maca nessitim, umi imeqqar liman nwem, ad netwawesse e aṭṭas zzaywem di ttasie nney, ¹⁶ḥima xenni ad nbarreḥ s řexbar aṣebḥan deg imucan ayirin xawem, am war nessemjari ca di min itwaggen di ttasie n innedni. ¹⁷Maca wi ixsen ad issemjari, ad issemjari di Sidi, ¹⁸s minzi war iḡi wenni iweṣṣan x yixef nnes, maca wenni xas iweṣṣa Arebbi, aqqa d wenni ittwafen d amqeḡeb.

Bulus d imazanen issxarriqen

11 ¹Maelik akidi teksim cwayt n tubbuheřya, maca nican aqqa tḥemmřem ayi. ²Minzi ceṭṭarey xawem s ict n cḍaret n Arebbi, aqqa xeḍbey kenniw i ij n weryaz, ḥima ad kenniw ssewjdey am ict n teezarect tizdig i Lmasiḥ. ³Maca ggwede y, am mammec afiyar s teḥraymect nnes tuya iyekkwa Hawa, amenni *eawed* i ya twaywan ixariṣšen nwem uca ad twaffyen zi řeṣfayet i iḡan di Lmasiḥ. ⁴Minzi mařa yusi-d ḥed ittbarreḥ s ij n Yeccu nneḍni x wenni x ttbarrḥey necc, niy mařa tqebřem ij n arruḥ nneḍni wenni war teqbiřem ca, niy ij n řexbar aṣebḥan nneḍni wenni war teṭṭifem ca, ad t teksim deyya. ⁵Necc ḥesbey ixef *inu* deg walu war ḡiy qell i imazanen *nmi* imyaren aṭṭas. ⁶Waxxa war zemmarey i wawař, maca i tmusna zemmarey u man aya iban awem-d zi marra iyezdisen u di marra.

⁷Niy xḍiy umi tuya sswaḍeey ixef *inu* ḥima xenni kenniw ad twassu eřam, am d awem barrḥey s řexbar aṣebḥan s nnebřa?

⁸Aqqa kecdey tmesmunin nneđni am xasent ttfey texriřet ĥima ad sexxarey i kenniw. ⁹Uca umi tuya ĥđarey akidwem uca tuya dayi řexşeř, war bessřey uřa x ĥed, maca min d ayi ixexřen, emmaren t wawmaten inni i d yusin zi Masiduniya uca ĥđiy ixef inu di marra maĥend war xawem ttessřey uca ammu ad qqimey ĥđiy ixef inu. ¹⁰Tidett n Lmasih aqqa-t dayi, aqqa asemyar-a war d ayi imennee di jwayeĥ n Axaya. ¹¹Mayemmi? Ma minzi war kenniw ttexsey? Arebbi issen. ¹²Maca min ttegey necc, ad qqimey ttegey t xenni, ĥima ad kksey tizi n inni i arezzun lřurřa, maĥend nitni, di min di ssemyaran, ad banen amecnaw neccin. ¹³Minzi degga d imazanen issxarriqen d ixeddamen icemmaten inni ittegen ixef nsen axmi d imazanen n Lmasih. ¹⁴War iĥi d atebhet minzi uřa d Cciřan ittegg ixef nnes axmi d lmalak n tfawt. ¹⁵Ammu xenni war iĥi d tamesřact tameqqrant, mařa eawed imsexxaren nnes ttarran ixef nsen d imsexxaren n tsegda, inni taneggarut nsen ad tiři ełahřab řexdayem nsen.

Aweddeb n Bulus

¹⁶Qqarey i umur nneđni, uřa d ijjen mma ad as ittyiř aqqa-yi d abuhaři. Mařa war iĥi ammu, qebřem ayi amecnaw abuhaři maĥend xenni eawed necc ad ssemyarey cwayt *deg ixef inu*. ¹⁷Min ssawařey, war t qqarey zi Sidi, maca ggiy t s tubbuheřya tenni d dsas n usemyar inu i di ttiqqey. ¹⁸Umi xenni din ařřas inni issemyaran ełahřab aysum uřa d necc ad ssemyarey. ¹⁹Minzi kenniw tqebbřem mliĥ ibuhařiyyen am teĥam d imiyisen. ²⁰Aqqa tqebbřem mařa ĥed ittarra kenniw d isemyan, mařa ĥed ittett i kenniw, mařa ĥed ittekkes awem min yarwem, mařa ĥed issueřa *ixef nnes* xawem, mařa ĥed issmeddarđar kenniw. ²¹S řear qqarey, aqqa neccin tuya neđeef ařřas i manawenni. Maca mařa ĥed izem, aqqa necc ssawařey am ubuhaři, eawed necc zeemey. ²²Ma nitni d lēibraniyyen? Uřa d necc. Ma nitni d Israyiliyyen? Uřa d necc. Ma nitni d zzariet n Ibrahim? Uřa d necc. ²³Ma nitni d imsexxaren n Lmasih, necc ead mahu, waxxa necc ssawařey am wenni ittxeřfen. Ksiy tamara mahu, cciy tiyyita nnebřa řeqyas, tuya-yi di řeĥbes ařřas n imuren uca zriy řmewt ařřas n twařawin. ²⁴Wtin ayi Wudayen xemsa n twařawin s *urekkuđ* s arebein n tiyyita qell ict ²⁵uca třata n imuren wtin ayi s ukeccuđ, ict n twařa ĥejjaren ayi, třata n twařawin yarrez zzayi

uyarrabu, ġiřet d uziř d aqettus tuya-yi di řbuyaz. ²⁶Tuya-yi deg webrid ařtas n twařawin, di lxařar n iyezran, di lxařar n iceffaren, di lxařar n yinni n řgens inu, di lxařar n yinni zi řegnus nneđni, di lxařar n tendint, di lxařar n řexřa, di lxařar n řebřar, di lxařar n jar awmaten issxarriqen, ²⁷di řxedmet d tamara, tuya-yi di ġyaři nnebřa iđeř ařtas n twařawin, di řaz d ufadi, uca ařtas n imuren i řummeř, tuya-yi di tesmeđ d tuęaryent ²⁸uca ead war ssiwřey ca x řhemm n kuř ass, aqqa-t d amnus inu i marra timesmunin. ²⁹Mařa řed iđeef, ma war ttiřiř uřa d necc đeefey? Mařa itwassxeyyeq řed zi ca n unedref, ma necc war cemmđey?

³⁰Mařa ittxeřř ad itwassemřar, ad ssemřareř di tuđeefť inu. ³¹Arebbi, Tababat n Siditney Yeccu Lmasiř, wenni itwabarken i řebda qae, issen aqqa necc war ssxarriqey ca. ³²Řřakem n ujeđid Aritas di Dimacq tuya iřeřřa tandint n Idimacqiyyen, yarezzu ad ayi iřtef, ³³Uca ssekken ayi-d zeg ij n řkazi, ssehwan ayi-d x řřid, arewřey zeg ifassen nnes.

Řewřiř n Bulus

12 ¹S řřař asemyar war d ayi ineffe ca, maca ad d aseř s iweřřan d isargaben n Sidi. ²Aqqa ssney ij n bnađem di Lmasiř, tuya arbeřtac iseggwusa zeg wami, ma tuya di arrimet niř barra i arrimet, war ssineř ca, Arebbi issen, uca wanita immeksi řar ujenna wiss řřata. ³Uca ssney belli bnađem nni, ma tuya di arrimet niř barra i arrimet, war ssineř ca, Arebbi issen, ⁴aqqa immeksi řar řjennet mani isřa awařen inni war izemmar ad twaneřqen, inni war iřeğřen i bnađem ad ten inteq. ⁵Zi wanita ad ssemřareř, war ssemřareř ca deg ixef inu mřiř di tuđeefť inu. ⁶Maca mařa xsey ad ssemřareř, war ttiřiř d abuhaři, minzi ad iniř tidett. Xenni ad t řjey řima uřa d iřj war xafi ittxarrař mammeč řiř, sennej min zzayi iřra niř sennej min zzayi isřa ⁷U řima war ttetwassgięędeř ca zi ssibbet n řřbięet yueřan n isargaben nni, immewc ayi ij n usennan deg weysum, aqqa-t d lmalak n cciřan i d ayi iccaten s řbuniyyat mařend war ttesgeęęideř ca ixef inu. ⁸Řřata n twařawin ttareř Sidi ad xafi t isseggwej. ⁹Uca netta inna ayi "Aqqa nnięmet inu tecfa, minzi řjehd inu itwakemmeř di tuđeefť." X uyenni aqqa mliř mařa ssemřareř di tuđeefť inu,

ħima ad dayi izdey jjeħd n Lmasiħ. ¹⁰X uyenni arđiγ s tuđeef, s tzawart, di řeyben, deg umarret, di dđiqat di tťwee n Lmasiħ, minzi xmi đeeefey, řexdenni necc jehhdey.

Tasexxart n Bulus i Ikurintiyyen

¹¹Aqqa dewřey d abuhaři, kenniw teħşarem ayi ħares, minzi tuħa ittxeşş i kenniw ad ayi tqeddarem, minzi war ħiγ qell uřa deg ict n řħajet zeg imazanen nni imyaren, waxxa necc d walu. ¹²Aqqa twaggent jarawem marra řeeřamat n amazan, s marra şşbar, s řeeřamat, s lmuzejizat uřa s řeejayeb. ¹³Ma di min di kenniw jjiγ ħar đeffar x tmesmunin innedni mγir di min di necc war xawem bessřey? Samħem ayi x uxeťtu-ya!

¹⁴Aqqa da, řexxu d tawařa wiss třata aqqa-yi wejdey ħima ad ħarwem-d aseγ uca war xawem ttbessiřey, minzi war arezzuy min nwem, maca arezzuy xawem kenniw. Minzi war d tusi i iħenjiren ad xemmřen i lwalidin nsen maca lwalidin i iħenjiren nsen. ¹⁵Wejdey s řefraħet ad sebbřey ixef inu uca ad twasebbřey di tťwee n řeeřmar nwem. Ma ggureγ ad tťfey drus n tayri mařa wciγ awem tayri s waťtas? ¹⁶Iwa ammu, aqqa war xawem bessřey, maca tuħa-yi d aqeddac, tťfey kenniw s teħraymect. ¹⁷Ma necc stenfseeγ zzaywem s ca n iij n yinni tuħa i ħarwem-d ssekkey? ¹⁸Ttareγ Titus uca ssekkey-d akis tawmat. Ma yarbeħ Titus zzaywem? Ma war nuyur ca s arruħ d iijen d isurraf d iijen? ¹⁹Ma ittyř awem eawed belli neccin nesřeqqa x yixef nney zzaywem? Aqqa qibač i Arebbi di Lmasiħ i nessawař uca man aya marra, a imeizzen, x ssibbet n řebni nwem. ²⁰Minzi aqqa ggwedey xmi i d ħa awđey war kenniw ttifey ca am mammec xsey uřa war dayi-d tettifem ca am mammec texsem. Balak ad iřin imenyan, řeħsed, tafqaħt, imcubbecen, aceqqef, taxbarject, nnfaxet uřa d ixarwiđen, ²¹balak xmi i d ħa yaseγ twařa nnedni, Arebbi ad ayi isswađee uca ggur ad ceđney x waťtas n yinni ixđan, war tuben ca zi řexmej d tuqeħbit d ufucceħ i ggin.

Aeřam aneggaru

13 ¹Aqqa ta d tawařa wiss třata i d ħarwem-d ttasey. S uqemmum n tnayen niγ třata n řechud ad itwakkes wawař. ²Nniγ tt qbeř uca nniγ tt qbeř axmi tuħa-yi akidwem wiss

martayen, uca řexxu, umi yabey, ttariy tt i yinni ixđan qbeř u i marra innedni, belli, mařa usiy-d tawařa nnedni, war arehħmey ca. ³Xenni tarezzum lburhan belli aqqa Lmasih i d ayi issawarēn, wenni war iđeifen daywem, maca aqqa-t ijhed daywem. ⁴Minzi waxxa netta itwaselleb zi tuđeef, aqqa iddar s jjehd n Arebbi. Minzi uřa d neccin aqqa neđeef dayes, maca ad kis neddar i kenniw zi jjehd n Arebbi.

⁵Qeğbem ixef nwem, ma aqqa kenniw di liman, arzum ixef nwem. Ma war tessinem ca zeg ixef nwem belli Yeccu Lmasih aqqa-t daywem, niy aqqa kenniw war tetwaqeğbem ca? ⁶Maca ssitimey ad tessnem belli war neği war netwaqeğeb. ⁷Ttettarey Arebbi maħend war tetteggem ca min iğan d aεeffan, war iği ħima neccin ad nban d imqeğaben, maca ħima ad teggem min iğan d ašebħan, waxxa neccin nban axmi war netwaqeğeb. ⁸Minzi neccin war nzemmar walu đidd i tidett, maca i tidett wah. ⁹Minzi neccin nfarreħ řami neđeef u kenniw tjeħdem. Uca nezzağa εawed i řekmařet nwem. ¹⁰X uyenni ttariy awem-d man aya zi řaggwaj, maħend, xmi i ya ħđarey, war tteqsiħey ca εlaħsab řřulťa i d ayi iwca Arebbi i řebni, war iği i wareddeğ.

Aseğem aneggaru

¹¹Yar uneggaru, a awmaten, farħem, εedřem ixef nwem, fewwjem x ixef nwem, xarřem s ijj n uxarrař, iřim di řehna uca Arebbi n tayri d řehna ad kiwem yiři. ¹²Seğmem ijjen x wenneđni s usudem iqeddsen. ¹³Marra imqeddasen ttseğamen xawem. ¹⁴Nniεmet n Sidi Yeccu Lmasih d tayri n Arebbi d tmunt n Arruħ Iqeddsen ad iřin akidwem marra. Amin.

Tabrat n Bulus i Igalatiyyen

Aseġem

1 ¹Bulus, amazan, war iġi zeg iwdan uża zi bnađem maca zi Yeccu Lmasiħ d Arebbi Tababat wenni it-id issnekkaren zeg imettinen, ²d marra awmaten inni iġan akidi, i tmesmunin n Galaṭiya: ³nniemet d řehna xawem zi Arebbi Tababat u zi Siditney Yeccu Lmasiħ ⁴wenni iwcin ixef nnes x ddnub nney ħima ad aney ifekk zi řweqt-a aeffan, ełahsab řxađar n Arebbi Babatney, ⁵wenni yar iġa ueuġi i řebda qae, amin.

War din bu řexbar asebħan nneđni

⁶Ttbehtey umi temmuṭyem ammu deyya ġar ij n řexbar asebħan nneđni x wenni d awem-d iřayan s nniemet n Lmasiħ. ⁷War din ca nneđni, maca din ca n inni kenniw iħeyyaren uca xsen ad beddřen řexbar asebħan n Lmasiħ. ⁸Maca mařa neccin niy ij n lmalak zeg ujenna ad awem ibarreħ s ij n řexbar asebħan nneđni x wenni i zi nbarreħ i kenniw, ad yiři d ameneuř. ⁹Am nizzar nenna qqarey t eawed řexxu ij n umur nneđni: mařa ħed ibarreħ awem-d s ij n řexbar asebħan nneđni x wenni tqebřem, ad yiři d ameneuř. ¹⁰Ma arezzuy řexxu ad ssqenneey iwdan niy Arebbi? Niy arezzuy ad arđiy iwdan? Mařa tuya-yi ead arđiy iwdan, war ttiřiy ead d ismey n Lmasiħ.

Tařayit n Bulus

¹¹Minzi ad awem mřey, a awmaten, belli řexbar asebħan i d itwabarrħen zzayi, war iġi ełahsab bnađem, ¹²uża niy necc seġey t niy řemdey t zi bnađem, maca ttfey t s usargeb n Yeccu Lmasiħ. ¹³Aqqa tesřim mammec tuya ggurey di dđin n Wudayen di řweqt nneđni, tuya darrcey x tmesmunt n Arebbi aṭas uca areddġey tt ¹⁴uca tuya izzarey di dđin n Wudayen x waṭas n iqrinen zi řgens inu, minzi tuya meħdey aṭas x tubbart n řejdud inu. ¹⁵Maca řami tuya yarđa Arebbi, wenni d ayi iħuzen d wenni xafi d iřayan ġar nniemet nnes *umi tuya-yi ead deg useddis n yemma*, ¹⁶maħend ad

dayi-d isseđhar Mmis ħima ad zzayes barrĥeĥ jar řegnus, xenni war cawareĥ ca aysum uřa d idammen ¹⁷niĥ ruĥeĥ ĥar Urcalim ĥar inni tuĥa d imazanen qbeř inu, maca ruĥeĥ ĥar Arabiyya uca dewřeĥ eawed ĥar Dimacq. ¹⁸Xenni awarni třata n iseggwusa, ruĥeĥ ĥar Urcalim ħima ad mmeřqiy ak-d Buřrus, uca ad zedĥey akis xemmestac n wussan. ¹⁹Ead war zřiy ĥed nneđni zeg imazanen mĥir Yaεqub umas n Sidi. ²⁰Min d awem ttariy řexxu, aqqa da ztat i Arebbi, war sxxarriqey ca. ²¹Awarni man aya ruĥeĥ ĥar jwayeh n Suriya d Kilikiya ²²uca war twissney ca s uĥembub ĥar tmesmunin n Yahudiyya i iġan di Lmasiĥ. ²³Nitni tuĥa sřin xafi waha “aqqa wenni tuĥa xaney idarrcen di řweqt nni, řexxu ittbarreĥ s liman i tuĥa yareddeġ qbeř”. ²⁴Uca ssemyaren di Arebbi dayi.

Aqbař n Bulus zeg imazanen

2 ¹Awarni řami εdun arbeetac n iseggwusa, ruĥeĥ eawed ĥar Urcalim ak-d Barnabas uca iwyey akidi eawed Titus. ²Tuĥa ruĥeĥ ełahsab ij n usargeb n *Arebbi* uca mřey asen řexbar ařebĥan i sseřmadeĥ jar řegnus, i yinni ĥar iġa uweqqar weĥdsen, ħima war ttizzřey niĥ ad azzřey bařeř. ³Eawed Titus wenni tuĥa akidi, waxxa netta d Ayunani, war tuĥi s uyiř maĥend ad itwaxten. ⁴Man aya tuĥa x ssibbet n wawmaten issxarriqen inni ikecmen jaraney, ħima ad cekkmn x tiřelli nney tenni ĥarney di Lmasiĥ Yeccu, ħima ad aney ggen d isemyan. ⁵Aqqa neccin war d asen nwađeε uřa d ict n tsaεeet, ħima tidett n řexbar ařebĥan ad teqqim akidwem. ⁶Maca inni tuĥa ittbanen d ca, min mma enan qbeř, war d ayi icqi qaε, Arebbi war ikessi s tifras n bnadem, inni ĥar iġa uqarri, aqqa war xafi nnan walu. ⁷S řeeks, umi zřin belli ttkellfey x řexbar ařebĥan n inni nnebřa axtan, am mammec Buřrus x řexbar ařebĥan n inni s wextan ⁸- minzi wenni tuĥa ixeddmn s jjehd di Buřrus di tzant jar inni s wextan, tuĥa ixdem dayi tanya s jjehd jar řegnus - ⁹uca umi Yaεqub d Sifas d Yuĥanna inni itwaĥesben d imĥaren zřin nniemet i d ayi immewcen, wcin aney afus n tmunt i necc d Barnabas, ħima ad nraĥ ĥar řegnus uca nitni ĥar inni s wextan. ¹⁰Tuĥa ittxeřř aney ad nfekkar deg imezřađ waha uca xenni cđareĥ maĥend ad ggeĥ man aya.

Bulus ittemeāra ak-d Buṭrus s bṭayṭay

¹¹Maca umi d yusa Buṭrus ɣar Antiyuxiya, mmeaṛeɣ akis s bṭayṭay, minzi tuɣa dayes axeṭṭu. ¹²Minzi qbeṛ mma d asen ca zi Yaεqub, tuɣa ittett ak-d inni zi řegnus, maca awarni mma usin-d nitni, iεqeb uca issbeεeed ixef nnes zzaysen, minzi tuɣa iggwed zeg inni s wextan. ¹³Uca Udayen innedni đfaren t di nnifaq nnes, amenni εawed Barnabas, aqqa nedhen t di nnifaq nsen. ¹⁴Maca umi zriɣ belli war gguren ca nican x webrid n tidett n řexbar asebhan, nniɣ i Buṭrus zzat i marra “Maṛa cek, am teđid d Uday, teddared am inni zi řegnus, war iđi amecnaw Uday, mayemmi teggid ayiř x inni zi řegnus ħima ad ddaren am Wuday? ¹⁵Neccin netwaxřeq d Udayen, war iđi d imednab zi řegnus, ¹⁶nessen belli bna dem war itwasegged ca s řexdayem n ttawrat, maca s liman di Yeccu Lmasiħ. Aqqa neccin εawed nedweř numen zi Yeccu Lmasiħ, ħima ad netwasegged s liman di Lmasiħ, war iđi s řexdayem n ttawrat, minzi s řexdayem n ttawrat uřa d ijj n weysum war itwasegged ca.

¹⁷Maca maṛa narzu ad netwasegged di Lmasiħ, nufa belli neccin εawed d imednab, s uyenni ma Lmasiħ d amsexxar n ddnub? Wayyaw! ¹⁸Minzi maṛa bniɣ εawed min hedmey, ad ssecney belli necc s ixef inu d amednub, ¹⁹minzi s ttawrat aqqa necc mmuteɣ i ttawrat, ħima ad ddareɣ i Arebbi. ²⁰Aqqa twařellbey ak-d Lmasiħ uca ddareɣ, war iđi εad d necc, maca Lmasiħ iddar dayi uca min ddareɣ řexxu εad deg weysum, ddareɣ t zi liman di Mmis n Arebbi wenni d ayi ittexsen u iwca ixef nnes xafi. ²¹War beđřey ca nniεmet n Arebbi, minzi maṛa tuɣa tasegda s ttawrat, ad yiři immut Lmasiħ x walu.

S liman niɣ s řexdayem n ttawrat

3 ¹A Igalatiyyen ifyař, wi kenniw iqeddcen maħend war teṭṭieem i tidett? Aqqa Lmasiħ tuɣa itwarcem jarawem qibač i tiṭṭawin am wenni immuten x řřalib. ²Degga waha xsey ad t ssney zzaywem, ma teṭṭfem Arruħ s řexdayem n ttawrat niɣ umi tesřam s liman? ³Ma amenni d ifyař i teđam? Tebdam s Arruħ, ma řexxu ad tkemmřem s weysum? ⁴Ma tezrim tamara aṭtas x walu, maṛa tuɣa s tidett x walu? ⁵Wenni d awem iwcin Arruħ uca ittegg řeεjayeb jarawem, ma ittegg itent zi řexdayem n ttawrat niɣ umi tesřam s liman? ⁶am mammec Ibrahim tuɣa “yumen di Arebbi uca itwaħseb

as-d d tasegda”, ⁷Ssnem aya, belli inni iġan n liman, nitni d ayt n Ibrahim. ⁸Adlis tuya iżra qbeř belli Arebbi ad isegged řegnus s liman, izzar ibeccar i Ibrahim, inna “Dayek i ya twabarken řegnus marra.” ⁹Xenni inni n liman ad twabarken ak-d řmumen Ibrahim.

¹⁰Marra inni iġan zi řexdayem n ttawrat, aqqa nitni sadu nneřet, minzi tura “D ameneuř kuř ijjen wenni war iqqimen ittef di marra timesřayin yuran deg wedlis n ttawrat řima ad tent igg.” ¹¹Aqqa ittban belli war din řed i ya itwaseggden řar Arebbi s ttawrat, minzi tura “amseggad s liman ad iddar.” ¹²Maca ttawrat war teġi ca zi liman, maca “bnadem wenni tent ittegggen, ad iddar zzaysent zi řexdayem n ttawrat.” ¹³Lmasiř aqqa ixegę xaney, řima ad aney ifekk zi nneřet tenni iġan x yinni sadu ttawrat am d idweř xaney d ameneuř, minzi tura “D ameneuř man wen mma yuyren x teřnact”, ¹⁴u řima lbaraka n Ibrahim ad tawed řar řegnus di Lmasiř Yeccu mařend s liman ad neřtef řwaed n Arruř.

Ttawrat d řwaed

¹⁵A awmaten, ssawařey am bnadem, uřa d řeahd i iġan zi bnadem, awarni řami itwaxtem, uřa d ijj war izemmar ad t ibdeř niy ad xas yarni. ¹⁶Aqqa řwuud twaggen i Ibrahim d zzariet nnes. War iqqar ca “I ieqqayen n zzariet” am i wařtas, maca am i yijjen “I ueeqqa n zzariet nnek” wenni aqqa-tt d Lmasiř. ¹⁷Degga qqarey: řeahd wenni iqeddar Arebbi i Lmasiř, war t tbeřtiř ca ttawrat tenni tusi-d arbeemeyya u řřatin n iseggwusa awarni man aya řima ad tegg řwaed ixwan. ¹⁸Minzi mařa řwart iġa s ttawrat, aqqa war iġi ead s řwaed. Maca Arebbi aqqa iwc it i Ibrahim s řwaed.

¹⁹Xenni umi tneffe ttawrat? Aqqa tetwammarni x ssibbet n ddnuw ařami d tusa zzariet tenni umi itwagg řwaed uca lmalakat wcint tt deg ufus n ij n umseřřař. ²⁰Aqqa wenni d amseřřař war iġi zeg ijjen, maca Arebbi d ijjen. ²¹Ma xenni ttawrat řidd n řwuud n Arebbi? Eemmarř! Minzi mařa tuya temmewc ict n ttawrat tzemmar ad tesseddar, d tidett tuya tasegda s ttawrat. ²²Maca adlis n ttawrat ibellee x marra di ddnuw, řima řwaed ad immewc s liman di Yeccu Lmasiř i yinni yumnen. ²³Maca qbeř mma d yusa liman, tuya-ney nemmeřđa di ttawrat uca itwabellee xaney zzayes ařami

^{3:8} Amz. 12:3, 18:18, 22:18, 26:4, 28:14 ^{3:10} Tiř. 27:26 ^{3:11} Hab. 2:4
^{3:12} Law. 18:5 ^{3:13} Tiř. 21:23 ^{3:16} Amz. 12:7, 13:15, 24:7

d yusa liman wenni tuya i ya idharen. ²⁴S uyenni tuya ttawrat d amseřmad nney ař Lmasiř, ĥima ad netwasegged s liman. ²⁵Maca umi d yusa liman, aqqa war neqqim ead sadu wenni ittarebban.

Ayt n Arebbi

²⁶Minzi marra kenniw d ayt n Arebbi s liman di Lmasiř Yeccu.

²⁷Minzi marra inni itwassyeđšen di Lmasiř, aqqa arđen Lmasiř.

²⁸War din Uday niy Ayunani niy ismey uřa d ařurri, war din aryaz uřa d tamyart, minzi marra neccin d ijjen i neđa di Lmasiř Yeccu.

²⁹Mařa kenniw teđgam n Lmasiř, aqqa kenniw d zzariet n Ibrahim uca ełahsab řwaed d iwriten.

4 ¹Řexxu qqarey, mečarř mma d awrit aqqa-t ead d ařenjir war din bu řfarq x ismey, waxxa netta d bab n marra, ²maca netta iđa ead sadu inni t yarebban u sadu iwkiřen inni xas iřetřan ař řweqt i yegga babas zi qbeř. ³Ammu eawed neccin, umi d aney tuya ead d iřenjiren, tuya-ney d isemyan sadu řsulřa n timesřayin timezwura n ddunnit. ⁴Maca umi d yiweđ uemmar n řweqt, Arebbi aqqa issekk-d Mmis itwaxeřqen zi temyart, itwaxeřqen sadu ttawrat, ⁵ĥima ad ifekk inni iđan sadu ttawrat, ĥima ad netwaqbeř d mmis ⁶Uca minzi teđgam d arraw, Arebbi issekk Arruř n Mmis deg wuřawen nwem, wenni ittřayan ‘Abba!’, ‘Tababat!’ ⁷Ammu war teđid ead d ismey, maca d mmis. Wah mmis, eawed d awrit n Arebbi s Lmasiř.

⁸Maca di zman i war tessinem ca Arebbi, tuya teebdem inni war iđin s tewwa d irebbiten. ⁹Uca řexxu, umi tessnem Arebbi, ead ĥsen Arebbi yargeb xawem, mammec i ya teeqbem eawed yar tmesřayin timezwura iđeefen izeřđen n ddunnit-a, texsem ad tent teebdem eawed? ¹⁰Teđdam ussan d iyuren d ikuden d iseggwusa. ¹¹Ggwedeý xawem aqqa ttamareý xawem x walu. ¹²A awmaten, ttzawgeý kenniw, iřim amecnaw necc, minzi necc amecnaw kenniw. Kenniw war d ayi teggim min war iřřin. ¹³Aqqa kenniw tessnem belli barĥey awem-d s řexbar ařebĥan deg umezwaru s tuđeeft n weysum ¹⁴uca ajarreb inu i iđan deg weysum inu, war t tesseĥqarem uřa tesřeyyĥem zzayes, maca tqebřem ayi amecnaw ij n lmalak n Arebbi amecnaw Lmasiř Yeccu. ¹⁵Min tuya teena řexdenni lbaraka nwem? Minzi cehhdeý xawem belli, mařa tuya tzemmarem, ad

tqeřem tiřawin nwem ĥima ad ayi tent tewcem. ¹⁶Ma dewřey d ředu nwem minzi qqarey awem tidett? ¹⁷Nitni ttegggen tizemmar ařas i kenniw maca war teđi mliř, xsen ad kenniw ssbeeden *xafi* mařend kenniw ad tecđarem i nitni *di tizi nsen*. ¹⁸Mliř ad tiřim řebda tceřarem di min iđan d ařebřan, war iđi xmi kiwem i ya ĥđarey waha. ¹⁹A imezyanen inu, tawařa nneđni necc řiy am wenni iksin ddeyset zzaywem s unezbar n tarwa, ařami daywem itwacekkeř Lmasiř. ²⁰Xsey řexxu ad iřiy akidwem uca ad beddřey tmijja inu, minzi aqqa cekkey daywem.

Hagar d Sara

²¹Inim ayi, kenniw inni ittessen ad tiřim sadu ttawrat, ma war tettesřim ca i ttawrat? ²²Minzi aqqa tura belli Ibrahim tuya řares tnayen n iřenjiren, ijjen zi tayya, wenneđni zi třurrect. ²³Wenni n tayya aqqa ikk-d elašsab aysum maca wenni n třurrect ikk-d zi řwaed. ²⁴Nniy man aya am ij n lmatal. Minzi aqqa din tnayen n řeuħud, ijjen zeg wedrar n Sinayi wenni yuřwen tasmuyi, aqqa-tt Hagar. ²⁵Minzi Hagar d nettat d adrar n Sinayi di Arabiyya tenni yarewsen di Urcalim n řexxu i iđan di tesmuyi ak-d tarwa nnes. ²⁶Maca Urcalim n sennej d tařurrect, aqqa-tt d yemmatney marra. ²⁷Minzi tura “Farř, a tamyart war ittiřwen, eeyyed uca tesyuyyud, a cem tenni war di iđi unezbar n tarwa, minzi ařas iđan d tarwa n temyart i iđan weřdes x tenni řar iđa weryaz.” ²⁸Xenni, a awmaten, neccin d tarwa n řwaed amecnaw Iřařaq. ²⁹Uca amecnaw di řweqt nni, wi d itwaxeřqen elašsab aysum tuya imarret wenni d itwaxeřqen elašsab Arruř, ammu eawed řexxu. ³⁰Maca min iqqar wedlis? “Nđarem barra tayya d mmis, minzi war ittiři mmis n tayya d awrit ak-d mmis n třurrect.” ³¹S uyenni, a awmaten, aqqa war neđi ca d tarwa n tayya (=n *Hagar*), maca n třurrect.

Tiřelli di Lmasiř

5 ¹Beddem nican di tiřelli tenni umi d aney ifekk Lmasiř uca war ttdekkwiřem eawed ad teksim azayřu n tesmuyi. ²Aqqa-yi necc Bulus ad awem iniy, mařa tetwaxetnem, Lmasiř war kenniw ineffe deg walu. ³Eawed cehhdey i marra bnađem i ya itwaxetnen, aqqa netta s umarwas ĥima ad igg marra min iđan

di ttawrat. ⁴Kenniw inni *ittexsen* ad twaseggdem s ttawrat, aqqa tdewřem am ibarraniyyen ġar Lmasiħ uca zi nniemet i tewdam. ⁵Minzi neccin zi Arruħ i zi nettraja asitem n tsegda s liman. ⁶S uyenni di Lmasiħ Yeccu, axtan niġ nnebřa axtan war isekki walu, maca liman wenni ixeddmen s tayri. ⁷Kenniw tuzzřem mliħ, wi kenniw imenēen ad teṭṭaem i tidett? ⁸Ṭwae-a war iġi zeg wenni i d awem ittřayan. ⁹Cwayt n wentun issmimm marra arecti. ¹⁰Necc ttiqqey daywem di Sidi, belli war ġarwem ittiři řbař nneđni, maca wi kenniw iqellqen aqqa ad itwahaķem man wen mma iena netta. ¹¹Uca necc, a awmaten, mařa barrħey ead s wextan, mayemmi ead i ġa twamarrtey? Aqqa tetwakkes taenkrift n řsalib. ¹²Maelik qae qeřřen ixef nsen inni kenniw iqellqen. ¹³Minzi kenniw i tiřelli umi d tetwarařam, a awmaten, maca war ttqeġbem tiřelli amecnaw lfurřa i weysum, maca sexxarem iġen i wenneđni s tayri. ¹⁴Minzi marra ttawrat tkemmeř s iġ n wawař “Ad tersed amqarreb nnek amecnaw ixef nnek”. ¹⁵Maca mařa tzeefem u tmezzqem iġen wenneđni, ħdam ixef nwem war ttettem ca ayawya.

Tudart s Arruħ Iqeddsen

¹⁶Qqarey ‘Uyurem di Arruħ uca war tkemmřen ca nneawat n weysum.’ ¹⁷Minzi aysum ittemyer đidd n Arruħ uca Arruħ đidd n weysum, minzi nitni ttbeddan ak-d wayawya, x uyenni war tzemmarem ad teggem min texsem. ¹⁸Maca mařa tetwagewwdem s Arruħ, war teġim ead sadu ttawrat. ¹⁹Řexdayem n weysum banent, aqqa-tent d zzina d tuqeħbit d řexmej d ufucceħ ²⁰d uebad i lařnam d tseħħart d wecrah d umenġi d řeħsed d tefqaħt d umcubbec d ubeṭtu d umsebđi n tebridin ²¹d tusmi d uneqqi d uyelli d řefsad uřa d tmesřayin tinni izzarey ad awem tent iniy uca nniy awem tt qbeř. Wi itteġgen timesřayin-a, war ittwiři ca tageldit n Arebbi. ²²Maca řyiġet n Arruħ aqqa-tt d tayri d řefraħet d řehna d ttasie n řxađar d řeđrafet d tcuni d liman d temhint uřa d đđebṭ n yixef nnes. ²³Ttawrat war teġi đidd n tmesřayin-a. ²⁴Minzi inni iġan zi Lmasiħ aqqa řellben aysum ak-d ccehwat d nneawat. ²⁵Mařa neddar zi Arruħ, ad nuyur eawed di Arruħ, ²⁶War d aney itteġji ad niři d imēeffaren, ad nqelleq iġen wenneđni uca ad nasem iġen zeg wenneđni.

Ejj kuř ijjen ad iqeğeb řxedmet nnes

6¹A awmaten, mařa řed itwařřef ittegg ca n ufturi, kenniw inni igguren di Arruř, nedhem t s arruř n temhint. Xřar deg yixef nnek, řima cek war tetwaeğębed ca eawed. ²Ksim đđqeř ijjen x wenneđni, ammu i řa tkemmřem ttawrat n Lmasiř. ³Minzi wenni ittyiřen ixef nnes aqqa d ca, am war ięi d walu, ixeddee ixef nnes. ⁴Maca ejj kuř ijjen ad iqeğeb řxedmet nnes, xenni ad issemyar ixef nnes waha, war ięi d inneđni, ⁵minzi kuř ijjen ad iki đđqeř nnes. ⁶D wenni umi itwasseřmed wawař ad icarc di marra tiřebřanin ak-d wenni *i d as* isseřmaden. ⁷War ttxeddeem ixef nwem, Arebbi war ittejji řed ad xas iqeřřar. Minzi min mma izare bnađem, ad t imjar eawed. ⁸Minzi wenni izarreen deg weysum nnes, zeg weysum nnes ad imjar řyecc. Maca wenni izarreen di Arruř, zi Arruř ad imjar tudart n řebda. ⁹Ejj aney war nettiřeř ca umi nettegg min ięan d ařebřan, maca di řweqt nnes ad nemjar, mařa war nedwiř d ifinyanen. ¹⁰Aqqa ařami řarney lfurřa, ad negg tcuni i marra, amezwaru i yinni d icricen akidney di liman.

Axtan war isekkwu walu maca wenni i d itwaxeřqen d jdid

¹¹Xřarem di meřař n tira tameqqrant i d awem-d uriř s ufus inu. ¹²Marra wi ixsen ad sslullcen aysum, aqqa nitni ttegggen xawem ayiř řima ad tetwaxetnem uca nitni ttegggen aya řima war ggur ad twamarrten x ssibbet n řřalib n Lmasiř. ¹³Minzi waxxa ead inni itwaxetnen war řřifen ca di ttawrat, maca nitni xsen ad tetwaxetnem kenniw řima nitni ad ssemyaren deg weysum nwem. ¹⁴Maca iggwejen xafi mařend ad ssemyarey myir di řřalib n Siditney Yeccu Lmasiř s wenni tetwařelleb ddunnit i necc u necc i ddunnit. ¹⁵Minzi di Lmasiř Yeccu niy axtan uřa d nnebřa axtan war isekkwu walu maca wenni i d itwaxeřqen d jdid. ¹⁶Marra wi i řa yuyuren elašab abrid-a, ad xas yiři řehna d areřmet uřa x Israyil n Arebbi. ¹⁷Zi ssa řar zzat war d ayi ittředdie řed, minzi iwyey-d di arrimet inu ccamat n Sidi Yeccu. ¹⁸A awmaten, ad tiři nniemet n Siditney Yeccu Lmasiř ak-d arruř nwem. Amin.

Tabrat n Bulus i Ifasusiyyen

Aseġem

1 ¹Bulus, amazan n Yeccu Lmasiḥ eļaḥsab řxaḍar n Arebbi, i imqeddasen di Afasus, inni yumnen di Lmasiḥ Yeccu. ²Nniemet d řehna akidwem iřin zi Arebbi Babatney u zi Sidi Yeccu Lmasiḥ.

Lbaraka i iġan di Lmasiḥ

³Ad itwabarek Arebbi, Tababat n Sidi Yeccu Lmasiḥ wenni i d aney ibarken s marra lbaraka n Arruḥ i iġan deg ujenna di Lmasiḥ, ⁴am mammec tuya d aney ixḍar dayes qbeř mma ad tiři ddunnit, ħima ad niři d imqeddasen nnebřa řeib qibač nnes. ⁵Aqqa s tayri izwar ad aney igg d iħenjiren i yixef nnes di Yeccu Lmasiḥ eļaḥsab arḍa n array nnes ⁶i usemyar n uęuġi n nniemet nnes i zzayes igga dayney arḍa nnes deg umeizz. ⁷Dayes řarney afekki s idammen nnes, ařfar n ixetřtan eļaḥsab agra n nniemet nnes ⁸i tuya d aney iwca s ufeyyed eļaḥsab marra tiřit d řefhamet nnes. ⁹Uca issargeb aney x ssirr n řxaḍar nnes i iġan eļaḥsab arḍa nnes am d as igga netta řeḥsab simant nnes ¹⁰u man aya i usewjed n řekmařet n marra ikuden n řweqt, ħima ad issmun di Lmasiḥ marra min iġan deg ijenwan u x tmurt řar iij n uzeġif. ¹¹Dayes i d aney igga d iwriten eļaḥsab lyaraḍ n wenni igga marra am mammec d as isscen array nnes, ¹²ħima ad niři i usemyar n uęuġi nnes, neccin, inni tuya issitimen qbeř di Lmasiḥ. ¹³Aqqa kenniw dayes řami tesřim awař n tidett, řexbar ařebħan n usenjem nwem, uca awarni řami tumnen, teksim dayes acemmię n Arruḥ Iqeddsen i tuya d aney itwawaęden. ¹⁴Aqqa netta d řearbun n řwart nney i ufekki n min řares iġan, i usemyar n uęuġi nnes.

Aqadi d tzaġit

¹⁵X uyenni uřa d necc, řami sřiy x liman nwem di Sidi Yeccu u x tayri i řarwem i marra imqeddasen, ¹⁶war beddey ca ad ttqadiy *Arebbi* i kenniw, am fekkarey daywem di tzaġit inu, ¹⁷ħima Arebbi n Siditney Yeccu Lmasiḥ, Tababat n uęuġi, ad awem iwc Arruḥ n tiřit d usargeb di třweę n tmusna nnes ¹⁸uca ad awem yarzem

tittawin n řeeqeř nwem, ĥima ad tessnem man asitem n třayit nnes d man agra n ueuđi n řwart nnes di marra imqeddasen ¹⁹d mammec imyar ařtas iđa jjehd nnes i marra inni yumnen ełařsab řxedmet n jjehd n řřulřa nnes ²⁰i xeddmn di Lmasiř umi t-id issnekkar zeg imettinen uca igg it yar uyezdis afusi nnes deg ujenna ²¹sennej i kuř azeđif d řřulřa d jjehd d řeřkamet d marra isem itwasemman, maci di řweqt-a waha, maca eawed di tenni i d ya yasen. ²²Aqqa netta yarr as-d marra sadu idaren nnes uca iwc it d azeđif x marra i tmesmunt ²³tenni d arrimet nnes, aqqa nettat d aemmar n wenni ittεemmarenn kuřci di marra.

S nniemet i zi tetwassnejmem, s liman

2 ¹Aqqa tuya kenniw d imettinen deg ixetřan d ddnub *nwem* ²min di tuya tuyurem ełařsab řweqt n ddunnit-a, ełařsab ameqqran n řřulřa x wazzay n řeewin, arruř i ixeddmn di tarwa n řmuεřiyet. ³Tuya-ney marra jarasen qbeř, umi neđřar nnecwat n weysum nney, negga min ixs weysum d nneyyet uca tuya-ney d tarwa n lyadab ełařsab řřbieet *nney* amecnaw innedni. ⁴Maca Arebbi, wenni iccuren s areřmet, x ssibbet n tayri tameqqrant nnes tenni i xaney iεizzen ⁵umi tuya-ney *ead* d imettinen deg ixetřan, aqqa yarr aney-d yar tudart ak-d Lmasiř - aqqa s nniemet twassnejmem - ⁶aqqa issnekkar aney-d uca issyima aney akis deg ujenna di Lmasiř Yeccu, ⁷ĥima ad isscen afeyyed n wagra n nniemet nnes deg ikuden n řweqt i d ya yasen am ittegg ředrafet dayney di Yeccu Lmasiř. ⁸Minzi s nniemet i zi tetwassnejmem, s liman, war iđi zzaywem, aqqa-tt d tamewci n Arebbi, ⁹war teđi s řxedmet, ĥima war issemřari uřa d ijj. ¹⁰Aqqa neccin netwagg zzayes, netwaxřeq-d di Lmasiř Yeccu ĥima ad negg řexdayem řisebřanin tinni i d aney issewjed Arebbi qbeř.

Arebbi ittegg řehna di Lmasiř

¹¹Iwa eεqřem, aqqa zic tuya kenniw d řegnus deg weysum, twasemmam 'nnebřa axtan' zeg inni tuya s wextan deg weysum s ifassen. ¹²Řexdenni tuya kenniw tebdam x Lmasiř, tetwaqeřsem zi řřeqq n umezday n Israyil, aqqa teggewjem am ibarraniyyen x řeuhud n řwaed, war daywem asitem, war yarwem Arebbi di ddunnit. ¹³Maca řexxu, di Lmasiř Yeccu, aqqa kenniw inni tuya

iggwejen, aqqa řexxu tudsem-d s idammen n Lmasih. ¹⁴Aqqa netta d řehna nney am d yarra tnayen nni řar ijj, aqqa netta ihdem aybar n řeqwar wenni tuća ten ibđan, ¹⁵uca xenni ibđeř deg weysum nnes řeedawet, tenni d ttawrat s řumur d tweřřa nnes, řima ad ixřeq deg yixef nnes tnayen nni řar ijj n bnađem n jđid, am ittegg řehna ¹⁶uca řima ad isseřřeř tnayen nni ak-d Arebbi deg ict n arrimet s řřalib am inća řeedawat deg yixef nnes. ¹⁷Am d yusa, tuća ittbarreř s řehna i kenniw i tuća iggwejen u i nitni i tuća yudsen, ¹⁸minzi zzayes nzemmar ad nadeř s tnayen idney řar Tbabat s ijj n Arruř. ¹⁹Ammu kenniw war teřim ead d ibarraniyyen uća d inewjiwen, maca kenniw d tarwa n tmurt ak-d imqeddasen d aytbab n taddart n Arebbi, ²⁰tetwabnam x dsas n imazanen d imkacafen n Arebbi uca azru n teymart aqqa-t d Yeccu Lmasih simant nnes ²¹wenni dayes i řa igman řebni marra am itwassmun *mliř* uca ad idweř d taddart iqeddsen di Sidi, ²²uca dayes eawed ad tetwabnam kenniw, ad tiřim d tazeddiyt n Arebbi di Arruř.

Bulus d ambarreř i řegnus

3 ¹X uyenni necc, Bulus, aqqa-yi d amehbus n Lmasih Yeccu i kenniw inni iřan zi řegnus. ²Aqqa tesřam x uwekkeř n nniemet n Arebbi i d ayi immewcen xawem, ³belli itwassargeb ayi-d ssirr, am izzarey uriy awem-d s drus. ⁴Xmi i řa tyarem man aya, tzemmarem ad tfehmem řefhamet inu n ssirr n Lmasih, ⁵wenni war itwassargeb ca di tarwa n iwdan di jjiřat n zic, am mammecc itwaeća xas řexxu s Arruř i imazanen d imkacafen imqeddasen nnes. ⁶Aheqqa inni zi řegnus d iwrten akidsen, nitni zi arrimet d icten uca řarsen tasřart di řwaed di Lmasih Yeccu s řexbar ařebřan ⁷i zi necc dewřey d amsexxar eľařsab tamewci n nniemet n Arebbi i d ayi immewcen eľařsab jjeđd nnes i *đayi* ixeddmen. ⁸Aqqa temmewc ayi nniemet-a, i necc d amuqřiř řar qae imqeddasen, řima ad barrřey s wagra n Lmasih i war nzemmar ad nefhem, ⁹uca řima ad ssuffeyey řar tfawt i marra, min ixš ad yini uwekkeř n ssirr i tuća inuffaren di qae řweqt n zic di Arebbi i d ixerqen marra min iřan s Yeccu Lmasih, ¹⁰řima tiyt n Arebbi zeg wařtas n iyezdisen nnes ad tiři tetwassnen s tmesmunt řar marra řřukkam d řřulařat deg ujenna ¹¹eľařsab řyarađ nnes n řebda wenni t ikemmřen di Lmasih Yeccu Sidiťney.

¹²Dayes di *Lmasih* aqqa ɣarney taryast d wadaf am xas netceř s liman dayes. ¹³X uyenni ttzawgey kenniw maħend war ttihřem ca s řehřart inu di řřwee nwem. Aqqa man aya d aeuđi i kenniw.

Tazađit n Bulus x Ifasusiyen

¹⁴X ssibbet-a ad ađarey s ifadden inu zzat i Tbabat n Siditney Yeccu *Lmasih* ¹⁵wenni i xef itwasemma marra wi iđan deg ijenwan d tmurt, ¹⁶ħima ad awem iwc elaħsab agra n ueuđi nnes uca ħima ad tetwassjehdem s jjeħd di bnadem n daxeř ¹⁷ħima *Lmasih* ad izdey deg wuřawen nwem s liman, am tewtim izewran uca ad tiřim tetwazzum di tayri, ¹⁸ħima ad tzemmarem ad tfehmem ak-d marra imqeddasen, min teena tiřu d tzuggart d řueřa d řađay, ¹⁹ad tessnem tayri n *Lmasih* i iđan sennej i tmusna marra, ħima ad tiřim tæmmarem s marra aemmar n Arebbi. ²⁰Netta ɣares tizemmar ħima ad igg marra ařtas s wařtas sennej i min nettettar niy nettzarreř elaħsab jjeħd i ixeddmen dayes, ²¹i netta ikkar as-d aeuđi di tmesmunt di *Lmasih* Yeccu di marra jjiřat i řebda qae. Amin.

Ict n arrimet d ijj n Arruħ s Lmasih

4 ¹X uyenni necc ziyyarey xawem, necc d amehbus n Sidi, ħima ad tuyurem s uweqqar i třayit i zi tetwařayam, ²am tqebbřem ijj wenneđni di tayri s marra awađee d temhint d ttasie n řxađar ³uca tecđarem ad tmunem d ijj di Arruħ s tesyunt n řehna, ⁴ict n arrimet d ijj n Arruħ, am tetwařayam deg usitem n třayit nwem d ijjen: ⁵ijj n Sidi d ijj n liman d ijj n useyđas, ⁶ijj n Arebbi d Tababat n marra (=Babatney marra), wenni iđan x marra u s marra uca aqqa-t dayney marra. ⁷Maca nniemet temmewc aney marra idney elaħsab min d aney iwca *Lmasih*. ⁸X uyenni iqqar “Am igaeed ɣar řueřa, iřtef imeħbas uca iwca timewca i iwdan.” ⁹Min iena awař-a “Netta igaeed sennej” myir aqqa netta ɣar umezwar tuđa ihwa-d ɣar řřrufa n tmurt n wadday. ¹⁰Wenni tuđa d ihwan, netta eawed d wenni tuđa igaeeden sennej i marra ijenwan, ħima ad issiweđ marra ɣar řekmařet. ¹¹Uca netta yarra ca d imazanen, ca d imkacafen, ca d imbecaren, ca d imeksawen u ca d imseřmaden, ¹²ħima *nitni* ad kuwnen imqeddasen i řxedmet n tsexxart, i řebni n arrimet n *Lmasih* ¹³ař i d ɣa naweđ marra ɣar umuni n liman d tmusna n

Mmis n Arebbi, ɣar *ššifet n* bnaɗem ikmeɣ, ɣar řqedd n *ššifet tmun n* Lmasih, ¹⁴ħima war nettiři ead d iqubbaniyyen, xmi netwæarren zi tțarf ɣar wennedni am netwaksi s kuř asemmiđ n useřmed s řyecc d teħraymect n iwdan i issakkwađen ɣar uweddar, ¹⁵maca, am netțef di tidett s tayri, ad negma di marra i netta d wenni d azeğif, aqqa-t d Lmasih, ¹⁶i zi tgemma arrimet marra, am tennejru u tetwassmun zi min d as iwcin kuř řemfașeř elahsab řqedd n řxedmet n kuř ijj n ix f i řebni n yixef nnes di tayri.

Tarwa n tfawt

¹⁷Necc qqarey u cehhdey man aya di Arebbi, ħima war teggurem ead amecnaw mammec uyuren inneđni zi řegnus, inni ittxarrašen di řbațeř. ¹⁸Aqqa řeεqeř nsen ibarcen, nitni ggwejen x tudart ak-d Arebbi am ibarraniyyen x ssibbet n tqubbanect i iğan daysen, x ssibbet n řeqsaħet n wuř nsen. ¹⁹Nitni dewřen war tticcin ca, sellmen ixef nsen i ufucceħ, ħima ad ggen marra řexmej s mmezri. ²⁰Maca war iği ammu i tessnem Lmasih, ²¹mařa zeema kenniw tuya tesřam xas uca tetwassřemdem dayes, amecnaw tidett i iğan di Yeccu, ²²belli zi jjiħet n ticři nwem n zic ad tejjem bnaɗem aqđim i ɣa itwassexsaren s nnecwat iyeccen *nnes* ²³uca ad tetwæeddřem zi jdid s arruħ n řeεqeř nwem, ²⁴ad tyarđem bnaɗem n jdid i d itwaxeřqen di *ššifet n* Arebbi di tsegda d tqeddast s tidett. ²⁵X uyenni jjem ixarriqen, ‘siwřem tidett kuř ijj ak-d umqarreb nnes’, minzi neccin d ixfawen iijen i wennedni. ²⁶Xeyyqem, war tteggem ca ddnuħ’, war tejj i ad teyri tfuct x uxeyyeq nwem. ²⁷War tticcem ca amcan i ibři. ²⁸Wi tuya d axewwan, war iqqim ittacar ead, maca ħsen ad igg tcuni s ifassen maħend izemmar ad zzayes iwc i inni iħdajen. ²⁹War d itekk ca wawař ixemjen zeg uqemmum nwem, maca min ișebħen i řebni am mammec ittxeșša, ħima ad tessiwđem nniemet i inni i ɣa isřan. ³⁰War ttessffugmēm ca Arruħ Iqeddsen n Arebbi i zi tetwaxetnem ař ass n ufekki nwem. ³¹Kksem zzaywem marra tarzugi d tefqaħt d lyađab d iyuyyan d uceqqef d marra tuεeffna. ³²Đarfem u ggem taħnunect, samħem i wayawya amecnaw Arebbi eawed aqqa iyfar kenniw di Lmasih.

5 ¹Iřim d imedřaren n Arebbi am iřenjiren ieizzen, ²uyurem di tayri amecnaw uřa d Lmasih tuya ittexs aney, iwca ixef nnes xaney d tayarřt i Arebbi, aqqa-tt d ict n řefwařet tařebřant. ³Maca x tuqeřbit d marra řexmej d řřme€, war xas ittiři bu wawař am mammec icuwwar i imqeddasen, ⁴uřa x ubehdeř niy řřard abuhaři niy taqeřřart war idbišen. Man aya war icuwwar ca, maca aqadi. ⁵Minzi tessnem degga belli uřa d ijj wenni iqeřřben niy issxemmajen niy idemmaeën, aqqa-t d wenni ieëbdden lařnam, war řares teęi tesřart n řwart di tgeldit n Lmasih d Arebbi. ⁶War kenniw iyekkwı řed s wawařen ixwan, aqqa zi man aya d ihekkwa lyaqab n Arebbi x tarwa n řmuęřiyet. ⁷War carrcem ca akidsen, ⁸minzi zic tuya kenniw d taęest, maca aqqa řexxu kenniw d tifawt di Arebbi. Uyurem am tarwa n tfawt, ⁹minzi řyięet n Arruř ittiřin di marra tcuni d tsegda d tidett, ¹⁰am tqeębem min i řa yarđan Arebbi. ¹¹War carrcem ca di řexdayem tibarcanin i war d ittiwyen řyięet, maca řsen ad tent-id tesseđharem. ¹²Minzi min tteggem di tnuffra, aqqa ad zzayes tředřid myir xmi xas i řa tessiwřed waha. ¹³Marra min i řa itwasseđharen zi tfawt, ad d iban, d marra min d ibanen, aqqa-t d tifawt. ¹⁴X uyenni iqqar “Faq cek, a bu yiđeř. Kkar-d zeg imettinen uca ad xak igg Lmasih tifawt.” ¹⁵S uyenni xzarem mliř mammec i řa teggurem, maci am ibuhařiyyen maca am imiřišen, ¹⁶mařend ad tawyem ariqqi i řweqt-a, minzi ussan-a d ieëffanen. ¹⁷War ttiřim d ibuhařiyyen maca fehmem min ixs Arebbi. ¹⁸War ttescaram ca s binu i d ittawyen řar řeqjařet, maca iřim tteemmarem s Arruř, ¹⁹am tessawařem jarawem s isebbiřen d izřan n usemyar d izřan s Arruř, tettięennjem u tettesřiweřwem deg wuř nwem i Arebbi ²⁰am tettqadam zi kuř řweqt x marra i Arebbi Tababat deg yisem n Sidi Yeccu Lmasih, ²¹u tettwađeem ijj i wennedni di tiggwudi zi Arebbi.

Řemřac d ttařwirt n Lmasih d tmesmunt

²²A timyarin, wađeent i yeryazen nkent am mammec tettwađeent i Sidi, ²³minzi aryaz aqqa d azeęif n temyart amecnaw eawed Lmasih d azeęif n tmesmunt uca netta d amsenjem n arrimet. ²⁴Amecnaw tamesmunt tettwađeë i Lmasih amenni eawed timyarin i yeryazen nsent di marra. ²⁵A iryazen, xsem timyarin nwem am mammec tuya ixs Lmasih tamesmunt uca isellem ixef nnes di řřweë nnes, ²⁶řima

ad tt yarr d tamqeddast am d as issizdeg s usird n waman s wawař, ²⁷ħima ad igg tamesmunt qibač i yixef nnes s ueuđi nnebřa abeqqıd niy acebriq, maca ad tiři d tamqeddast u nnebřa řeib. ²⁸Ammu ittxeř ad xsen yeryazen timyarın nsen am arrimet n yixef nsen. Aqqa wenni ittexsen tamıart nnes, aqqa ittexs ixef nnes. ²⁹Uřa d ijj war icarh aysum nnes, maca issecca t, itthawař xas am mammec *itthawař* eawed Lmasih x tmesmunt. ³⁰Neccin d ixfawen n arrimet nnes, n weysum nnes u n iysan nnes. ³¹X uyenni aryaz ad ijj yemmas d babas mađend ad iqgen ęar temıart nnes, ad iřin s tnayen idsen d ict n arrimet. ³²Ssirr-a d ameqqran, maca necc qqarey t zi jjihet n Lmasih d tmesmunt. ³³Mammec mma tusi-d, ad ix s kuř ijj tamıart nnes amecnaw simant nnes uca tamıart ad tweqqar aryaz.

Lwalidin d iħenjiren

6 ¹A iħenjiren, řtaem i lwalidin nwem di Sidi, minzi man aya nican i yeđa. ²“Weqqar babac d yemmac”, aqqa-tt d tawřeyyet tamezwarut s ij n řwaed, ³“ħima ad tiřim mliħ uca ad teddarem ařtas di tmurt.” ⁴Kenniw, a ibabaten, war seařem ca tarwa nwem, maca arebbam ten s usettef u s ugewwed n Arebbi.

Isemyan d aytbab nsen

⁵Kenniw, a isemyan, řtaem aytbab nwem di ddunnit-a s tiggwudi d tarjijit u s řeřfayet n wuřawen nwem, axmi i Lmasih, ⁶war iđi am inni d asen yarıdan qibač i tiřtawin nsen, maca am isemyan n Lmasih, inni itteggem array n Arebbi s wuř, ⁷am txeddmem s řxadar amecnaw i Lmasih, war iđi i iwdan. ⁸Aqqa tessnem mařa din ħed, ismey niy d aħurri, i ęa iggen tařebħant, Arebbi ad ęares yarr eħařsab min igga. ⁹Kenniw, a aytbab, ggem amenni akidsen, war ten ssigggwidem ca. Kenniw tessnem, aqqa Siditwem deg ijenwan war ittegg bu s wudmawen.

Arruđ n řesnaħ n Arebbi

¹⁰Yar umezwaru, a awmaten, meħdem di Sidi u di tzemmar n jjeħd nnes. ¹¹Arđem s marra řesnaħ n Arebbi, ħima ad tessbeddem taħraymect n ibři s. ¹²Aqqa war nettmenyi ca ak-d weysum d idammen, maca ak-d řħukkam d řřulařat d arrayas n tağest n

ddunnit-a (=řweqt-a) uca ak-d arruḥat tišeffanin deg ujenna. ¹³X uyenni arḍem s marra řesnaḥ n Arebbi maḥend ad temeāřam deg wass ašeffan uca ad tbeddem, xmi i ƣa tkemmřem kuřci. ¹⁴Xenni meḥḍem, tbeyssem s tidett, sduřyem idmaren nwem s tsegda, ¹⁵ad iřin iḍaren nwem twaqqnen s řxaḍar i řexbar ašebḥan n řehna ¹⁶am tessduřuyem *ixef nwem* s liman i zi i ƣa tessxesyem marra řřitcat itteḥduduqen s tnessi n ušeffan. ¹⁷Ksim taqebbart n usenjem d ssif n Arruḥ i iğan d awař n Arebbi ¹⁸am tettzağam řebda di Arruḥ s marra tažağit d ddeawi, am teḥḍam man aya simant nnes s marra řřbar d ddeawi di řřwee n marra imqeddasen ¹⁹uřa di řřwee inu, ḥima Arebbi ad ayi igg awař maḥend ad arezmey aqemmum inu s teryast ḥima ad ssaregbey ssirr n řexbar ašebḥan, ²⁰i zi necc d amsekki s snaseř, ḥima ad xas ssiwřey s teryast am mammec icuwwar ad ssiwřey, ²¹ḥima ad tessnem mammec i ƣa yiři umeddur inu mixef d awem i ƣa ixebbar Ticikus marra. Aqqa netta d uma ieizzen d amsexxar ašdiq di Arebbi. ²²Aqqa ssekkey t-id i man aya simant nnes, ḥima ad tessnem ameddur nney uca ḥima ad daywem yegg uř.

Aseğem aneggaru

²³Řehna d tayri s liman zi Arebbi Tababat u zi Sidi Yeccu Lmasiḥ ad iřin ak-d tawmat. ²⁴Nniemet ad tiři ak-d marra inni ittexsen Sidi Yeccu Lmasiḥ nnebřa řyecc.

Tabrat n Bulus i Ifilibbiyen

Aseġem

1 ¹Bulus d Timutiyyu, isemyan n Yeccu Lmasiħ, i qae imqeddasen di Yeccu Lmasiħ inni iġan di Filibbi ak-d imeħdayen d imseyyaren n tsexxart. ²Nniemet d řehna ad kiwem iřin zi Arebbi Babatney u zi Sidi Yeccu Lmasiħ.

Aqadi d tazagħit

³Meřmi mma fekkarey daywem, ttqadiy Arebbi inu ⁴řebda di kuř tazagħit inu, am ttzagħiy i kenniw marra s řefraħet ⁵x tmunt nwem ak-d řexbar ařebħan zeg wass amezwaru ař iđa. ⁶Aqqa ttiqqeġ belli wenni daywem ibdan řxedmet iřebħen, ad tt ikemmeř ař ass n Yeccu Lmasiħ. ⁷Icna ayi ad fekkarey daywem marra ammu, minzi aqqa kenniw ġari deg wuř inu uca kenniw marra tcarcem akidi di nniemet inu xmi ġiġ di snaseř uřa xmi xafi i ġa awteġ u xmi i ġa đemney řexbar ařebħan. ⁸Minzi Arebbi d aceħhad meħař kenniw weħħceġ s wuř n Yeccu Lmasiħ. ⁹Man aya i ttzagħiy belli tayri nwem ad tfeyyed ařtas s wařtas di tmusna d qae řefħamet, ¹⁰ad třemdem maħend ad tfarzem, ħima ad tiřim teqqurem u nnebřa řeib i wass n Lmasiħ, ¹¹teccurem s řyiġet n tsegda i d ikkin zi Yeccu Lmasiħ i ueuġi d usemyar n Arebbi.

Snaseř n Bulus arnint di tuzeggart n řexbar ařebħan

¹²A awmaten, necc xsey ad tessnem belli timesřayin i d ayi imsaren, arnint ead di tzuggart n řexbar ařebħan, ¹³ař d iban i qae inni di taddart n ccrae u i qae řbaqi, belli necc di snaseř x ssibbet n Lmasiħ ¹⁴uca azyen ameqqran n tawmat di Sidi, umi ġiġ di snaseř, idweř ġarsen ttiqqet ħima ad ssiwřen awař n Arebbi s ufeyyed ktar, nnebřa tiggwudi. ¹⁵Waxxa ca zzaaysen ttbarrħen Lmasiħ zi řeħsed d umenyi, maca ca nneđni eawed zi nneyyet tecna. ¹⁶Nitni ttbarrħen Lmasiħ s umcubbec maci nican, ttexsen ad xafi arnin řeħřart i snaseř inu di řeħbes, ¹⁷maca inneđni tteġgen tt zi tayri, ssnen belli aqqa wejdey ħima ad wteġ x řexbar ařebħan. ¹⁸Min i ġa ixsaren qae?

Ma ammu niy amenni, waxxa s wudem waha niy s tidett, Lmasiḥ itwabarreh, x uyenni farḥey, wah, ad farḥey εawed. ¹⁹Minzi ssney aqqa man aya ad issiwed aṣ asenjem inu s tzaḡit nwem d uεawen n Arruḥ n Yeccu Lmasiḥ ²⁰x řeḥsab n uraji ameqqran d usitem inu belli x walu war ttendimey ca maca s kuř taryast, amecnaw řebda uṛa d řexxu, ad itwassemyar Lmasiḥ di arrimet inu, mma s tudart niy s řmewt. ²¹Minzi tudart i necc d Lmasiḥ uca řmewt d arbeḥ. ²²Maca maṛa εad ddarey deg weysum, aqqa man aya i necc d řyiḡet zi řxedmet. εad war ssiney min i ya xḍarey, ²³aqqa-yi jar tnayen n iyezdisen. Dayi mmezri maḥend ad raḥey ad iṛiy ak-d Lmasiḥ, minzi man aya qaε ḥsen. ²⁴Maca aḡimi deg weysum ittxeřε εad ktar di řtweε nwem. ²⁵Řexxu řami twassqeneey, ssney belli ad qqimey uca ad qqimey yarwem marra i řefḍer u i řefraḥet n liman nwem, ²⁶ḥima asemyar nwem zzayi ad ifeyyed di Lmasiḥ, xmi i d ya yasey yarwem εawed. ²⁷Ittxeřεa waha ad tuyurem s uweqqar i řexbar asebḥan n Lmasiḥ, ḥima, xmi i d ya yasey uca ad kenniw zarey uṛa xmi i ya yabeḥ uca ad xawem sṛey, ad tbeddem nican deg ijj n arruḥ u s ijj n řεemar, ad tjeḥdem akidi di řtweε n liman n řexbar asebḥan, ²⁸uca war tteggwedem ca zi řeedyan nwem εemmarř. Man aya d aεeḡem i nitni yar uhellek, maca i kenniw yar usenjem. ²⁹Minzi aqqa immewc awem di řtweε n Lmasiḥ, war iḡi ad dayes tamnem waha maca εawed maḥend ad twamarrtem di řtweε nnes, ³⁰minzi yarwem amenyi d ijjen i d ayi tezzrim uca řexxu tesřim aqqa-t dayi.

Awaḍee n Lmasiḥ

2 ¹Maṛa din ca n ucejjeε di Lmasiḥ, maṛa din ca n ufewwej i d ikkin zi tayri, maṛa din ca n tmunt n Arruḥ, maṛa din ca n teḥnunct d areḥmet, ²kemmřem řefraḥet inu umi i ya imun array nwem, ad yarwem tiři tayri d icten uca ad tiřim s dmam d uxarrař d ijjen. ³War tteggem ca uṛa d ict n řḥajet s umcubbec niy zi tuffet ixwan, maca ejj ad iweqqar ijj wennedni ktar zeg ixef nnes s uwaḍee. ⁴War ixezzar uṛa d ijj yar tmesřayin nnes waha, maca kuř ijj ad ixzar εawed yar tmesřayin n innedni. ⁵Ad daywem tiři nneyyet i tuya di Lmasiḥ Yeccu, ⁶wenni, umi iḡa di řřifet n Arebbi, war iḥsib ca d tuceffra umi t tuya am Arebbi d ijjen, ⁷maca issexwa ixef nnes, iki

ššifet n ismey, idweř am iwdan. ⁸Aqqa ittwař di ššifet n bnađem, isswađeε ixef nnes uca idweř iřtaε ař řmewt, ař řmewt n ššalib. ⁹X man aya issgaεeed it Arebbi qaε sennej uca iwc as isem sennej i kuř isem, ¹⁰ħima deg isem n Yeccu ad ađaren marra ifadden n inni iđan deg ujenna u x tmurt u sadu tmurt, ¹¹u ħima ad iched kuř iřes belli Yeccu Lmasiħ d Sidi i uεuđi n Arebbi Tababat.

Tifawin di ddunnit,

¹²X uyenni, a imeizzen inu, am tuđa tetteřtaεem řebda, war iđi waha xmi ĥđaređ, řexxu ead ktar xmi řabey, xedmem i usenjem nwem s tiggwudi d tarjijat, ¹³minzi Arebbi d wenni i daywem ixedđmen min i řa texsem u min i řa teggem i arđa nnes. ¹⁴Ggem marra nnebřa řeekaset u nnebřa amcubbec, ¹⁵ħima ad tiřim nnebřa řeib u nnebřa taxmuji, tarwa n Arebbi nnebřa ađřam di řwest n jjiř iεewwjen d ifaryen, ad tceceεem jarasen am tifawin di ddunnit, ¹⁶am tetteřřfem deg wawař n tudart ħima ad řari yiři asemyar deg wass n Lmasiħ uca war uyuređ niđ xedmeđ bařeř. ¹⁷Maca mařa ttetwaruceđ *am ict n tedħiyet n tsssit* x řarřt u x tkehant n liman nwem, ad farħey εawed uca ad arecqeđ akidwem marra. ¹⁸X uyenni farħem uca tfarħem akidi.

Timutiđu d Ibafruditus

¹⁹Necc ssitimeđ di Sidi Yeccu, ad awem-d ssekkey Timutiđu deđu, ħima ad iřiđ x řxađar inu xmi i řa ssney amedđur nwem. ²⁰Aqqa war řari uřa d ijj s nneyyet am netta, itticc taynit nnes i timesřayin nwem nican, ²¹minzi marra innedni yarezzun di min nsen, war iđi di min iđan n Yeccu Lmasiħ. ²²Kenniw tessnem taqeđebt nnes, belli tuđa ixedđem akidi di řexbar ařebħan amecnaw aħenjir řar babas. ²³Netta d wenni ssitimeđ ad ssekkey deđu, xmi i řa zaređ mammeç i řa iffey umedđur inu. ²⁴Maca ttiqqeđ di Arebbi, belli εawed necc simant inu ad d aseđ deđu. ²⁵Maca ittřiř ayi belli tuđa ittxeřř ad d awem ssekkey Ibafruditus, uma d uxedđam d umjahed akidi, maca netta εawed d amazan i itwassekken zwaywem d amsexar nwem di min ĥđajey. ²⁶Minzi tuđa iweħħec kenniw marra ařtaš uca tuđa iksi s wemnus minzi kenniw tesřim belli tuđa ihřec. ²⁷Tuđa ihřec ař řmewt, maca Arebbi tuđa yarħem it, war iđi netta waha,

aħeqqa uħa d necc, ħima war ħari ittiħi ufeqquħ x ufeqquħ. ²⁸S uyenni ssekkey t s tazzħa aħħas, ħima, xmi t i ħa tħarem, ad tfarħem eawed uca ad dayi yiħi drus n wemnus. ²⁹X uyenni qeħrem t di Sidi s marra řfraħet, weqqarem inni iħan am wanita, ³⁰minzi x ssibbet n řxedmet n Lmasiħ, tuħa iqarreb ħar řmewt am isebbeř tudart nnes maħend ad ikemmeř min ineqqħen di tkehhant nwem i necc.

Ađfar n tħayit n Arebbi di Lmasiħ

3 ¹Ead, a aytma, farħem di Arebbi. War xafi yewear ad awem ariħ timesřayin-a tawaħa nneđni uca ħarwem daysent d řaman. ²Ĥđam ixef nwem zeg yiħan, ĥđam zeg ixeddamen ieffanen, ĥđam zeg uqarřu. ³Minzi neccin d axtan, neccin inni ixeddmen i Arebbi s Arruħ n Arebbi, inni issemyaren di Lmasiħ Yeccu uca war ttiqqen ca deg weysum, ⁴waxxa necc ħari ad ttiqqeħ deg weysum eawed. Maħa ittyiř i ĥed ad ittiqq deg weysum, necc ktar: ⁵aqqa-yi d amextan zeg wami ħari tmenya n wussan, zi řgens n Israyil, zeg ayt n Binyamin, necc d Aeibrani zeg Ieibraniyyen, zi jjihet n ttawrat necc d Afarisi, ⁶zeg uyezdís n cđaret tuħa darrceħ x tmesmunt n Lmasiħ, zeg uyezdís n tsegda tenni di ttawrat aqqa-yi nnebħa řeib. ⁷Maca min tuħa ħari arbeħ, aqqa ggiħ t d taxessart x ssibbet n Lmasiħ. ⁸Wah nican, necc ggiħ eawed marra d taxessart minzi tamusna n Lmasiħ Yeccu, Sidi inu, sennej i man aya marra. X ssibbet nnes tuħa necc xessareħ kuřci, ggiħ t amecnaw afrad ħima ad arebħeħ Lmasiħ. ⁹maħend ad twafeħ dayes, war iħi s tsegda n ixef inu tenni zi ttawrat, maca s tenni zi liman n Lmasiħ, aqqa-tt d tasegda tenni zi Arebbi s liman, ¹⁰ħima ad t ssney netta d jjeħd n tnukra nnes uħa d aeacar deg uweddeb nnes, xmi i ħa dewřeħ amecnaw netta di řmewt nnes, ¹¹ħima s ca n webrid ad awđeħ ħar tnukra zeg imettinen. ¹²Necc war ttiwiđeħ niħ twakemmřeħ ead, maca gemmareħ i man aya, ħima, maħa ieeddeř, ad awđeħ, minzi eawed Lmasiħ Yeccu yiweđ-d ħari. ¹³A awmaten, war d ayi ittyiř aqqa řřfeħ t, maca tteggeħ ict n řħajet, ttuħ min awarni ayi, ad sswizzdeħ ixef inu ħar min din zzati, ¹⁴uca gemmareħ s jjeħd ħar lyarad, ħar arbeħ n tħayit n Arebbi, tenni zi sennej di Lmasiħ Yeccu. ¹⁵S uyenni, meħař man neħa nekmeř, ad ħarney tiři nneyyet-a uca maħa ħarney nneyyet nneđni, aqqa Arebbi ad awem isscen man aya eawed. ¹⁶Maca ař mani mma niweđ,

xenni ad nuyur ełahsab řqasida d icten, ejjet ad iřin ixariřšen nney d ijjen. ¹⁷Đfarem ayi-d marra, a awmaten, ksim tiweřřaf i yinni yuyuren ammu eawed, am mammec řarwem d lmatal (=amedya) dayney. ¹⁸Aqqa ařřas uyuren am řeedyan n řřalib n Lmasiř, nniř awem tt ařřas n imuren, eawed nniř tt s imetřawen. ¹⁹Aneggaru nsen d ahellek, arebbi nsen d aeedis uca aeuři nsen d abehdeř nsen. Nitni ttfekkaren di tmesřayin n ddunnit. ²⁰Maca neccin d imezday deg ijenwan i zzaysen nettraja eawed Sidi Yeccu Lmasiř, Amsenjem, ²¹wenni i řa ibeddřen arrimet n tmurt, řima ad tedweř amecnaw arrimet n ueuři nnes x řehřab n jjehd i zi izemmar ad yarr sadu iman nnes marra min iřan.

4 ¹Iwa, a awmaten ieizzen inni i weřřcey, řefrařet d temrist inu bedden nican di Sidi, a imeizzen. ²Necc ttcejjeey Uwudiya d Sintici mařend ad imun array nsent di Sidi. ³Wah, ttettarey eawed zzayek, a ameddukeř ařdiq inu, ad tent teawned. Nitenti mmenřent ak-d uyezdis inu x ssibbet n řexbar ařebřan, ak-d Klimens d ixeddamen inneđni inni akidi, inni ismawen nsen aqqa-yen deg wedlis n tudart. ⁴Farřem řebda di Sidi. Tawařa nneđni qqarey ‘Farřem!’ ⁵Ad tiři řeđrafet nwem tetwassen řar iwdan marra. Arebbi aqqa yudes. ⁶War kessim ca s wemnus x walu, maca ad yiři marra min tettarem, itwassen řar Arebbi s tzařit d tkessit n řmeeruf ak-d uqadi. ⁷Uca řehna n Arebbi i iedun marra řefřamet ad iřđa uřawen d ixarriřen nwem di Lmasiř Yeccu. ⁸X min iqqimen, a awmaten, marra min iřan d tidett, marra min iqquren, marra min iseggden, marra min izdigen, marra min ieizzen, marra min řar iřa řřess ařebřan, uca mařa din ca n řefdeř niř ca isdaheřen ccan, xarřem dayes. ⁹Min teyřim u tqebřem, min teřřim u teyřim dayi, ggem t. Uca Arebbi n řehna ad kiwem yiři!

Awař d useřem aneggaru

¹⁰Aqqa farřey ařřas di Sidi umi ařřisef nwem akidi itwařeqqem eawed am tuya tfekkarem dayi, maca war tufim ca lfurřa. ¹¹War tt nniř, minzi necc řwajey ca, minzi řemdey ad qeneey mammec mma d tusa. ¹²Necc zemmarey ad qawsey uca aqqa ssney umi qqaren afeyyed. Manimma u di marra aqqa řemdey ajiwen d řaz

uŕa d tiyawant d řeyben. ¹³Qeddey qaε zi Lmasiř wenni d ayi iwcin jjehd. ¹⁴Waxxa amenni mliř řami d ayi tewcim afus di řeřart inu. ¹⁵Tessnem εawed simant nwem, a Ifilibbiyyen, belli řar umezwaru n řexbar ařebřan umi d ffeyę zi Masiduniya, uŕa d ict n tmesmunt war teggi akidi řeřsab x min wcin d min ksin, myř tenni nwem waha. ¹⁶Minzi εawed di Tissalunika tessekkem ayi-d i řeyben inu, ij n umur u ij n umur nneđni.

¹⁷War arezzuy timewca, maca arezzuy řyięet tenni iwesseen ařřas di řeřsab nwem. ¹⁸Maca řari kuřci s zziyada. Aqqa ccureę umi księ zi Ibafruditus min d ayi tessekkem: ict n řefwařet ittfulen d tayarřt yarıđan qibač i Arebbi. ¹⁹Maca Arebbi inu ad issjiwen marra řeyben nwem εlařsab agra nnes deg ueuęi i ięan di Lmasiř Yeccu. ²⁰Aqqa i Arebbi Babatney ad řares yiři ueuęi i řebda qaε. Amin.

²¹Seęmem x kuř amqeddas di Lmasiř Yeccu. Awmaten inni akidi ttseęamen xawem. ²²Aqqa marra imqeddasen ttseęamen xawem, amezwaru inni ięan zi taddart n qayřar.

²³Nniemet n Sidi Yeccu Lmasiř ad tiři akidwem marra. Amin.

Tabrat n Bulus i Ikulussiyyen

Aseġem

1 ¹Bulus, amazan n Lmasiħ Yeccu eħaħsab min ixs Arebbi d Timutiyyu d tawmat, ²i wawmaten imqeddasen d iħdiqen di Lmasiħ inni iġan di Kulussi: nniemet d řehna ad kiwem iřin zi Arebbi Babatney u zi Sidi Yeccu Lmasiħ!

Aqadi d tzaġit

³Řebda, mařa nezzuġ xawem, nettqada Arebbi Tababat n Siditney Yeccu Lmasiħ, ⁴umi nesřa x liman nwem di Lmasiħ Yeccu uřa x tayri nwem i marra imqeddasen ⁵x ssibbet n usitem i d awem isswejden deg ijenwan. Aqqa tizzarem tesřam xas x *usitem nni* zeg wawař n tidett n řexbar ařebħan ⁶i d yusin řarwem, am mammec d yusa řar ddunnit marra uca ittawi-d řyiġet uca igemma, aqqa dinni eawed jarawem zeg wass umi tt tesřim u tessnem nniemet n Arebbi s tidett, ⁷am mammec tfehmem zeg Ibafras, wenni d amsexxar ieizzen akidney uřa d amsexxar ařdiq n Lmasiħ i kenniw, ⁸wenni i d aney issargben x tayri nwem di Arruħ. ⁹X uyenni, uřa d neccin, zeg wass umi nesřa x man aya, war nessbedd ca tzaġit xawem, nettar ad tdewřem teccurem s tmusna n tmexsa nnes di marra tiyit d řefhamet n Arruħ, ¹⁰ħima ad tuyurem am mammec isdaheġ i Sidi maħend ad as tarđam di marra, ad d tawyem řyiġet di marra řexdayem tiřebħanin uca ad tegmam di tmusna n Arebbi, ¹¹ħima ad daywem itwagg marra jjeħd eħaħsab tizemmar n ueuġi nnes maħend ad řarwem yiři marra řřbar d ttasie n řxađar s řefrařet, ¹²am tqadam Tababat tenni i d aney isswejden ħima nzemmar ad ncarc di řwart n imqeddasen di tfawt, ¹³wenni i d aney issenjmen zi řřulťa n taġest uca issmuři aney řar tgeldit n Mmis n tayri nnes, ¹⁴wenni dayes řarney afekki d weyřar n ddnub.

Lmasiħ d řřifet n Arebbi

¹⁵Netta d řřifet n Arebbi i war nettwiři ca, Mmis amenzu x marra min itwaxeřqen, ¹⁶minzi dayes-d itwaxřeq qaē min iġan deg ijenwan

d min iġan di tmurt, min nettwařa d min war nettwiři ca: řekrasi n ijeđiden niy tiřeđadiń niy řhukkam uřa d řřulařat, marra min iġan aqqa itwaxřeq-d zzayes u i netta. ¹⁷Netta tuřa-t qbeř marra min iġan uca marra min iġan, aqqa-t dayes. ¹⁸Netta d azeđif n arrimet tenni iġan d tamesmunt. Netta d amezwar, Mmis amenzu zeg imettinen, řima ad yiři netta d amezwar di kuřci. ¹⁹Minzi tuřa yarđa marra aemmar ad izdey dayes ²⁰mařend ad zzayes isseřřeř marra min iġan ak-d yixef nnes, ammu min iġan di tmurt amenni min iġan deg ijenwan, am igga řehna s idammen n řřalib nnes. ²¹Kenniw inni tuřa iggwejen qbeř am ibarraniyyen d řeedyan deg ixarriřen *nwem* elašab řexdayem *nwem* tieeffanin, aqqa netta isseřřeř kenniw řexxu ²²di arrimet n weysum nnes s řmewt, řima ad kenniw issbedd qibač nnes d qibač imqeddasen, nnebřa mma ad daywem itwaf uřa d ijj n řeib niy uřa d ict n taxmuji, ²³mařa teqqimem tbeddem, tcebbarem nican di liman, war tsemmřem ca deg usitem n řexbar ařebřan i teřřim, *linjil* i zi itwabarreř řar marra min d itwaxeřqen sadu ujenna, *linjil* i zi dewřey necc, Bulus, d amsexxar.

Řxedmet n tsexxart n Bulus i tmesmunt n Lmasiř

²⁴Řexxu aqqa-yi farřey, am kessiy tamara xawem uca ttkemmřey deg weysum inu min iqqimen zi řeřřart n Lmasiř i arrimet nnes tenni d tamesmunt ²⁵i zi dewřey d amsexxar elašab awekkeř i d ayi immewcen xawem zi Arebbi, řima ad ikemmeř awař n Arebbi. ²⁶D wa d ssirr i tuřa innufaren di marra ikuden n řweqt d jjiřat, maca itwannurzem řexxu i imqeddasen nnes, ²⁷inni umi ixs Arebbi ad asen isscen igerwan n ueuđi n ssirr-a jar řegnus wenni iġan d Lmasiř daywem, asitem n ueuđi. ²⁸Aqqa nettbarreř zzayes, řami neeřem i kuř bnađem uca nesseřmed kuř bnađem di marra tiyt, řima ad nessbedd kuř bnađem nican qibač i Lmasiř. ²⁹I man aya umi xeddmey eawed am ttmenyiř s jjeđd nnes wenni ixeddmen dayi s jjeđd.

2 ¹Minzi xsey ad tessnem mečarř d ameqqran amenyi i tteggey xawem d x yinni di Layudikiya d x marra inni war řrin ca uđem inu deg weysum, ²řima ad yuđef ufewwey deg wuřawen nsen, ad iřin munen ak-d wayawya di tayri ař i řa yawđen řar qaę igerwan,

ad iřin ccuren s řefhamet, ĥima ad ssnen ssirr n Arebbi d Tababat d Lmasiř. ³Aqqa dayes nnuffaren marra řeknuz n tiřit d tmusna.

Aeřam zi tyuri issxarriqen

⁴Man aya qqarey t, ĥima uřa d ijj war kenniw iyekkwı ca s wawařen izewwqen. ⁵Waxxa aqqa-yi řabey zi jjiřet n arrimet, nican aqqa-yi akidwem zi jjiřet n arruř uca farĥey am ttwařıy asetting d liman nwem nican di Lmasiř. ⁶X uyenni, umi tqebřem Lmasiř, Yeccu Sidi, uyurem dayes, ⁷am tewtim izewran u twabnam dayes uca ad tafem ađman di liman am mammec twassřemdem mařend ad tiřim tettfeyydem s uqadi. ⁸Xzarem uřa d ijj war kenniw iyekkwı ca s lfelsafa niy s ixarriqen ixwan eľařsab tubbart n iwdan, eľařsab timesřayin timezwura n ddunnit, war ięi eľařsab Lmasiř. ⁹Minzi dayes izeddey qaę řekmařet n Arebbi di řřifet n arrimet ¹⁰uca aqqa teęam tkemmřem dayes, deg wenni d azeęif x qaę řeĥkamet d řřuľa. ¹¹Aqqa tetwaxetnem dayes eawed s ij n wextan, war ięi s ifassen, umi ikkes zwaywem arrimet n ddnub n weysum s wextan n Lmasiř ¹²am kides tetwaneđřem deg useyđas i di tetwassnekkarem eawed s liman di jjeđ n Arebbi wenni it-id issnekkaren zeg imettinen. ¹³Umi tuęa kenniw d imettinen di řmuęřıyyet u di nnebřa axtan n weysum nwem, aqqa yarr-d kenniw řar tudart akides umi d aney iřfar marra řmuęřıyyet nney ¹⁴uca aqqa imseř tabrat n tenfuč tenni d aney ittehmen s tweřřa nnes, aqqa iksi tt zi řweřt am tt isemmar x řřalıb. ¹⁵Aqqa ikkes řesnaĥ i řeĥkamat d řřulařat, issedřar iten břayřay am xasen ięelleb ammu. ¹⁶Xenni war tejjim ad kenniw iĥkem uřa d ijj, niy di macca uřa di tssesit, niy deg wussan n řeeyudat uřa deg wass n uyur n jdid niy deg wussan n ssebt. ¹⁷Marra tina d tiři n min i d řa yasen, maca arrimet nettat n Lmasiř. ¹⁸War tejjim ĥed ad awem yacar řajar nwem umi d as yarđa awađeę d uebad n lmalakat, ittadef di min war iřri, ittuff bařeř s imin nnes i ięan eľařsab aysum, ¹⁹am war ittcebbar ca řar uzeęif i zi i řa tgemma qaę arrimet s řemyaret i d as itticc Arebbi, am xas ttessennaden u ttcedden řemfařeř d iseywan nnes. ²⁰Mařa temmutem ak-d Lmasiř i timesřayin timezwura n ddunnit, mayemmi twađeem i tewřeyyat am mammec teddarem ead di ddunnit, ²¹'war tĥada, war tqasa, war tĥarrec!', ²²aqqa-tent d timesřayin ad weddarent am twassxedment,

aqqa-tent ełahsab tiweřsa d tyuri n iwdan. ²³Aqqa timesřayin-a tbanent axmi řarsent udem n tiyit, aqqa-tent amecnaw ij n ddin ggin t nitni uca řarsent *udem n uwađe* d řeqsařet x arrimet, maca war xasent bu řqimet, aqqa-tent i tiyawant n weysum *waha*.

Arzum min iřan sennej mani iqqim Lmasiř

3 ¹Maca mařa tetwassnekkarem-d ak-d Lmasiř, xenni arzum min iřan sennej, mani iqqim Lmasiř x ufusi n Arebbi. ²Eeqřem min iřan sennej, war iři min iřan di tmurt, ³minzi kenniw aqqa temmutem uca tudart nwem tennuffar ak-d Lmasiř di Arebbi. ⁴Xmi i d řa iđhar Lmasiř, wenni iřan d tudart nney, řexdenni uřa d kenniw ad kides-d teđhareme deg ueuři. ⁵S uyenni nyem iyezdisen *n arrimet* nwem inni x tmurt: tuqeřbit, řexmej, acahi, nnecwat tieeffanin, řtmee d wenni d aeabad i lařnam. ⁶X ssibbet n uya ad d yas lyadađ n Arebbi x ayt n řmuేశiyyet. ⁷Uřa d kenniw tuřa teggurem ammu zic, umi tuřa kenniw teddarem *ead* di tmesřayin nni. ⁸Maca řexxu eawed kenniw tessarsem man aya marra x uyezdise: axeyyeq d tefqařt d tuేశeffna, aceqqef d wawařen ixemjen zeg uqemmum nwem. ⁹War sxarriqem ca x wayawya umi tessarsem řar uyezdise bnađem aqđim ak-d řexdayem nnes ¹⁰u tyarřdem s wenni d jdiđ, wenni ittbeddařen řar tmusna tmun ełahsab řřifet n wenni it-id ixerřen. ¹¹Dayes war iři Ayunani niy Uday uřa d axtan niy nnebřa axtan uřa d abarrani niy Askit, uřa d ismey niy řurr, maca Lmasiř d kuřci di marra. ¹²Xenni, am kenniw ixđar Arebbi d imqeddasen d imeizen, arđem s teřnunect di daxeř uřa s řeđrafet d uwađe d temhint d ttasi e n řxađar, ¹³uca mařa ca n yijjen řares acetci x wenneđni, qebřem u samřem i wayawya. Am mammec d awem iřfar Lmasiř, ggem kenniw amenni eawed. ¹⁴Sennej i marra timesřayin-a, arđem tayri tenni d txadent n řekmařet. ¹⁵Ad iřkem řehna n Lmasiř deg wuřawen nwem i wenni umi d třayam deg ict n arrimet. Farřem s uqadi. ¹⁶Awař n Lmasiř ad daywem izdey s wařřas, řremdem uca eeřmem ijj wenneđni di marra tiyit, am tyennajem isebbiřen d izřan n usemyar d izřan s Arruř i Sidi ak-d nniemet deg wuřawen nwem. ¹⁷Marra min tetteggem s wawař niy s řxedmet, ggem t s isem n Sidi Yeccu, am zzayes tettekkarem Arebbi Tababat.

Tiwešša i tudart n imasihiyyen

¹⁸A timɣarin, dewřent sadu iryazen nkent am mammec d ittas ak-d Sidi. ¹⁹A iryazen, xsem timɣarin nwem, war ttqeshem daysent. ²⁰A iħenjiren, ggem array i lwalidin nwem di marra, minzi man aya yareṭṭa i Arebbi. ²¹A ibabaten, war ttdarreccem ca x tarwa nwem, ħima war d asen tettraħ teryast. ²²Kenniw, a isemyan, ggem array i inni iħan d aytbab nwem eħaħsab aysum di marra, war ttsexxarem ca i tiṭṭawin n iwdan amecnaw inni ixsen ad arđan iwdan, maca *sexxarem* s řešfayet n wuř am tetteggwedem Arebbi. ²³Qaε min i ħa teggem, ggem t s wuř, axmi i Sidi, maci i iwdan. ²⁴Kenniw tessnem belli ad teksim řexřař n řwart zi Sidi. Aqqa tettegsexxarem i Sidi Lmasiħ. ²⁵Minzi wenni ittegggen řyecc, ad iṭṭef řyecc i yegga uca war din bu řfarz n bñadem.

4 ¹A aytbab, wcem isemyan nwem min iħan iseggden u nican, aqqa tessnem belli εawed kenniw ħarwem Bab deg ujenna. ²Šbarem di tzağit maħend ad teħdam dayes s uqadi, ³am tettegzağam εawed i neccin, ħima Arebbi ad aney yarzem tawwart i wawař, ħima ad nessiweř x ssir n Lmasiħ, wenni umi ġiħ εawed *d amehbus* di snaseř, ⁴ħima ad t ssaregbey am mammec i xas icuwwar wawař. ⁵Uyurem di tiyit ak-d yinni n barra, am tarebbħem řweqt amen tekmeř. ⁶Ad yiři wawař nwem řebda s nniεmet, meğħem t s tmeğaħt, ħima ad tessnem min zi i ħa tarrem x kuř ijjen.

Awař d useğem aneggaru

⁷X tmesřayin inu marra ad kenniw issargeb Ticikus, uma iεizzen d umsexxar ařdiq d umsexxar akidi di Sidi. ⁸S uyenni ssekkey t ħarwem, ħima ad issen timesřayin nwem uca ad daywem igg uř, ⁹uca ssekkey t ak-d Unisimus, umatney ařdiq iεizzen, wenni iħan d ijjen zzaywem. Nitni ad kenniw ssaregben qaε umeddur danita. ¹⁰Aristarxus wenni di řehbes akidi, ittseğam xawem, d Marku, ayyaw n Barnabas wenni x teksim kenniw tiwešša - mařa yusi-d ħarwem, qebřem t -, ¹¹d Yeccu, qqaren as Yustus, wenni iħan zeg wextan. Nitni weħdsen d ixeddamen akidi i tgeldit n Arebbi uca gggin dayi uř. ¹²Ittseğam-d xawem Ibafras, wenni d ijjen zzaywem, aqqa-t d ismey n Lmasiħ. Aqqa netta ittedεa awem řebda di tzağit

nnes s jjehd, ħima ad tbeddem nican, ad tiřim teccurem s marra min ixs Arebbi. ¹³Minzi cehhdey xas, aqqa netta ařas i xawem iksi uřa x yinni di Layudikiya d yinni di Hirabulis. ¹⁴Ittseğam-d xawem Luka, ađbib ieizzen, d Dimas. ¹⁵Seğmem x wawmaten inni iğan di Layudikiya, x Nimfas u x tmesmunt di taddart nnes. ¹⁶Xmi i ya twassyar tebrat-a jarawem, xenni ħdam ad twassyar eawed di tmesmunt n llayudikiyyen uca ad tyarem kenniw eawed tenni zi Layudikiya. ¹⁷Ini i Arxibbus ‘Ĥda ad tkemmred řxedmet n tsexxart i teksid zi Sidi’. ¹⁸Sřam uriy t s ufus inu, zi Bulus. Eeqřem x snaseř inu. Nniemet ad kiwem tiři. Amin.

Tabrat Tamezwarut n Bulus i Itissalunikiyyen

Aseğem d uqadi

1 ¹Bulus d Silwanus d Timutiyyu i tmesmunt n Itissalunikiyyen di Arebbi Tababat u di Sidi Yeccu Lmasih, nniemet d řehna ad kiwem iřin! ²Aqqa netqada Arebbi zzaywem marra řebda, xmi kenniw nettiđar di tzađitin nney, ³nettfekkar řebda di řxedmet n liman nwem u deg utamar n tayri d řřbar n usitem di Sidi Yeccu Lmasih zzat i Arebbi Babatney ⁴uca nessen, a awmaten iezzen, belli kenniw tetwaxđarem zi *Arebbi*, ⁵minzi řexbar ařebhan nney war d řarwem yiweđ s wawařen waha, maca uřa s jjeħd, s Arruħ Iqeddsen uca s uemmar ameqqran. Aqqa tessnem mammec d aney tuya jarawem di řtwee nwem. ⁶Uca kenniw tdewřem d imedřaren zzayney uřa zi Arebbi, uca, umi xawem tekka řeřart tameqqrant, teřfem deg wawař s řefraħet n Arruħ Iqeddsen, ⁷uca ammu tdewřem d amedya i qae ayt n Masiduniya d ayt n Axaya. ⁸Minzi řexbar n wawař n Arebbi aqqa iffey-d zzaywem, war iđi di Masiduniya d Axaya waha, maca liman nwem di Arebbi idweř itwassen tanya di marra imucan uca nnehřa mma nessiweř xas ead, ⁹minzi nitni s yixef nsen eawden aney, mammec tuya tarezmem aney tawwart uca mammec d tdewřem zi lařnam (=’irebbiten’ n ukeccuđ niy n wurey niy n ict n řħajet nneđni) ħima ad tsexxarem i Arebbi iddaren wenni d tidett ¹⁰uca ad trajam Mmis zeg ijenwan, wenni d issnekkar zeg imettinen, Yeccu, wenni i d aney i ya issnejmen zi lyađab i d řa yasen.

Tasexxart n Bulus di Tissaluniki

2 ¹Maca uřa d kenniw simant nwem, a awmaten, tessnem belli adaf nney wenni d řarwem negga, war tuyi iđa bařeř. ²Maca, waxxa tuya xaney ikka uweddeb d řħagra di Filibbi qbeř, am mammec tuya tessnem, aqqa nbarreħ awem řexbar ařebhan n Arebbi s teryast di Arebbi u s umenyi ameqqran. ³S minzi aeřam nney war iđi ca zeg uxeřtu niy zi řexmej uřa ak-d teřraymect. ⁴S řeeks, am d aney iħesb Arebbi nican ařami d aney iwekkeř řexbar ařebhan, x uyenni ammu i nessawař, war iđi i arđa n iwdan, maca i arđa n Arebbi wenni iqeğben

uřawen nney. ⁵Minzi  emmarř war tuyi nettegg tiqedduhin, aqqa kenniw tessnem tt, uřa war nesseduři ca  tme  nney, Arebbi aqqa-t din! ⁶War tuyi narezzu  euđi n iwdan uřa zzaywem uřa zeg innedni, waxxa tuya nzemmar ad negg ixef nney jarawen am imazanen n Lmasih. ⁷Maca tuya-ney d ihninen akidwem, am ict n tyemmat ittegggen řxar deg ihenjiren nnes. ⁸Am tuya-ney nemmezri daywem, tuya icuwwar aney ad ncarc akidwem, war iđi řexbar ařebhan n Arebbi waha, aheqqa uřa d tudart nney, minzi tdewřem d imeizzen yarney. ⁹Minzi tseqřem, a awmaten, řxedmet d utamar nney. Am tuya nxeddem ġiřet d wass, ġima war xawem nettegg dđqeř, aqqa nbarreh awem-d řexbar ařebhan n Arebbi. ¹⁰Kenniw d řechud uřa d Arebbi, meġař iqeddsen u iseggden u nnebřa řeib tuya neggur jarawem, jar kenniw inni ittammen. ¹¹Aqqa tessnem mammec tuya neeđem, nettfewwej uřa nettzaweg iji-iji zzaywem amecnaw babas i ihenjiren nnes, ¹²maġend ad tuyurem am mammec isdaheđ qibaċ i Arebbi, wenni d awem-d iřayan řar tgeldit d  euđi nnes.

¹³X uyenni nettqada Arebbi nnebřa abeddi, umi kenniw, xmi tetřfem deg wawař ibarřhen zi Arebbi, war t tqebřem am wawař n iwdan, maca *am wawař* n Arebbi uca d man aya iđa d tidett. Awař-a ixeddem daywem, deg inni ittammen. ¹⁴Minzi kenniw, a awmaten, tdewřem d imedřaren n tmesmunin n Arebbi i iđan di Yahudiyya di Lmasih Yeccu, minzi kenniw anect min teksim d armeġ zeg iwdan nwem, ksin t uřa d nitni zeg Wudayen, ¹⁵inni inyin Sidi Yeccu d imkacafen nsen uca darrcen xaney, aqqa-ten war areřtin ca i Arebbi uřa d nitni didd n iwdan marra ¹⁶am d aney men en maġend ad nessiweř řar řegnus nnedni ġima ad twassnejmen nitni. Amenni tteemmarem řmizan n ddnub nsen řebda, maca lyađab n Arebbi aqqa iwđa xasen ař aneggaru.

Bulus iweġhec ad izar Itissalunikiyyen

¹⁷A awmaten, aqqa nedweř d iyujiřen nwem zi jjihet n uyembub, waxxa řar drus n řweqt waha, maca war iđi zi jjihet n wuř. Aqqa tuya narezzu s mmezri ktar ad nřar aymbub nwem. ¹⁸X uyenni tuya nexs neccin uřa d necc Bulus, ad řarwem-d nas ict n twařa d ict n twařa nnedni, maca Cciřan ibedd aney deg webrid. ¹⁹Minzi man wen d asitem d řefraġet niy d ttaj nney? Ma war t teđim d kenniw zzat i Siditney Yeccu xmi i d řa yas? ²⁰Aqqa kenniw d  euđi nney d řefraġet nney.

3 ¹X uyenni, umi war nzemmar ad t neḥmeṛ ktar, tuḡa ittyiṛ aney mliḥ umi d aney jjin di Atina weḥedney. ²Uca xenni nessekk *awem-d* umatney Timutiyyu d wenni d amsexxar n Arebbi akidney di řexbar ařebḥan n Lmasiḥ, ḥima ad awem issejhed u icejjeḍ di liman, ³ḥima uṛa d ijj zwaywem war ittmutuy ca zeg webriid zi ssibbet n řeḥřarat. Aqqa kenniw tessnem simant nwem, belli netwagg i man aya, ⁴minzi, řami tuḡa neḡa akidwem, nizzar nenna, belli ad xaney tekk řeḥřart uca ammu i imsar am mammec kenniw tessnem t. ⁵X uyenni, umi war zemmařey ad t ḥemřey ktar, aqqa ssekkey t-id ḥima ad ssney x liman nwem, ma attay wenni ittjarraben aqqa ijarreb kenniw uca ad teffey řxedmet nney d walu.

Řexbar issfarrḥen zi Timutiyyu

⁶Maca řexxu, aqqa zwaywem idweř-d řarney Timutiyyu uca issiwed aney řexbar ařebḥan n liman d tayri nwem, belli kenniw řebda tiđarem aney uca tweḥḥcem aney am mammec i kenniw nweḥḥec neccin tanya. ⁷X uyenni, a awmaten, di marra řeḥřart d tamara nney, aqqa netwafewwej zi ssibbet n liman nwem, ⁸minzi řexxu neddar, mařa kenniw tbeddem nican di Sidi. ⁹Mammec i řa negg ad nqada Arebbi x marra řefraḥet i zi nfarreḥ zwaywem qibač i Arebbi nney? ¹⁰Aqqa nettettar Arebbi řiřet d wass ař řtarf, ḥima ad kenniw nřar s uyembub uca ad nkemmeř min itteḥdaja ead liman nwem. ¹¹Ři iseggem Arebbi Babatney simant nnes d Siditney Yeccu Lmasiḥ abrid nney řarwem řexxu ¹²u maelik i d awem řa iwc Arebbi ḥima ad tarni u ad tfeyyed tayri jarawem d *tayri* i *iwdan* marra, am mammec tettfeyyed uṛa d tayri nney i kenniw, ¹³maḥend uřawen nwem ad meḥḥden, ḥima ad tiřim nnebřa řeib di tqeddast qibač i Arebbi, Babatney, x minni i d řa yas Sidi Yeccu ak-d marra imqeddasen nnes.

Uyurum i arđa n Arebbi

4 ¹Xenni, a aytma, aqqa nzaweg u neřem awem di Sidi Yeccu, ḥima, am třemdem zwayney mammec ittxeřř ad tuyurem u ad tarđam i Arebbi, xenni ad teymam di man aya ktar, ²minzi kenniw tessnem man tiweřřa i d awem immewcen zi Sidi Yeccu. ³Aqqa ta d timexsa n Arebbi, maḥend ad teymam di tquddsi, ad tḥeyydem

i tuqehbit, ⁴maħend kuř ijjen zzaywem ad issen belli ad ħares yiři uyarraf nnes (=min ix̄s ad yini arrimet nnes niy tam̄yart nnes) s tquddsi d ccan, ⁵war iġi di ucahi n nnecwat am řegnus inni war issinen ca Arebbi, ⁶ħima uřa d ijj war ixetři niy itt̄yecca umas di tmesřact-a, minzi Arebbi d wenni ineqqmen di man aya marra, am mammec nizzar nenna awem εawed u tuya neched nican, ⁷minzi Arebbi war xaney-d iřaya i řexmej maca i tquddsi. ⁸X uyenni wenni i ħa inđaren man aya, war inđar bnađem maca Arebbi wenni i d aney iwcin tanya Arruħ nnes Iqeddsen. ⁹Nnehřa mma nura awem-d x tayri tenni jar awmaten, aqqa kenniw s yixef nwem třemdem zi Arebbi ħima ad texsem ayawya ¹⁰uca ammu i tetteggem ak-d marra awmaten di Masiduniya tmun. Maca nettettar zzaywem s jjeħd ħima ad temyarem di man aya, ¹¹uca ad tenjebdem ad teddarem di řhudnet, ad tewcem taynit i min iġan nwem, ad txedmem s ifassen nwem am mammec tuya kenniw numur, ¹²ħima ad tuyurem s uweqqar ak-d yinni iġan di barra uca war kenniw itt̄xeři uřa d ict n řħajet.

Tawasit n Lmasiħ

¹³Aqqa war nexs ca ad kenniw nej di třřam, a awmaten, x umeddur n inni idewřen třřen, ħima war tettiřim tcednem am inneđni am inni umi iqđeε řayas. ¹⁴Minzi mařa numen belli Yeccu tuya immut uca ikkar-d, xenni *numen belli* ammu εawed ad yawi Arebbi inni idewřen třřen (*deg wenderř*) ħar ixef nnes s Yeccu. ¹⁵Minzi ad awem nini man aya s wawař n Sidi: neccin, inni iddaren, inni i ħa iqqimen ař d ħa yas Sidi, εemmarř ad nizzar i yinni idewřen třřen. ¹⁶minzi Sidi s ixef nnes ad d ihwa zeg ujenna x minni i d ħa teffey ict n tħuyyit s tmijja n ij n lmalak imyar s řbuq n Arebbi uca inni immuten di Lmasiħ ad kkaren d imezwura, ¹⁷awarni asen ad nekkar neccin, inni iqqimen iddaren, ad kisen netwakkes deg iseynuten ħima ad nemmseřqa ak-d Sidi deg ujenna uca ammu akis i ħa neqqim i řebda. ¹⁸X uyenni ggem uř deg wayawya s wawařen-a.

5 ¹Maca zi jjiħet n ikuden n řweqt d tsaeetin, a awmaten, aqqa nnehřa mma nura awem-d. ²Kenniw simant nwem tessnem nican aqqa ass n Sidi ad d yas am ij n uceffar di ġiřet. ³Xmi i ħa inin nitni “Aqqa řehna d řhudnet”, řexdenni ad xasen

ikk wareyyeb deyya am unezbar n ict n temyart tenni s ddeyset uca war din mani i ya yarewřen. ⁴Maca kenniw, a awmaten, war teğim ca di tağest maħend ad xawem-d iwđa ass nni am uceffar, ⁵maca kenniw marra d iħenjiren n tfawt d iħenjiren n wass. War neği ca n ġiřet niy n tağest. ⁶X uyenni ittxeşş aneɣ war netteţtes amecnaw inneđni, maca ad niři nfaq u neħđa. ⁷Minzi inni ittetţsen, aqqa tteţţsen di ġiřet d inni iseccaren, aqqa seccaren di ġiřet. ⁸Maca neccin inni iğan n wass, ad niři neħđa, aqqa nħezzem idmaren nney s warruđ n wuzzař n liman d tayri u s tqebbart n usitem n usenjem, ⁹minzi Arebbi war d aneɣ yeggi i lyađab, maca ħima ad neţtef asenjem zi Siditney Yeccu Lmasiħ, ¹⁰wenni xaney immuten, ħima neccin, mma nfaq niy neţtes, ad kis neddar. ¹¹X uyenni cejjem uca bnam ijjen wenneđni am t tetteggem tanya.

Awař d useğem aneggaru

¹²Neccin nettar zzaywem, a awmaten, ad tessnem inni itteggem tizemmar aţtas jarawem d inni iğan xawem di Sidi d inni kenniw ittgewwaden, ¹³maħend ad ten tweqqarem aţtas di tayri x ssibbet n řxedmet nsen. Iřim di řehna jarawem. ¹⁴Neřem awem, a awmaten, ad teggewwdem inni iffyen zeg usettef, ggem uř deg inni war ħarsen teği teryast, εawnem inni iđeefen, iřim d işebbaren ak-d marra. ¹⁵Ĥđam maħend uřa d ijj war ittentiqim řyar s řyar, maca arzum řebda min işebħen ak-d wayawya uca i kuřci. ¹⁶Farħem řebda, ¹⁷zzağem nnebřa qeţtu, ¹⁸qadem di marra timesřayin, minzi d man aya min ixs Arebbi di Lmasiħ Yeccu i kenniw. ¹⁹War ssxessyem ca Arruħ, ²⁰uřa war sseħqaram awařen n ukacaf, ²¹maca weznem qaε min iğan uca ttfem ħar min işebħen. ²²Aggwejem x marra min iğan ddab n tuεeffna. ²³Aqqa netta, Arebbi n řehna, ad kenniw iqeddes marra uca marra arruħ d řεmar d arrimet nwem ad iřin twaħefden qaε zi marra iyezdisen ħar twasit n Siditney Yeccu Lmasiħ. ²⁴Aqqa d wenni xaney-d ittřayan d aşdiq, aqqa netta ad t igg tanya. ²⁵A awmaten, ksim aneɣ řmeεruf εawed. ²⁶Seğmem x wawmaten s usudem iqeddsen. ²⁷Necc zawgey kenniw deg wudem n Arebbi maħend ad tħarem tabrat-a i marra awmaten imqeddasen. ²⁸Nniεmet n Siditney Yeccu Lmasiħ ad kiwem tiři.

Tabrat wiss Tnayen n Bulus i Itissalunikiyyen

Aseġem

1 ¹Bulus d Silwanus d Timutiyyu, i tmesmunt n Tisaluniki di Arebbi Babatney d Sidi Yeccu Lmasiħ. ²Nniemet d řehna zi Arebbi, Babatney u zi Sidi Yeccu Lmasiħ ad kiwem iřin.

Aqadi d tzaġit

³Icuwwar ad nqada Arebbi xawem řebda, a awmaten, am mammec ittřiq, minzi liman nwem imeqqar uca tayri n kuř ijjen zzaywem marra i wenneđni tarenni tmeqqar ktar. ⁴X uyenni nettfeyyec xawem ařtas di tmesmunin n Arebbi x ssibbet n řřbar d liman nwem di marra amarret d řehřart nwem inni teksim. ⁵Man aya d lburhan n řħukm isseggden n Arebbi, aqqa tetwaħasbem tesdaheġem tageldit n Arebbi tenni i xef teksim amarret. ⁶Minzi Arebbi d amseggad umi i řa ixegęs s řehřart i inni kenniw iħřaren, ⁷uca i kenniw inni itwaħřaren s ureyyeħ řar usargeb n Sidi Yeccu zeg ujenna ak-d lmalakat n jjeħd nnes ⁸di tmesi itteħduduqen, x minni i řa intaqem inni war issinen ca Arebbi d inni war iřtaeēn řexbar ařebħan n Siditney Yeccu. ⁹Ina ad ksin aweddeb n uhellek i řebda, ad iřin ggwejen x wudem n Sidi u x ueuġi n jjeħd nnes, ¹⁰xmi i d řa yas netta ħima ad itwaeuġi deg wass nni di marra imqeddasen nnes uca ad dayes ttbehten marra inni dayes yumnen, minzi chadet nney i kenniw tetwaqbeř s liman. ¹¹Zi man aya nkessi awem řmeeruf řebda, ħima Arebbi nney ad kenniw iħseb ad tesdahġem tařayit u ħima Arebbi nney ad ikemmeř *daywem* s jjeħd marra arđa n tcuni d řxedmet n liman, ¹²ħima ad itwaeuġi isem n Siditney Yeccu daywem uřa d kenniw dayes s nniemet n Arebbi nney d Sidi Yeccu Lmasiħ.

Bnadem n ddnub

2 ¹Aqqa nettettar zzaywem, a awmaten, x twasit n Siditney Yeccu Lmasiħ d umuni nney akides, ²war ttneħřieēem niř tteřħissifem ca deyya, war iġi s ca n arruħ niř s ij n wawař niř s ict n tebrat axmi zzayney, axmi d yusa wass n Sidi. ³War teji uřa d ij ad kenniw

iywa s ca n webrid, minzi netta war d ittis myir awarni xmi i ya ffyen waṭtas zeg webrid uca ad d iban bna dem n ddnub, aqqa-t d mmis n txessart, ⁴wenni ittemeāran u wenni i ya isseuḡen ixef nnes x marra min itwasemman Arebbi niy řqecet n uebad, ař i ya iqqim di taddart iqeddsen n Arebbi uca ad isscen ixef nnes aqqa netta d arebbi. ⁵Ma war teeqiřem ca umi tuya-yi kiwem, aqqa nniy awem-t? ⁶Maca řexxu tiwđem tessnem min d as issbedden ead deg webrid ħima ad d iban di řweqt nnes. ⁷Minzi ssirr n min iḡan đidd n ttawrat aqqa ixeddem řexxu, maca wenni t issbedden aqqa-t din ař i ya immeksi zi řwest. ⁸Di řweqt nni ad iđhar wenni nnebřa ttawrat, wenni i ya issellek Sidi Yeccu s twarrit n nnefs zeg uqemmmum nnes uca ad t issebđeř s tissiqt n twasit nnes. ⁹Maca twasit n wenni nnebřa ttawrat am řxedmet n Cciřan s marra jjeħd n řeġjayeb d řeēřamat d lmuġizat issxarriqen, ¹⁰uca s marra řyecc n min war isseggden qibač i yinni i ya ihelken, minzi nitni war qbiřen ca tayri n tidett ħima ad twassnejmen. ¹¹X uyenni Arebbi ad ġarsen-d issekk min ten ya yarr ġar uweddar *ktar* maħend ad amnen deg uxarriq, ¹²ħima ad twaħakmen marra inni war yuminen ca di tidett, maca arđan di min war isseggden.

Beddem nican di liman u deg useřmed i teksim

¹³Maca icuwwar aney ad xawem nqada Arebbi řebda, a awmaten inni ixef ieizz Sidi, belli Arebbi aqqa ixđar i kenniw zeg umezwaru i usenjem s tuqeddsi zi Arruħ u s liman n tidett. ¹⁴Aqqa iřaya-d xawem i man aya s řexbar ařebħan nney, ħima ad teksim aeuġi n Sidi Yeccu Lmasiħ. ¹⁵X uyenni, a awmaten, beddem nican uca tťfem di tubbart i d awem itwassřemden zzayney, mma s wawař niy s tira. ¹⁶Uca Siditney Yeccu Lmasiħ s ixef nnes d Arebbi Babatney, wenni d aney ixsen d wenni d aney iwcen afewwej i řebda d usitem icnan s nniemet, ¹⁷ad issfewwej uřawen nwem uca ad kenniw issejhed di marra řxedmet d wawař ařebħan.

Tutra n Bulus maħend ad as ksin řmeeruf

3 ¹Lħasul, a awmaten, ksim aney řmeeruf ħima awař n Sidi ad d iffeġ deġya u ad itwasseuġ am mammec tuya imsar jarawem sawed ²u ħima ad netwassenjem zeg iwdan war iħřin ieffanen,

minzi liman war iği yar marra. ³Maca Arebbi d ašđiq wenni d awem i ya issjehden uca ad kenniw iŝŝar zeg uæffan. ⁴Maca neccin nettiqq di Sidi belli min xef nweŝŝa kenniw, aqqa tetteggem t uca ad teqqimen tetteggem t. ⁵Ad indeh Sidi uřawen nwem yar tayri n Arebbi d ŝŝbar n Lmasiř.

Aeřam zeg inni igguren nnebřa usettef

⁶Maca nweŝŝa kenniw, a awmaten, deg isem n Sidi Yeccu Lmasiř, ad tħeyydem i kuř uma i igguren nnebřa asettef, war iği elařsab tubbart i iksin zzayneř. ⁷Aqqa kenniw tessnem mammec icuwwar ad aneř đfaren, minzi neccin war nuyur jarawem nnebřa asettef ⁸uca war necci ařrum ak-d ħed bařeř, maca s řxedmet d tamara tuřa-neř nxeddem ĝiřet d wass ħima war d nettis neđqeř x ca n ijjen zzaywem. ⁹War iği minzi war řarney ttesriř i man aya, maca ħima ad negg ixef nney d lmatal i ya teđfaren. ¹⁰Minzi řami tuřa-neř neđa akidwem, aqqa nweŝŝa ammu: mařa ħed war ix ad ixdem, war ittett eawed. ¹¹Minzi nesřa aqqa din ca jarawem inni igguren nnebřa asettef am war xeddmen ca, maca tteggem min war issekkwin. ¹²Aqqa numur u nziyyar iwdan am yina di Sidi Yeccu Lmasiř ħima ad xedmen di řhudnet, ad ccen ařrum nsen. ¹³Maca kenniw, a awmaten, war tuřiřem ca mařend ad teggem min icnan. ¹⁴Maca mařa ca n ijjen war iřtae i wawař nney i yuran di tebrat-a, arecmem t, war ttexeđdem akis, ħima ad idweř iřeđħa, ¹⁵maca war t tħessbem d řeđu maca nedhem t yar webrid am ijjen tawmat.

Awař d useřem aneggaru

¹⁶Sidi n řehna simant nnes ad awem iwc řehna nnes i řebda x marra iyezdisen. Sidi ad yiři akidwem marra. ¹⁷Ij n useřem s ufus inu, Bulus. Ta d řeēřamet n kuř tabrat. Ammu i d uriř. ¹⁸Nniemet n Siditney Yeccu Lmasiř ad kiwem tiři. Amin.

Ismawen n xemsa n idlisen n Musa

Amezwaru
Uffuy
Ayt n Lawi
Di Řexřa
Aeawed n Ccaria

Isem aqudađ

Amz.
Ufy.
Law.
Řxř.
Aea.

Idlisen n umezruy (=ttarix)

Yacuea
Řquđat
Raeut
1 řamwil
2 řamwil
1 Igeliden
2 Igeliden
1 Imezruyen
2 Imezruyen
Eizra
Nařamy
Istir

Isem aqudađ

Yac.
Řqd.
Rae.
1 řam.
2 řam.
1 Igl.
2 Igl.
1 Imz.
2 Imz.
Eiz.
Nař.
Ist.

Idlisen n tiyt d usefru (=ccier)

Ayub
Izehhiden
Awařen Iwezznen
Ambarreř
Izři x izřan

Isem aqudađ

Ayb.
Izh.
Awř.
Amb.
Izř.

Idlisen n inabiyyen (=lanbiya)

Icaeya
Irmiya
Izřan s igejduren n Irmiya
řizqiyal
Danyal
Huciya
Yuwil
Eamuř
Eubadya
Yunus
Mixa
Nahum
Habaquq
řafanya
řaggayi
Zakariya
Malaxi

Isem aqudađ

Ica.
Irm.
Igj.
řiz.
Dan.
Huc.
Yuw.
Eam.
Eub.
Yun.
Mix.
Nah.
Hab.
řaf.
Hag.
Zak.
Mal.

Aṭṭas zeg wami itwabda di řxedmet n ttarjama n řectab iqeddsen s trifact. Deg ussegwas n 1887 idhar-d linjil s ufus n Matta s trifact uca deg ussegwas n 1890 idhar-d eawed linjil am mammec t yura Yuřanna. Ffřen-d idlisen nni s tnayen idsen s lhuruf n teerabt. Awarni man aya tetwassbedd řxedmet n ttarjama ařami niweđ řar uneggaru n řqarn eicrin. Di řweqt nni itwabda eawed di řxedmet n ttarjama uca ffřen-d ca n idlisen nneđni am “Řexdayem n rrusul” d “Tabrat n arrasul Bulus řar řmumenin i iřan di tendint n Ruma”. Đharen-d idlisen nni ak-d kasitat. Uřa linjil n Matta d linjil n Yuřanna twasejllen di kasitat (sintat). Aṭṭas n iwdan sřin asent deg isseggwusa iedun u farřen s beddu n řexbar ařebħan n Yeccu Lmasiħ.

Řexxu aqqa tetwakemmeř tterjama tmun n “Řeahd n Jdid” wenni d řexbar ařebħan n Yeccu Lmasiħ, aqqa-t d linjil imun. Awař ‘linjil’ ix s ad yini řexbar ařebħan’. Di “Řeahd n jdid” nufa 27 n idlisen uca amezwura nsen d linjil s ufus n Matta, xenni linjil n Marku, linjil n Luqa u linjil n Yuřanna. Nitni d arebea imeħđaren n Lmasiħ inni yuran marra min řrin u sřin zi tuddart n Yeccu Lmasiħ umi tuya netta di ddunnit-a ařami řami itwaselleb u immut u itwassnekkar-d zeg imettinen uca itwassgaeđed řar ujenna. Luka war iři ak-d Yeccu maca yura marra min isřa xas s usettef. Yura eawed adlis wiss xemsa umi qqaren “Řexdayem n Imazanen”. Imazanen nitni d rrusul n Yeccu Lmasiħ uca awař ‘amazan’ d ij n wawař amaziy nican. Xenni awarni adlis n “Řexdayem n imazanen” aqqa din marra tibratin n umazan Bulus i tmesmunin (=lkanayis). Timesmunin nni d řyiřet n řxedmet i igga Arebbi s tbarreħt n Bulus i marra řegnus umi tuya isafar řar jwayeh n Asiya (=Turkiya) d Lyunan ařami yiweđ řar Ruma am umeħbus n qayřar. Yar uneggaru n “Řeahd n jdid” ad tafem tibratin n Yaequb, umas n Yeccu, uřa d tnayen n tebratin n Buřrus d řřata n tebratin n Yuřanna uřa d tabrat n Yahuda, umas n Yaequb wenni d umas n Lmasiħ. Yar uneggaru qae aqqa din “Asargeb n Yeccu Lmasiħ i Yuřanna”. Adlis-a ittarezzem aney tawwart řar min i řa yiři deg wussan ineggura xmi i d řa yas Lmasiħ.

“Řeahd n Jdid” (s 27 idlisen nnes) d “Řeahd Aqdim” (s 39 idlisen nnes) aqqa-ten d adlis d ijjen war izemmar ad itwayarz uca war din adlis nneđni i d aney immewcen maħend ad nessen marra min iřan i usenjem n bnađem. Adlis Iqeddsen wanita issawař aney x Lmasiħ zeg umezwaru ař aneggaru am mammec netta eawed d amezwaru d aneggaru n marra min iřan. Adlis Iqeddsen iqqar s uqemmum n Lmasiħ s yixef nnes “Nec d Alfa d Umega. d Amezwaru d Aneggaru, d Abeddu d Qeřtu”.

Řexxu umi tetwakemmeř tterjama n “Řeahd n Jdid”, nexs ad nwehheb marra asemřar d tessbiħ d uqadi i Arebbi s yisem n Yeccu Lmasiħ wenni i d aney ieaawnen di řxedmet-a mani niweđ min tuya war nettriji.

Xenni nttettar zi Arebbi maħend ad yarzem uřawen d řeeqeřat n marra wi i řa iřaren awařen n wedlis-a maħend ad issen mečař imřar ssirr n Arebbi di Sidi Yeccu Lmasiħ.

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

adlis (idlisen)	-	řectab (řectub)
akehhan (ikehhanen)	-	wenni ixeddmn di taddart n Arebbi
akud (ikuden)	-	ij n řqedd n řweqt
amazan (imazanen)	-	r Rasul (r Rasul)
ameddar (imeddaren)	-	řmaxřuq (řmaxřuqat)
amudar (imudar)	-	řhayawan (řhayawanat)
ameksa (imeksawen)	-	aniči (iničan)
amettiř (imettiřen)	-	anzi (inzan)
amezzuy (imezzuyen)	-	amejjun (imejjan)
amkacaf (imkacafen)	-	nnabi (lanbiya)
amnay (imnawen)	-	wenni ineddhen ayis
amsermad	-	amesyar (imesyar)
amusnaw (imusnawen)	-	lealim (leulama)
amsenjem	-	amsellek
amzarfu (imzurfa)	-	řqadı (řqadıat)
asafar	-	amuddu
asebbab (isebbaben)	-	amenzi (imzenzan)
asebbih (isebbihen)	-	izři (izřan) n usebbeh
asenjem	-	asellek
asinagug (isinagugen)	-	řmejmee (řemjamee) n Wudayen
awař (awařen)	-	taguri (tigura)
axerdus (ixerdusen)	-	ifri (ifran)
aydud (iyduden)	-	cceeb (ccueub)
azref (izerfan)	-	řqanun (řqawanin)
aealřar (iealřaren)	-	řmedbeř (řemdabiř)
aeuři	-	řeezz
bnadem (iwdan, midden)	-	afgan (ifganen)
ddunnit	-	amađal
iřes (n tmaziřt)	-	tutlayt (n tmaziřt)
kacef - ikacef - ittkacaf	-	nabb, inabb, ittnabba
řharf (řhuruf)	-	asekkil (isekkilen)
řhurriya	-	tiřelli
řjawab	-	tamwarrit
awařen iwezznen	-	anzi (inzan)
nniemet	-	ttisar, arđa
nnhar	-	ass (ussan)
nneřq	-	agemmay
řebřar (řebřur) - řebřar amezyan	-	ill (ilalen) - ill agrakal
řeřtic	-	arbie
řexyar	-	timal
řearbun	-	ddiyyet
řeeđu (řeedyan)	-	asengu (isenga)
simana (simanat)	-	imalass (imalassen)
ssiyasa	-	tasertit
ssuq (řeswaq)	-	agadaz (igadazen)
řsulřa (řsulřat)	-	tanbađt (tinbađin)
tageldit (tigeldin)	-	lmamlaka (lmamlakata)
tajeřidit (tijeřidin)	-	lmalika
takehhant	-	řxedmet n ukehhan
tamesmunt (timesmunin)	-	lkaniset (lkanayis)
tameyra	-	řřabet
tasmuyi	-	tudart n isemyřan d tesmuyi (řeubudiyya)
řqarn (řqurun)	-	ij n řmiřar n řweqt n 100 iseggwusa
tamewci (timewca)	-	ariřalu (iriřaluten)
tanuwawact (nnuwawac)	-	ajejjig (ijejjigen)
tayri	-	řemhibbet, timexsa
tayarřt (tiyarřin)	-	ddbihet (ddbayeh)
tayuri	-	aseřmed (iseřmiden)
tazant	-	řxedmet n umazan
tiyit	-	řřikmet
třarřit	-	axřaq
ttarix	-	amezzuy (imezzuyen)

TIRA d TIYRI

LĤURUF (ISEKKILEN)

Aqqa din ca n lĥuruf s ict tneqqiĥt sadu nsen. Aqqa-ten d lĥuruf s ij n urekkez x nneĥq nsen. Ad newc ca n imedya:

ĥ - ĥenna niy ĥdam ċ - ċidd niy aċaċ z - zzi niy azru

ț - ațtas niy țtarf ș - șuċ (amedya: "Ișuċ usemmiċ")

Mařa negga ict n tqebbart tamezyant x lĥarf (˘), xenni lĥarf nni iffeĥ-d zi lĥarf 'l' zi jjiĥet n tajit nnes. S uyenni nzemmar ten nenĥeq ammu:

ř - řkas (ad t nenĥeq: 'řkas' niy 'řkas')

ğ - ġiřet (ad t nenĥeq: 'ġiřet' niy 'řilet')

č - učma (ad t nenĥeq: 'učma' niy 'uřma')

Imedya n ca n lĥuruf inneċni:

c - macina niy tcamma ε - eemmarș niy eemmi niy eenti

γ - ĥar șșbeĥ niy ĥull ('goal') - di ca n idlisen inneċni itwari lĥarf-a am 'gh' - 'ghar'

IMNAWAYEN (=awařen inni řmeena nsen d ijjen)

Yar uzeřmaċ ad tafed ict n lista n wawařen inni řmeena nsen eřaĥař d ijjen Xmi i ya țyared zeg wedlis-a i iwdan inneċni tzemmed ad tixċared zzaysen ĥima ad tessfehmed ktar min yuran. Mařa tufid awař 'rrasul' ihwen i inni ittesřan x wawař 'amazon', xenni tzemmed ad tbeddřed awař nni elahsab lista-ya xmi i ya țyared zeg wedlis-a. Mařa ieejb ac 'uniči' ktar zeg 'umeksa', sexdem 'aniči' u mařa ieejb ac 'nnhar' ktar zeg 'wass', xenni sexdem 'nnhar'. Mintra cek war tbeddřed ca řmeena, maca tessed ad tessiwċed areqqas nican ĥar inneċni waha, aqqa man aya d lmlih.

LĤURUF IMEQQRANEN

Deg wedlis-s nuri marra ismawen n iwdan d řegnus niy n tneddam d tmura d iřsawen d imucan d iyezran d řebĥur s ij n lĥarf d ameqqran ĥar umezwaru nsen. Ammu i netteĥ s yisem n Arebbi d Yeccu Lmasih d Arruĥ Iqeddsen. Zi jjiĥet isem n 'ibřis' negga it s ij n lĥarf d ameqqran ammu 'Cciřan' minzi di Tyunanit itwari isem-a uřa s ij n lĥarf ameqqran. Xenni aqqa din eawed ccwařen (ccičan s ij n lĥarf d amezyan) inni d ixeddamen n Cciřan ameqqran.

TIRA IMMEYŘEN

Mařa tufid tira immeyřen jar min yuran deg wedlis-a i war teġi jar teqbubin uřa nnebřa afessar ĥar sadu n tasna, aqqa-tt d awař niy ca n wawařen itwarnin ĥima ad tiři tiyri n twinest nni cwayt ihwen nnebřa mma ad din yiři ubeddeř n řmeena.

TIRA d AGEMMAY

D amezwaru ittxeșș ad tessnem belli ntari 'nnek' deg wemcan n 'nnek'. Xenni 'řkas nnek' aqqa-t d 'řkas i cek'. Mařa tessed, tzemmed ad t tneĥqed ammu: 'řkas nnek'. Ammu i ya tafed eawed 'ddunnit', maca mři tufid ad tinid 'ddunnect' uca ammu tzemmed ad tegged ak-d wațtas n wawařen.

Tamesřact wiss tnayen d ta. Mařa tufid 'izra it' ad tinid 'izri t' niy 'inna as' ad tinid 'innas' niy 'inna yas'. Nessitim ad tfehmed ktar u ktar xmi i ĥa tdarrbed ixef nnek di tira d tiyri n tmaziyt.

Abaddun - Isem-a yusi-d zi tutlayt n teibranit uca ixs ad yini 'areyyeb' niy 'areddeğ'.

Alfa d Umega - Lħarf amezwaru d lħarf aneggaru n lħuruf n tutlayt tayunanit.

Akehhan (Ikehhanen) - Ikehhanen d inni tuħa ixeddmen deg uqıđun (di řexřa) niy di taddart iqeddšen (di Urcalim) n Arebbi. Nitni tuħa ħarřen i lħayawanat inni itwaqeddmen am tħarsin (=ddbayah) i Arebbi elahřab tiweřša n Arebbi i iğan di tawrat n Musa. Marra ikehhanen n weyduđ n Israyil aqqa-ten zeg ayt n Lawi minzi Arebbi iħdar ayt n Lawi (ilawiyyen) ħima ad as iřin d ikehhanen sadu ttawrat. Azeğif n ikehhanen tuħa ittadef ħar uqeddas x uqeddas ict n twařa deg ussegwas waha ħima ad d iđħar qibač i Arebbi maca war iği nnebřa arucci n idammen minzi ttawrat teqqar aqqa war din bu weyřar n ddnub nnebřa arucci n idammen. Aqqa din ařtas n tmesřayin di tawrat (xemsa n idlisen n Musa) tinni ittweřšen i uqıđun iqeddšen d marra min dayes d řxedmet n ikehhanen d weebad i Arebbi. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 9 u 'Harun' d 'Ilawiyyen'.

Aqıđun iqeddšen - Arebbi yumur Musa maħend ad as iğg ij n uqıđun di řexřa wenni tuħa ineyyec Arebbi maħend ad dayes izdey di řweřt n weyduđ nnes Israyil. Iquwwar as-d s ij n weřray n ict n tečadřt d tazirart tacemřač i yuyren jar ibilaren. Daxeř n weřray aqqa din řemrah. Yar ztat n řemrah itwagg ij n uealřar n nnħas u awarni as ij n řbanyu i di sřiriden ikehhanen ixef nsen elahřab tiweřša n Arebbi. Yar đeffar n řemrah tuħa din aqıđun iqeddšen. Aqıđun itwabđa s ij n warwaq deg uqeddas (ħar ztat n uqıđun ztat arwaq) d uqeddas x uqeddas. Deg uqeddas tetwaf ict n řtabra ak-d weyřum n wesscan d řendieř s sebea n řefnarat d tmejmart n řebxur ztat aqeddes x uqeddes mani itwassars řšendud iqeddšen n řeahd i itwaggen jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil. Di řšendud nni itwaf dayes tnayen n teřwiħin n wezru, i xef tetwazemm ttawrat, uřa d tařřarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna' wenni d ayrum i iwdan zeg ujenna kuř ass min ya yekk weyduđ n Israyil tuħa ittenneđ di řexřa n Sinayi. S man aya marra iğga Arebbi s ufus n Musa ij n lmalat n tmesřayin tinni tuħa ead inuyfaren. Aebad deg uqıđun tuħa s ifassen n ikehhanen d imednab u s tıřarřin n lħayawanat i zzayes war nzemmar ad netwassesřeh ak-d Arebbi. Yeccu Lmasiħ idweř řarney d akehhan d tařrařt nnebřa řeib qibač i Arebbi maħend ad zzayes netwassesřeh ak-d Arebbi ict n twařa i řebda. Xřar Tabrat i Ieibraniyyen 7, 8, 9 d 10.

Amazon - S teerabt qqaren as 'rrasul'

Amsfewwej - Amsfewwej netta d Arruħ Iqeddšen wenni tuħa i zi iwaed Yeccu Lmasiħ i imeđħaren nnes am inna "Xmi i d ħa yas Umsfewwej, wenni řarwem-d i ħa ssekkey zi Tbatat, Arruħ n tidett i d yusin zi yar Tbatat, xenni netta ad ayi iched. Ad tcehdem uřa d kenniw, minzi tuħa kenniw akidi zeg umezwaru." (Yuħ. 15:26,27; xřar eawed Yuħ. 14:15-26; 16:5-15)

Asewjed (Ass n usewjed) - netta d ass qbeř wass n ssebt d řeid n izmar n Basxa (xřar 'řeid n Basxa') min di ssewjedn Wudayen macca, sřiriden, yarđen arruđ ittweřšen i řeid.

Asewđas - Asewđas imsar mařa ij n bnađem itub u yumen di Lmasiħ. řmumen n jdid ad iched x liman nnes, xenni ad d ihwa deg waman (=iřzar niy ij n řbanyu ameqqran), netta ak-d iijen nneđni niħ ak-d ca n řmumenin (Mat. 28:18-20; Řex. 2:41; 8:26-40; 9:18; 10:44-48; 16:33; 1 Kur. 1:10-17). X uyenni neqqar belli netta itwasseyđes s waman. (Rum. 6:4; Řex. 16:31). Asewđas war iği d usenjem minzi bnađem ad itwassenjem s liman di Lmasiħ waha (Afa. 2:8), maca asewđas d čadet i liman di Lmasiħ.

Aysum (niy aksum) - Di řeahd n jdid nufa ařtas n twařawin awař 'aysum' umi řares 'řmeena' n ij n bnađem nnebřa Arebbi, nnebřa Arruħ n Arebbi, nnebřa Yeccu Lmasiħ. Wa d 'bnađem amednub'. Řeeks n 'weysum' d netta d 'Arruħ n Arebbi'. Xřar Rum. 8:6-17.

Aealřar - Aealřar amecnaw ij n řtabřa yueřan min xef twaqedđment tıřarřin i Arebbi umi qqaren s teerart 'řmedbeħ'. Aealřar tuħa di řemrah ztat i uqıđun niy ztat i taddart iqeddšen u tuħa ittetwabna zeg ukeccuđ n 'akasiya' (=ssant) iyeğfen s nnħas i war izemmar ad itwassecmeđ. Sadu uealřar sarřen timessi u sennej x uealřar twammarsent tıřarřin ħima ad iřint d ict n řefwaħet arđan i Arebbi. Xřar Ufy. 27:1-8; 38:1-7.

Beelzabul - Isem nneđni i Cčiřan niy i arrays n ccwařen.

Firėun - Isem n řřakem n Miřra

Hades - Isem ayunani i řaxart niy i jahennama.

Harun - Umas n Musa wenni issiwřen ak-d Firėun amecnaw netta d uqemmun n Musa. Harun idweř d arrays n ikehhanen d amezwaru uca itwaxřeq-d zeg ayt n Lawi. Xzar 'akehhan' d 'Ilawiyyen' d Ufy. 4:10-17; Ufy. 28:1; 29; Law. 8,9;

Hirmis d Zayus - Ismawen n ca n lařnam n Iyunaniyyen. Hirmus itwasemma 'Mirkuriyu' zeg Irumaniyyen (Xzar Řex. 14:12).

Ibrahim - Netta d babas n Iřařaq d Ismael. Iřařaq d mmis elařsab řwaed n Arebbi, maca Ismael netta d mmis zi tayya, war iři zi Sara tenni d tamyrn nes d tawrit n řwaed zi Arebbi akis. Iřařaq yej-d Yaequb i zi d itwaxeřřen 12 n iřenjiren nnes inni idewřen d 12 n tqebbař n Israyil. Ibrahim d Iřařaq d Yaequb nitni d řejdud n weydud n Israyil. Ibrahim tuřa iddar eřařař 1800 n iseggwusa qbeř twasit n Lmasiř řar ddunnit. Xzar Amz. 12-23; Yuř. 8:30-59; Rum. 4; Gal. 3; 4:21-31; Ebr. 11:8-19 u 'Israyil'.

Ifarisiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuřa issekkwan ařřas deg wussan n Yeccu Lmasiř. Nitni arnin ařřas n řyuri d tweřša i ttawrat n Arebbi. Tuřa Lmasiř ittwebbax iten ařřas di ssibbet-a. Xzar Matta 15 d 23; Luka 11:37-54.

Iřaduqiyyen - Aqqa-ten d ict n tebridt di ddin n Wudayen tenni tuřa issekkwan ařřas deg wussan n Yeccu Lmasiř. S řeeks n Ifarisiyyen nitni war yuminen ca di tnukra zi řmewt u di lmalakat d řaryařat. Xzar Mat. 22:23; Mar. 12:18; Luq. 20:27 u Řex. 23:6-8.

Ilawiyyen (Ayt n Lawi) - Lawi iijen zeg teneac n iřenjiren n Yaequb. Xzar eawed 'akehhan' d 'Harun' d Law. 3, 4.

Inikulayiten - nitni d iwdan inni iffyen zeg webrid n liman di Lmasiř (Xzar Asa. 2:6; 2:15)

Israyil - Isem n jdid i iwca Arebbi i Yaequb awarni řami immneř Yaequb ak-d lmalak n Arebbi s řiřet (Amz. 33:29). Řmeena n isem-a wanita netta 'Arebbi immneř di řtwee inu'. Yaequb tuřa d mmis n Iřařaq. Xzar Amz. 32:22-32, 49; Rum. 9,10,11; Asa. 7:1-8.

Ieibraniyyen (Aeibrani) - Ibrahim itwasemma 'Ibrahim Aeibrani' deg wedlis Amezwaru 14:13. Nufa isem-a di řeahd n jdid i di teęa 'Tebrat i Ieibraniyyen'. Aqqa nitni d Udayen inni yunnan di Lmasiř uca nefhem belli Udayen řesben isem-a d isem n ccan i ixef nsen. Řařř n isem-a řares tasyunt ak-d ij n umyag ('řfięř') n Taerabt d Teibranit 'eabara' wenni řmeena nnes 'izwa'. Aqqa izwa weydud (=cceb) n Israyil zi Miřra řar tmurt n Kanean.

Lařnam - lařnam d 'irebbiten' n ukeccuđ niř n wurey niř n ict n řřahet nneđni.

Lmasiř - Isem wanita ixs ad yini 'Amedhun'. Awař ayunani iqqar 'Xristus'. Zic, řami tuřa Arebbi ixđar ij n umkacaf niř ajeęid niř ij n ukehhan i taddart nnes, iij it ad itwadhen zeg ij n umkacaf. Adhan-a tuřa isscen i iwdan belli Arebbi aqqa ixđar aryaz-a i ict n řxedmet d tameqqrant. Ayduđ (=cceb) n Israyil tuřa ittraja Lmasiř elařsab min d asen nnan imkacafen n zic. Asitem nsen, aqqa Lmasiř ad d yas, tuřa imeqqar deg wussan n řřukm n Irumaniyyen inni ieefsen x weydud n Israyil u x marra iyduđen (=ccueub) n ddunnit.

Mamun (Řmamun) - Isem wanita řares ict n tesyunt ak-d 'tineacin' niř aqarri nsent di tudart n bnađem. Yeccu iqqar: "Kenniw war tzemmarem ad txedmem i Arebbi d 'Mamun'" (Mat. 6:24) uřa "X uyenni mařa war teęim d imtiqqan di min ięan n 'řmamun' ayeccac, wi daywem i ya ittiqqen di min ięan d tidett?" (Luk. 16:11). Xzar eawed Luk. 16:9,13.

Manna - Manna d ařrum i d iwdan zeg ujenna kuř ass. Marra Israyiliyyen ccin zřayes umi nnden di řeřa awarni řami řřyen zi Miřra ař ass umi udfen řar tmurt n Kanean. Arebein n iseggwusa tuřa teleen u zedyen di řeřa. Marra isseggwusa-ya Arebbi iwca asen ařrum kuř ass ammu (Ufy. 16).

Mmis n bndem - Amkacaf Danyal iwca i Lmasih isem-a. Xzar Danyal 7:13-14,27; Mat. 17:21-37.

Mmis n Dawud - Udayen semman Lmasih wenni ttrajan s isem-a minzi řectab iqeddsen iqqar belli Lmasih ad iffey zeg ayt n ujeđid Dawud. Xzar 2 Sam. 7:12-16; Ica. 11:1-3; 16:5; Irm. 30:3-24; Rut. 4:13,14,17,21,22; 1 Imz. 17:11; Mat. 21:9.

Nniemet - Awař 'nniemet' di řeahd n jdid war ixs ad yini 'ařrum' maca ixs ad yini 'ttisar' niř 'arđa'. Mařa nenna 'Nniemet n Arebbi ad řarney tiři', nexs ad nini, aqqa dayney mmezri mařend arđa n Arebbi ad řarney yiři, waxxa war nesdiheđ ca arđa nnes, minzi neccin d imednab am Adam.

Řejdud n Wudayen - Aqqa d Ibrahim d Iřhaq d Yaequb inni iksin řwueud n Arebbi belli ayt n Ibrahim (elařsab řwæd) ad dewřen ij n řgens imřar ařtas i zzayes i řa ibarek Arebbi marra řegnus n tmutr. Xzar Luk. 20:37-38; Yuh. 8:30-59.

Řqendiř (n Wudayen) - Řqendiř-a tuřa immars deg wezyen amezwaru n uqiđun iqeddsen zcat i arwaq uca qqaren as 'aqeddas'. Yares sebea n řefnarat i yareqqen řebda s zzecc n zziutun iřfan min řa yekk uqiđun ibedd. Xzar Amz. 25:31-40; 27:20-21 u Asa. 1:9-20.

Řeid n Basxa - Deg wussan umi issuffey Arebbi řgens nnes Israyil zi Miřra yumur iten mařend ad yarsen ij n izmar di tudrin nsen, ad meshen idammen nnes řar řtarf n tewwart mařend lmalak n uhellek wenni i řa inřen marra imenza n iřenjiren n Miřra (man aya d řjrihect wiss eecra n Arebbi x Imiřriyyen), war ineqq ca iřenjiren n Israyiliyyen. Xzar Ufř. 12. U ammu i imsar d řiřet i di mmuten marra imenza n Miřra, iffey řgens n Israyil zi Miřra ak-d marra imenza n iřenjiren nnes inni itwařšaren s idammen n izmar. Idammen n Lmasih dewřen aney-d d asenjem i kuř ijjen wenni zzayes i řa yammen.

Řeid n weřrum nnebră antun - Arebbi yumur i weydud nnes Israyil mařend ad eeyyden řeid-a deřya awarni i řeid n Basxa. Di sebea n wussan n řeid-a war tetten ca ařrum s wentun, maca ad tt ccen nnebră antun. Antun netta d ict n tteřwirt n dđanb. Wenni tuřa iffey zi Miřra war izemmar ad yecc ead ařrum s wentun uca wenni i řa iffey zi dđnub war izemmar ad yecc ead ařrum n dđnub. Xzar Amz. 13:1-10.

Řeid n Xemsin - Řeid-a n Israyiliyyen imsar xemsin n wussan awarni i řeid n Basxa. Řeid-a aqqa-t d řeid n řřabet n yirden. Xzar Law. 23:15-21. Řami d ihwa Arruh Iqeddsen zeg ujenna uca yudef deg wuřawen n imehđaren n Lmasih (Řex. 2:1-4), tuřa Udayen tteeyyaden řeid-a uca ammu i nessen belli Arruh ihwa-d xemsin n wussan awarni i Basxa i tuřa imsaren deřya awarni ass min di immut Lmasih x řřalib.

Řeid n ureqqeđ d weđdar n taddart iqeddsen - Xzar Yuh. 10:22. Řeid-a imsar di řmecta u tuřa řmijař nnes tmenya n wussan i di ttfekkaren Wudayen deg ureqqeđ (=aedar) n taddart iqeddsen zi jdid s Yahuda Amakkabayi deg useggwas 164 qbeř Lmasih.

Samariya - Iwdan n Samariya war řin ca d Udayen maca udfen řar din zi barra. Tuřa din řעדawet ařtas řar Wudayen d Isamariyyen. Xzar Luk. 9:51-56; 10:25-37; Yuh. 4:1-42; Řex. 8:4-25.

Sidi - Isem-a yus-d zeg ij n wawař ayunani 'Kuriyus', min ixs ad yini 'Sidi' niř 'Mas'. Imehđaren n Lmasih řařan as s uweqqar 'Sidi'. Awař 'Sidi' yares eawed ij n řmeena yueřan umi ittceyyar řar Arebbi s yixef nnes am Bab n marra min iřan. Ammu neqqar 'Sidi Arebbi' min ixs ad yini belli Arebbi aqqa netta d Bab n marra u x marra .

Sudum d Gumurra - Tnayen n tneddam yareddeđ itent Arebbi deg wussan n Lut, ayyaw n Ibrahim. Arebbi issenjem Lut d tnayen n řenjirin nnes zi tmesi d řecbareyyet i iwdan x tneddam nni. Tamřart n Lut temmut umi texzar řar đeffar xmi arewřen zi tendint, teeřtar, tedweř d ij n ubilar n tmeřařt. Xzar Amz. 19.

Ssebt (Ass n ssebt) - Arebbi yareyyeđ deg wass n ssebt zi marra řexdayem i igga umi igga ijenwan d dđunnit deg umezwaru. S ttawrat yumur Arebbi i weydud (=cceeb) nnes Israyil mařend ad weqqaren ass n ssebt am ij n wass n ureyyeđ i řebda. Xzar Amz. 2:2,3; Ufř. 20:8-11; 31:12-17; Law. 23:1-3; Tiř. 5:12-15.

Sunhidrin - Lmehkama tameqqrant n Wudayen dayes sebein n imeqqranen d imyaren n řgens uca azeřif n ikehhanen netta d arrays n wegraw. Irumaniyyen jjin ten ad hekmen x tmesřayin n Wudayen u tuya řarsen ij n uqarri imyari d řgens. Sunhidrin iřkem x Yeccu s řřukm n řmewt nnebřa mma ad afen uřa d ij n uđřem i issdaheřen řřukm-a. Mat. 26:57-68; Mar. 14:53-65; Luk. 22:63-71.

Šřalib - Tuřa řmewt x řřalib ij n řeiqab n Irumaniyyen i ibarraniyyen mařend ad ten sšiggweden ařřas. Tuřa řeiqab-a yewear ař řřarf minzi ticti n řweqt ař i řa temsar řmewt d tazirart ařřas. Mat. 27:33-44; Mar. 15:22-32; Luk. 23:33-43; Yuh. 19:16-37.

Šřenduq iqeddšen n řeahd - Šřenduq-a tuřa deg uqeddas x uqeddas uca twafen dayes tnayen n teřwiřin n wezru i xef tetwazemm ttawrat uřa d tayyarct innewwcn n Harun d ij n uzenbiř s 'manna'. X tqebbart nnes bedden tnayen n 'xirubin' inni d imeddaren am lmalakat inni s ifriwen nsen ssduřyen taqebbart uca xezřaren řar taqebbart. Xřar Ufř. 37:1-9.

Yeccu - Qqaren as s teibranit 'Yacue' u s tgrigit 'Yesus'. Isem-a ixš ad yini 'Arebbi d asenjem' niy 'Arebbi issenjem'. Xřar Mat. 1:21; Luk. 1:33-35.

Tagelda - Awař-a ixš ad yini 'tizemmar igellden' niy 'šřulřa igellden'. Wenni iřan d ajeřid x ij n tmurt aqqa netta iřřef 'tagelda' x tmurt nni, min ixš ad yini aqqa řares šřulřa igellden x tmurt, izemmar ad yumur marra imezday n tmurt nni elahšab řřanun n tmurt.

Takehhant - Řředmet n ukehhan. Xřar 'akehhan'.

Tamejmart n řebxur - Tamejmart n řebxur n wurey tuřa ztat arwaq deg uqıđun iqeddšen i zzayes tessgaeeed ict n řefwařet n řebxur tasebřant i arđa i Arebbi (Xřar Ufř. 30:1-10; Asa. 8:3-5)

Tamesmunt - Nettet d lkaniset n Lmasiř. Marra mani i řa munen řmumenin di Lmasiř řima ad as eebdden, aqqa din temsar ict n tmesmunt deg yisem n Lmasiř. Eawed marra řmumenin jjiem tteggan arrimet nnes tenni iřan zi Arruř uca ammu nitni d tamesmunt nnes niy lkaniset nnes i war iřan waha mani mma munen lmasiřhiyyen maca tamesmunt eawed d marra řmumenin di Lmasiř i iřan řexxu uca tuřa-ten iđennađ uca ad din iřin tiwecca. Xřar Kul. 1:15-20; 1 Kur. 12.

Taqeddast - Wenni iřan d amqeddas aqqa dayes taqeddast war dayes bu dđanb. S tidett myir Arebbi war dayes uřa d ict n jjuret n dđanb. Taqeddast nnes war řares bu umezwar d uneggar, aqqa tekmeř. Umi Lmasiř izeddey deg wuř n bnađem s liman dayes, xenni ad tiři taqeddast n Arebbi d bnađem nni wenni yumen. Ead ittxeřř as ad tedweř tqeddast n Lmasiř i izeddyen dayes řar marra tudart nnes min řa yekk iddar di dđunnit-a. Nřařa abrid řar taqeddast ktar s wawař 'tuqeddsi' i imsaren xmi ndarreb ixef nney mařend ad nedweř di šřiffet n Lmasiř. Xřar Ebr. 12:14; 1 Buř. 1:15; Asa. 4:8.

Tasegda - Nessen belli Ibrahim yumen zi Arebbi uca Arebbi iřesb as t-id d tasegda (Xřar Rum. 4). Wanita ixš ad ini belli Arebbi iřseb Ibrahim d ij n bnađem nican ztat i uyembub nnes. Man aya war iři minzi Ibrahim war ixđi ca, maca minzi yumen di min tuřa d as iwaed Arebbi. S uyenni nzemmar ad nini belli 'Arebbi issegged Ibrahim s liman', war iři s řexdayem.

Tazant - Řředmet n umazan. Xřar 'amazon'.

Ttawrat - Ttawrat temmewc i Musa. Itwassgaeeed Musa jar Arebbi d weyduđ nnes Israyil s teneac n tqebbař nnes inni iffyen zi Miřra uca řřfen ttawrat n Arebbi deg wedrar n Sinayi. Awař 'ttawrat' sšimant nnes ixš ad yini 'tařuri' niy 'aseřmed', aqqa-tt d tařuri n Arebbi i weyduđ nnes, mammec d as i řa eebdden u mammec i řa dđaren arendađ uyembub nnes. Di řeahd aqđim n wedlis iqeddšen nufa xems idlisen n Musa inni iřan d ttawrat n Arebbi i weyduđ (=cceb) nnes. Xřar Ufř. 19, 20.

Tuqeddsi - Wenni idewřen d amqeddas aqqa netta deg webrid řar taqeddast ktar. Xřar 'taqeddast'. Xřar Rum 6:19, 22; Ebr. 12:14.

ŘEQYAS d ŘWUZENAT d TINEACIN

ŘEQYAS n TZUGGART d TIŘU d ŘUEŘA d WAĀAY			
s Tarifit	s Tyunanit	řqedd	idlis, udem, leadad
uyiř (iyağen)	'pixus' (πιχυς)	46-55 cm	Mat. 6:27; Luk. 12:25; Yuh. 21:8; Asa. 21:17
mayl	'milyun' (μιλιον)	1478, ⁵ mitru	Mat. 5:41
astadi (istadiyyen)	'stadiyun' (σταδιον)	185 mitru	Mat. 14:21; Luk. 24:13; Yuh. 6:19; 11:18; Asa. 14:20; 21:16
tiddi (tiddiwin)	'orgiya' (οργυια)	1,85 mitru	Řex. 27:28
ŘEQYAS n WAMAN d IMENDI d ZZEET			
ağarrař (iğarrařen)	'xistus' (ξεστης)	0,55 litru	Mar. 7:4,8
řmud (řemdud)	'mudiyus' (μοδιος)	8,75 litru	Mat. 5:15; Mar. 4:21; Luk. 11:33
řmud (řemdud)	'satun' (σατον)	13 litru	Mat. 13:33; Luk. 13:21
amitrit (imitriten)	'mitritis' (μετρητης)	39,4 litru	Yuh. 2:6
taxancet n yirden	'kurus' (κορους)	394 litru	Řiz. 45:11,14; Luk. 16:7
řmud (řemdud)	'xuyniks' (χοινικες)	1,1 litru	Asa. 6:6
abidaw (ibidawen)	'batus' (βατους)	39,4 litru	Luk. 16:6
ŘWUZENAT			
arđeř	'litra' (λιτρα)	327, ⁵ gram	Yuh. 12:3; 19:39
'talent'	'talentiyayus' (ταλαντιασιος)	20-40 kilu	Asa. 16:21
TINEACIN			
n Wudayen	n Iyunaniyyen	n Irumaniyyen	ass-a (2009)
1 'lebta' (ařuldi n nnhas) Mar. 12,42; Luk. 12:59; 21:2		azyen kwadrant	1 dirham
2 'lebta'		1 kwadrant (ařuldi n nnhas) Mat. 5:26; Mar. 12:42	2,5 dirham
		1 ařuldi (pinning) ('assariyun' n nnhas) Mat. 10:29; Luk. 12:6	9 dirham
	1 draxma (ařuldi n nnuqart) Luk. 15:8	1 ddinar	145 dirham
	dubel n draxma (2 draxma) (=đđariba i taddart iqeddsen) Ufğ. 30:11-16; Mat. 17:24	2 ddinar	290 dirham
	1 statir (=4 draxma) Mat. 26:15; 27:3,5-9	4 ddinar	580 dirham
	1 ařđeř (=100 draxma) 'mina' n nnuqart - Luk. 19:13-25	100 ddinar	14500 dirham
	1 talent Mat. 18:24; 25:15-28	58-80 ařđeř n wureğ niğ nnuqart	870.000 dirham

TKARÐA n ISRAYIL deg wussan n YECCU LMASIÐ

